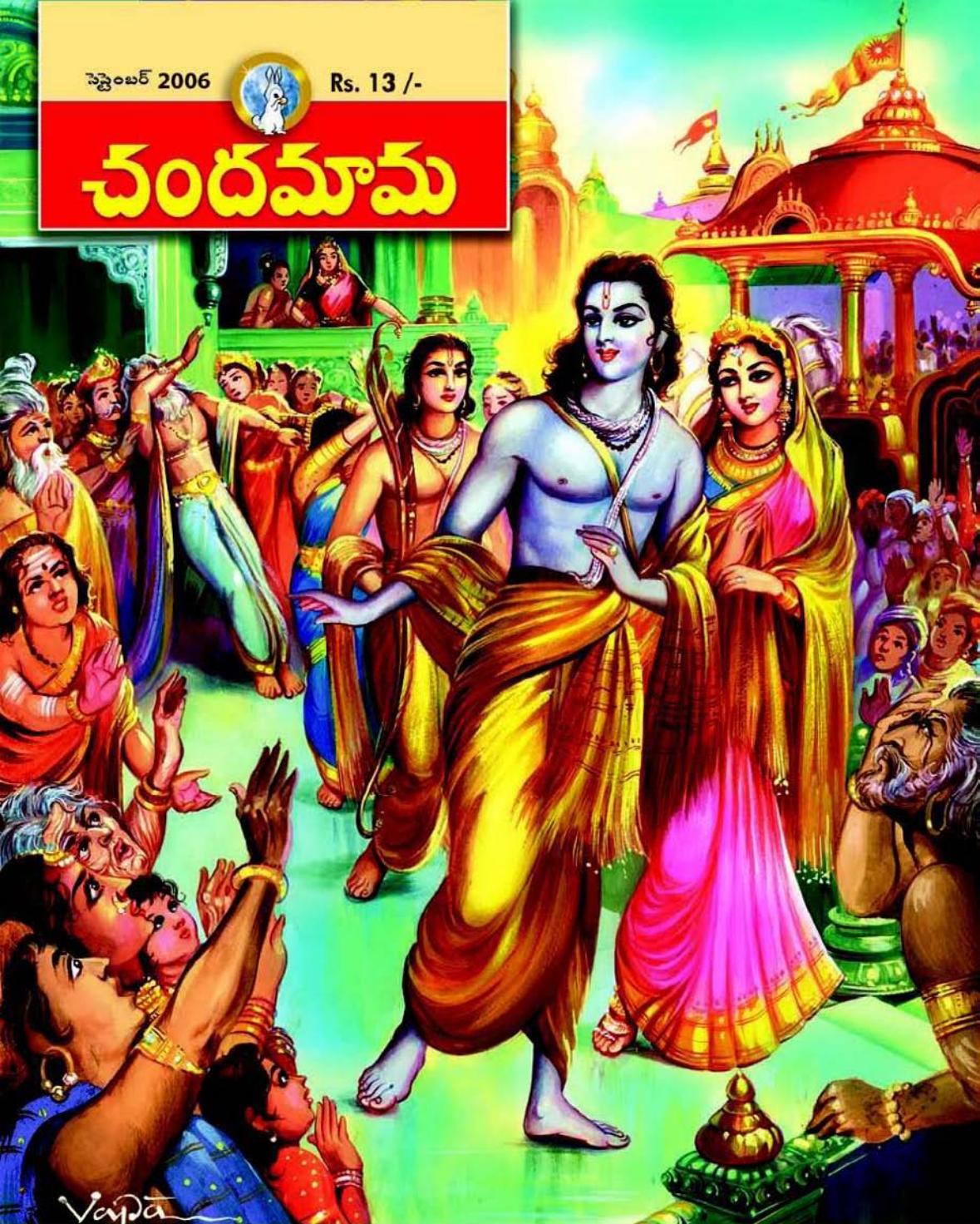

సెప్టెంబర్ 2006

Rs. 13 /-

చందులు

Vaidika

60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిముతున్న విశిష్ట పత్రిక!

TEST YOUR IQ

- What was the original name of the Madras Observatory? Where was it shifted to in 1899?
- Which is the Bird of Peace—the dove or the pigeon?
- What is Lady's Slipper, if it is not any footwear?
- The state of Michigan in the USA has its own state bird. Which is it?
- Who qualifies to become the Prime Minister of India?
- The guava and rose apple belong to one family of fruits. Which is another member of that family?
- What prompted the British East India Company to consider annexing Jhansi in the 1850s?
- When does the countries of the world observe International Day of Peace?

If you feel you are stumped, don't worry, you'll get all the answers in Junior Chandamama September 2006 issue. Go, grab a copy!

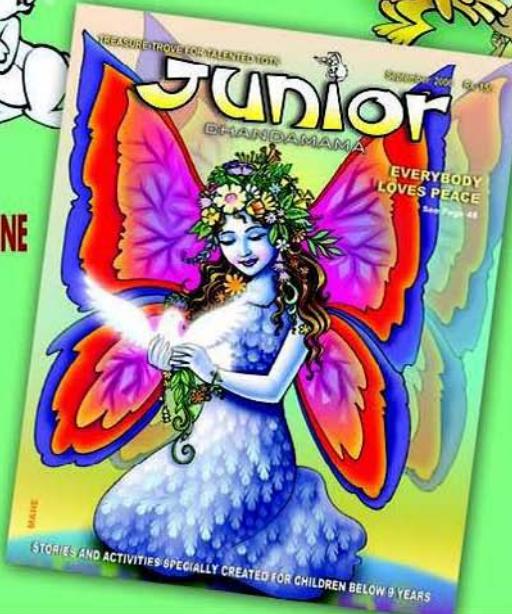
JUNIOR CHANDAMAMA

THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY

PAY ONLY
RS.150
FOR ANNUAL
SUBSCRIPTION
AND SAVE
RS.30

For Further Details write to :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82, Defence Officer's Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

NOW AVAILABLE AT ALL LEADING BOOK SHOPS

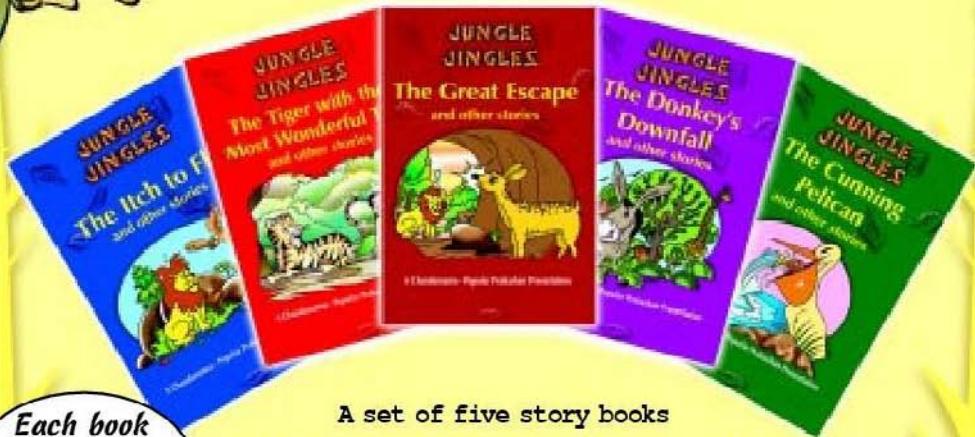
Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

Do you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

Each book
priced Rs.35/-
only

A set of five story books
with the whackiest and most interesting
collection of animal stories ever written –
for Rs.175/- only

CHANDAMAMA

Popular
Prakashan

FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.

రానెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో ...

- * దారకుల లేఖలు 06
- * చంద్రందైవభక్తి 07
- * ఆప్ర-ధూడ 11
- * రాకాసీలోయు - 13 13
- * చందమామ కబుర్లు 25
- * దాములుయుష్టేరాజు 29
- * చందమామ క్రీడ - 8 33
- * సహాతీకరంబం 34
- * భారతదర్శి 36
- * సుందరం కోరిక 37
- * ఆశాపాతకకుడు 46
- * రాజకుమార్త్రేలు 55
- * అజ్ఞయించు గుమండు! - 8 59
- * మునసాయ్కృతిక ఉత్సవాలు :
తార్వితార్చెంసెంట-పండుగ 63
- * విజ్ఞానం ... వినోదం ...
వికాసం 64
- * భాలోహ్యాఖ్యల పేటి 66

ఇష్టరు సాందర్భమతులు
(బే.క) ... 19

ఎదీలేని అస్తీకలిగిన యోగి!
... 26

దొంగ సన్యాసి!
... 40

రామాయణం
(అయోధ్యాకాండ-4)
... 49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097

E-mail :
subscription@chandamama.org

వందా

ఎలు రత్న రు లద్వారా అన్నిదేశాలకు వెన్నెంతు సించితు రూ : 900

థండియాలో బుట్టెస్ట్రీట్ ద్వారా రూ. 150.00

వందా దబ్బు డిపూ ఒడ్డ ఇంజు ద్వారాగానీ, తనిఅర్థక్ ద్వారాగానీ

'చుంపు' ప్ర ఇందియా విమిలెంట్-చరితు పీంపిండి.

For booking space in this magazine please contact:

CHENNAI Shivaji : Ph: 044-22313637 / 22347399

Fax: 044-22312447, Mobile : 9841277347

email : advertisements@chandamama.org

DELI : OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184

Mobile : 98100-72961, email : oberoi@chandamama.org

వ్యాప్తిపకులు

బి. నాగరెడ్డి - చక్కమాణి

ప్రకృతి వ్యతిరేక ఉగ్రవాదం

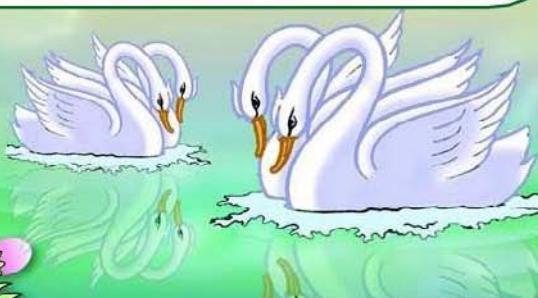
అహా య క ప్రిజలేకాదు ; ప్రిక తి కూడా ఉగ్రవాదం తాకిటికి విలవిలలార్థ తేంది. ప్రిక తి వీఘ్నాడి జరుపుతూన్న ఉగ్రవాదులు ఎవరో కాదు; మనుషులమైన మనమే. ప్రపంచం వివిధ ప్రాంతాలలో గత వందరోజుల్లో జరిగిన వాటిని ఒక్కసారి గ్రు ర్ఘు చేసి కు ఠండం : ఇండినేసియ్యా లోరెండు భూకుపాలు, ఆ తరవాత సునామీ; ఉత్తర భారతదేశంలో విషరీత మైన భారీ వర్షాలు; వరదలు. చీనాలో వెల్లువలు. కాలిఫోర్నియా వంటి ప్రాంతాలలో ఉన్నట్టుండి పేరిగిన ఉష్ణోగ్రతలు . ప్రాణికోటి మీద ప్రకృతి ఎందుకిలా కన్నొక్కు చేస్తుంది?

వాతావరణంలో ఇలాంటి ఖార్పుల విర్యవసాయాల గురించి, కొంత కాలంగానే వున్న ప్రిలు ఆలోచించడం మొదలు పేట్టారు . భూ పు చు ట్టు ఉన్న బింబిసార, సొ ర్యుడి ను చి వెలువడే నీలలోహిత కిరణాలన్న 10 చి పేద్ద గొట్ట గ్రు లా భూ పుని కాపాడు తు న్నదని వు నకందరికి తెలుసు. బింబిసార దెబ్బతిన్నట్టుయితే, సూర్యుడి నీలలోహిత కిరణాలు భూ పు ఉపిరితలాన్ని చేరి విర్యావరణానికి హాని కలిగిస్తుంది. ప్రాణికోటి అరోగ్యాన్ని పోతు చేస్తుంది. బింబిసార పొర పిలవబడినట్టులు తే చిర్యావరణంలో వేడి పేరిగి, సిపు తోల్యాన్ని దెబ్బతిస్తుంది.

ఇటీవల ప్రిక తికి జరు గ్రు తూ న్న హాని రోజురోజుకూ ఎక్కువమతోంది. అందుకే, బక్కారాజ్య సిపి తి సేప్పేంబర్ 16వ తేదీన బింబిసారిరంగ దినోత్సవం జరు మికోవాలని నెర్రలు ఉచింది. భూమి మీద ఆరోగ్యకరమైనజీవితం, బింబిసార మీద ఆధారపడి ఉన్నది. అందు వల్ల ప్రిక తి వ్యతిరేక చర్యలకు పొల్పుటకుండా సాపు రోయి సిపా జీవన విధానాన్ని అలవరచు కోపాలి.

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పారకుల లేఖలు

చంద్రూ పు ను 50 ఏళ్లగా చదు మతు ను పొతకులలో నేనెకడిని. ఇప్పిత్త నాకు 62 ఏళ్లు దాట్లు. చదు మతు ఉంటే కొండరు వచ్చి ఏవి టి చంద్రూ పు చదు మతు న్నారా? అని ఆశ్చర్యంతో అదుగుతారు. దానికి నా జవాబు, ఇన్నోళ్లచ్చినా అందులో చెప్పే పిరిళ్లానం ఇంకారాలేదని. అందుకోసమే చదువుతున్నానని, ఆ కథలలో చెప్పే నీతి ఈ జన్మకు కాదు కదా? ఇంటెన్ని జన్మలెత్తితే వస్తిందో అని ఓ ఆచ్చ ర్హా! ఏవి టో ఈ పు నీఁ ఏం చెప్పినా విడ్డురంగా ఉంటుంది అనుకుంటూ వాళ్లు వెళ్లిపోవదం, అప్పుడుప్పుడు జరిగే తంతు. దీంట్లో ఒక అనందకర విషియ్ 0 ఉంది. కుట్టంబంలో నేనే కాదు; నా పీల్లలు 35 33 ఏళ్ల వాళ్లు కూడా చదు మతు, పు నవలు, పు నవరాళ్లును కూడా చదివించే ఉత్సాహిం చూపిడం నాకు చాలా అనందం కల్గించే విషియ్ 0. భగవంతు ణ్ణీ కోరేది, తెలు గు బాలలు పేదలు అందరూ చదవాలని, ఆ వూటకొస్తు భారతీయులు అందరూ చదవాలని, పు నసింప్రిదాయ్ 0 ఏవి టో ఒంటపిణ్ణించు కునే ప్రియ త్తుం చేయాలని. చంద్రూ పు, ఆకాశంలోని చంద్రూ పు లాగా చల్లగా, తీయగా, నిరంతరం వధ్యిల్లాలని.

- డా. చెస్వమనేనిపాన్నియరాపు, కరీంనగరం

అరవై వసింతాలకు చేరు వ అమతు ను “చంద్రూ పు” జివితపు రంగు ల శోభితపు. సిరళభాషితో భారతీయ సంస్కృతేషైభవము తెలియజేయుచు నిరంతరం చూడాలనే,

అతి చక్కని బొమ్మల వైభవముతో, లానాటి పొరాయిక, జానపద యుగంలోనికి

పొర్చు నట్లు సింభవూ శ్వర్యాలతో ఆభాలగోపాలపు ను అలరిస్తింది. 60వ

సింపత్సు లేకాకుండా, ఆచంద్రార్ఘ్యపు, తెలు గు బ్రతికున్నంతవరకు,

“రాపు” బ్రతికున్నంతవరకు హిసు పు ఈ లోకంలో ఉన్నట్లుగా,

చంద్రూ పు జివించాలి. వయస్మి భేదపు లేకుండా పు ముల్లను,

అనందింపి జేయాలి. రాజుల కథలు, జానపిద కథలు, ఫాలో

వ్యాఖ్యలపాటీలు, పీల్లలకు వినికి వచ్చే అనేక శిర్రికలు బాగ్గ ఎట్లు.

ప్రితి నెల మొదటి వారంలో ఏ పత్రిక కొన్నా చంద

పు పు చదివిన తరవాతే అన్ని. జాల్కెపు ఖచితం గవు నించ

తగినదిగామణి. పీల్లల ప్రియేక సించికకు ఎటు రు చూస్తే ఉంటాపు.

- వాస్తు రామచంద్ర, నెల్లూరు

చంద్రం దైవభక్తి

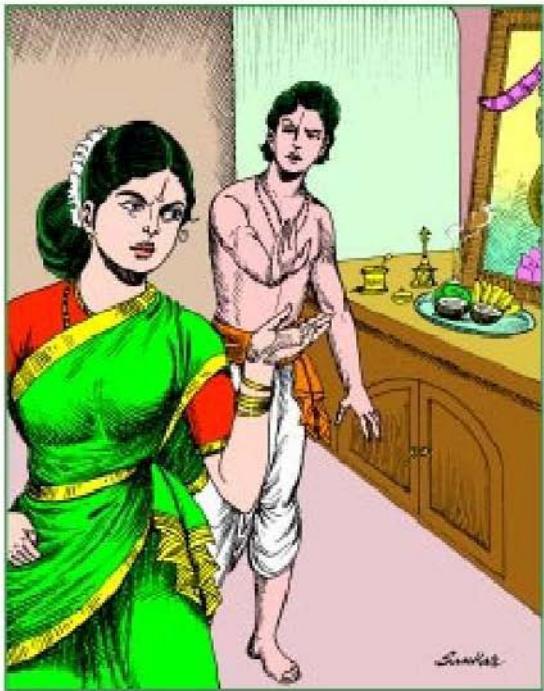
చంద్రానికి చిన్నపీటిస్తు ఉచ్చి వేరు పిం ఎక్కువ పేద్దవాళ్లులు నాసిరే చిన్న వూ టంటే పిడుత్త . అందుకెవరూ తప్పిపిట్టడు లేదంటే కారణం అతడి దేవభక్తి.

చంద్రం ప్రతిరోజు గుడికి వెళతాడు. పెద్ద లన్న అడిగి పిదెపిదే దేహమీ కథలు చమ్మిపంచు కునే అతడికి తన ఈత్త వారితో ఆటలకంటే కూడా దైవకార్యాల మీదే ఎక్కువ ఆసక్తి. డొళ్లో జరిగే మీచాణ శ్రవణాలూ , “ఏరి కథలూ శ్రద్ధగా వింటాడు. తీరికిస్తు యి ఎలో గీతాపారాయి ఇం చేస్తాడు . అలాగని చదు మస్తు అశ్రద్ధ చేయకుండ పద్మమిమిశ్శు వయ్యి కే విద్యాభ్యాసిం షై ర్తి చేశాడు .

చిన్నపుడైతే చంద్రం దైవభక్తిని ఇంటా బయటా అందరూ మొచ్చేవారు. కానీ, పెద్ద వాడైచువు పూర్తయ్యాక కూడా అతడి దైవభక్తి వురీ వూ డబ్బక్కిగా వూ రడంతో పేద్దలకు ఇబ్బందిగా తయ్యా రల్లు ఒది. తెల్లవారగానే తన్న వీ జా మేసొరాలలో పు సిగి పోవడ్చే

గాక, ఈరోజు నైవేద్యానికి చక్కర పొంగలి పేట్టాలి, రేమిచట్టేజనం, ఎల్లుండి ఎంతు ద్రా అంటూ ఇంట్లో వారందరినీ ఎల్లవేళలా విసీగించేవాడు .

అప్పిటికి అతడి తాత, బాప్పుబాగా పుసిలి వారై పోలు షై ర్తి విశ్రాంతి తీస్తి కుంటు న్నార్ల. తల్లిదంత్ర లు కూడా వయ్యి ప్రిం పిఫి విశ్రాంతి కోర్ల కుంటు న్నార్ల . చంద్రం కంటే రెండెళ్లు పేద్దవాడ్చు అస్తు స్తొ ర్యం, తానొక్కడే అటు పొలం పిస్తు లూ , ఇటు ఇంటి పిస్తు లూ అస్తు చేస్తొన్నాడు . చంద్రం వూ త్రమ ఎమోహి చెప్పినా తన దైవకార్యాలకు అంతరాయ వు ని విస్తి కున్నేవాడు . ఒక రోజున చంద్రం తూప్రి, ఈ విపియ్యా స్తొ వ్యి గతా వారితే దిగ్నలు గా ప్రిస్తొవించి న్మేళ్ల , “చంద్రానికి వేరు పిం ఎక్కువ . వూ ట పిడుత్త . వాడిపినీ, నాపినీ చేసువాట్లే నేసు ఒడగా వీ రు కలవర పిడుమిరు లేదు , ” అంటూ స్తొ ర్యం తత్తువు దికి వత్తాస్తి పిలికాడు .

కొన్నాళ్లకు అన్నస్తోర్యానికి ఛాయ అనే అహ్మాయ్యుతో పేట్లు ఉంది. కామోచానికి వచ్చిన కొత్తలో ఛాయ చంద్రంతో కొన్నాళ్లు సిర్పు కు పొల్పు ఉంది. అల్లుతే, బాధ్యత పిట్టని పిద్దతి నచ్చక, క్రవు ఒగా ఆతనికి ఇంటి పిస్తు లు చెప్పడుం మొదలు పెట్టింది. చంద్రం చెయ్య నంటే అతణ్ణి దెబ్బలాడేది. చంద్రం అన్నకు ఫీర్యాద్దు చేశారు. “రోజంతా క్షోపిదే నీ వదిన చికాకులో బిహూ టన్న పిట్టించు కోకు. వేళకు భోంచేసీ నీద్వచ్చార్యాలు చూస్తికో,” అన్నాళ్ల స్తోర్యా ర్యా తేలిగ్గా నవ్వేస్తో. అన్న తనను పిట్టించు కోవడుం లేదని, చంద్రం పేద్దలతో చెప్పుకున్నాడు. వాళ్లు కూడా, “రోజంతా క్షోపిదే నీ అన్నావదినలు చికాకుతో బిహూ టన్న పిట్టించు కోకు,” అని అన్నార్థ.

“నేను పొరుషం కలవాళ్లి. పైగా దెవ భక్తుళ్లి. అందు వల్ల ఎవరు గాని నన్నేవీ

అనదానికి వీల్లేదని వదినకు చెప్పండి,” అన్నాళ్ల చంద్రం. ఇది తెలిసేన భాయ చంద్రాన్ని పీలిచి, “వంట్లో బిపీక ఉన్నంత కాలం వీ తాత, తండ్రి కాయ కష్టం చేసే పేద్దలిఖ్మిన ఆస్తిని పుంచారే తప్పి, కూర్చుని తినలేదు. ఇప్పుడు వీ అన్న కూడా ఈ ఆస్తిని నిలబెట్టుడానికి ఎంతో శ్రవు పిత్రు తు న్నాళ్ల . ఎర్ర పిపు అటేవాళ్లది. అంతేకానీ, ఏ శ్రవు పిడకుండా కూర్చుని తినడం ఎర్ర పిపు ని పీంచు కోదనితెలు స్తికో,” అన్నది.

“నేం ఊరికి కూర్చులేదు. ద్వచిపతునో నాకు తీర్చ బడి దొరకచు . ప్రిహ్లాద్యు డి వంటి నన్ను శీరణ్యకిమిళా వేధించకు. దేషు నిన్ను శోస్తు ,” అని హాచ్చరించారు చంద్రు.

“నేను నా భర్తకూ, అత్తపూ పు లకూ, వారి తల్లిదుంతు లకూ రోజూ సేమస్తాను. అప్పయా జకుడినవ నీకూడా వండి పేతు తు న్నాను . నన్ను దేవుడు మొమ్మకుంటాడే తప్ప, శిక్షిం చతు . ను మ్యానిజంగా ప్రిహ్లాద్యు దుతటివాడి వైతే, దేవుళ్లి ప్రార్థించి నన్ను శిక్షించేలా చెయ్య. నాకు శిపిడ్తే, ఆ తరువాత నేను నిన్ను పిల్లెత్తు వూట అనన్న . లేకపోతే ను మ్యా, నీ అన్నతో సిపు ఒగా ఇంటి బాధ్యతలు తీస్తి కోవాలి,” అన్నది వదిన. ఇది సివాలు గా తీస్తికున్న చంద్రం రోజూ గుడికి వెళ్లినప్పుడల్లా, తన వదినప్ప శోంచు ని దేమళ్లి ప్రార్థించసాగారు . అల్లుతే, వాతు కోరినది ఫిలించలేదు .

ఛాయ, చంద్రం వు ధ్వజరిగిన గొడవన్న గ్రు రించి తెలు స్తి కున్న చంద్రం బావ్యు తల్లి, “తల్లిలాంటి వదినకు శిపిడాలన్న కునే పొత్తు బు ధ్వి సికు తగదు ,” అని వు ఒండలించారు .

“నన్నుడైవకార్యాలు చెయ్యనివ్యకుండా ఆమితు ను వు హాపాపీ వదిన. పాపాత్మగుదని తండ్రినే లెక్కచేయ ని ప్రిహ్లాదు రు నా ఆద్యం. ఆమో అంతం చూసంతవరకు నెన్న దేమశ్శీ ప్రార్థిస్తానే ఉంటాను,” అన్నాతు చంద్రం మొండిగా.

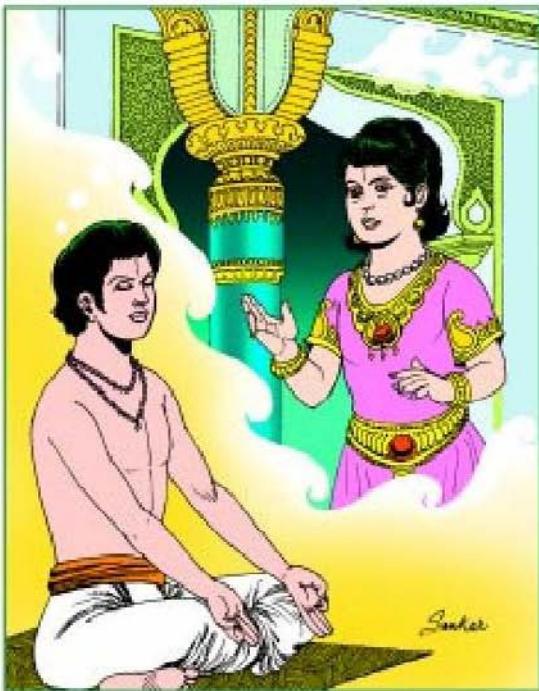
ఆ హృటలకు తాత, తండ్రి, అన్న, చంద్రం ఏ దపు ఉండిపిడి, “వదినకు హృషి పిణి చెప్పు. లేదా, ఇల్లోదిలి వెళ్లిపో,” అన్నారు.

“ప్రిహ్లాదు డికి తండ్రి ఒక్కడే శత్రు మానాకు ఇంట్లోని వాళ్ళపదరూ శత్రు మతే. నెన్న ఇల్లోదిలి పోతు న్నాన్న. ఏ రందరూ మచ్చిల్లాలి హృతేకాషమ్యురాను,” అని ఇల్లోదిలిపేట్లి ఊరి గుడిఅవరణలోకి వెళ్లి కూర్చున్నాడు.

చంద్రం ఇంట్లో అలిగి వచ్చాడని గ్రహీం చినరు డివై జారి రాశుకాస్తి, అసిలు చిమియం అధిగి తెలు స్తి కుని, “ను మ్యాతప్పిచేశామా తల్లిదంత్రు లు దైవసమానులని నువ్వు విన లేదా? వాళ్ల ఏ ద అలిగిషే దేమణి ఏ ద అలిగి నట్ట. వెంటనే ఇంటికి వెల్పి మీవాళ్లకు క్షమా పిణి చెప్పుకో,” అని హితమహిలికాఱు.

“ఇమ్మితు నేనువెనక్కు వెళ్తే, అందరికీ దేమణి ఏ ద నపుక్కం పొతు ఉంది. దేమణి నా వదినస్త కలిసుగా శించినా భక్తిని సిర్పా మీం చాలి. అంతవరకు నిరంతరదైవనామస్వరణ చేస్తా, తు లనీ తీర్థు హృత్రు మిశ్రుకుపట్టా నేను గ్రిఫిలోనే ఉంటాను,” అన్నాతు చంద్రం పిట్టు దలగా.

రాశుకాస్తి వు రేపీ హృత్రుచుట్టే పాయ్యాడు. చంద్రం అన్న పొనాలు వు ట్లుకోకుండా, పై జారి ఇచ్చే తు లనీ తీర్థం హృత్రం మిశ్రు

కుంటూ వూడు రోజులు ధ్వనంలో గడ పిడంతో బాగా సీరిసిపిపాయ్యాడు.

వూడోరోజు సాయంకాలం దైవధ్వనలో కళ్ళుపూస్తి కుని కూర్చున్న చంద్రం వు గత నిద్రలోకి జార్పు కున్నాడు. అప్పిడతనికి వైనుంరంలోని బాలప్రిహ్లాదు రు లీలగా కళ్ళ వు ఉండ కదలాడాడ్త. “హృత్రానా ద్రష్టితి. అనాడు సీదైవభక్తికి సీ తండ్రి హిరణ్యకశమిత్త ఒక్కడే అర్ణుగా నిలబడ్డాడు. నిన్ను ద్వేషిం చాడు. ఈనాడు వు ఇంట్లో వాళ్లందరూ నా భక్తికి అంతరాయం కలిగిస్తున్నారు. నిన్ను ఆదర్శంగా తీస్తి కున్న నాకు, హృ వదినస్త శించడానికి స్తువ్యసాయి పిడాలి,” అన్నాతు చంద్రం.

ప్రిహ్లాదు రు ఉండహసిం చేస్తా, “ఎలితహూ, ఎలి టి సు వ్యంటు న్నది? నా తండ్రి నస్త ద్వేషించాడా? కానే కాదు.

అవు తప్పే నీత్తువును కనబరచాడు . ఆయ నద్వేషించిందల్లా తనశత్రువైన మహా విష్ణు మశ్శ . శత్రు మశ్శీ ది ద్వేషిం కొద్దీ, శత్రు మశ్శ శరణు జోచ్చిన నన్ను హీంసిల పొలు చేసిన వూ ట వాస్తిష్టు . అల్లు నా, నేను నా తండ్రిని అణు వూ త్రం కూడా ద్వేషించలేదు . శించవ ని దేవడితో మొరపెట్టుకోలేదు. దేమణే ఆయ నన్ను శించాడు . వు ను ప్పి ల గా జస్సించిన వారికి పాటించవలసేన ధర్మాలు , నిర్వించవలసేన బాధ్యతలు కొన్ని ఉన్నాలు . వాటన్నియిని పట్టించుకోకుండా, దైవభక్తిని అష్టు పేట్టుకుని, పేద్దలకు ఇబ్బంది, విష్ణు రూ కలిగిస్తూ, వారినే ద్వేషించడం భావం కాదు . వు ఒచి చెప్పిన నీ వదినను ఇక్కించాలంటు న్నామాఇదెక్కడి ధర్మం? నన్ను ఆదర్శంగా తీసి కున్న ను మ్మా నాకన్నా గొప్పిభక్తుడివే కావచ్చ . కాని, నీ భక్తి ద్వారా అల్లు నవారికి ఇబ్బంది కలిగిస్తూన్నామా భక్తి ఔవు ను ఆశిస్తుంది గాని, ద్వేషిస్తు కోరరు . వూ భభక్తి, వూ భావారాలు వు ప్పి కలిగిస్తాలు . అలో చించి చూ తు . నిలో వు ఒచి వూ ర్ఘ్రగానే, వీ వాళ్ళే వచ్చి నిన్ను ఇంటికి తీసి కు

ఎళతారు,” అన్నాడు వు రు వు దురకంత స్విరంతే.

“దైవభక్తి అంతే ఏవి టో, వూ భభక్తితో పేద్దల ను రంచు వౌరు పిపిడుడం ఎంత అవివే కూమానాను ఇష్టించుతున్న తెలిసి వచ్చింది. నా క్షుట తెలించామాక తజ్జతలు ,” అన్నాడు చుండు చేతు లత్తిమొక్కుతూ.

“చంద్రం, నిన్ను వెతుక్కుంటూ ఎవరు వచ్చారో చూ తు ,” అంటూ ర్ఘ్ర డి ప్పి జారి, శోషించు పిడిమశ్శ చంద్రం వు ఖంపేనీత్తు చల్లాడు .

ఉలిక్కిపిడి క్షుట తెరిచిన చంద్రానికి ఇంతవరకు జరిగింది కలా? నిజవూ ? అని అర్థం కాలేదు . ఎద్దు రు గా అన్న, వదిన సిల బడి ఉన్నారు . “అన్నాహోరాలు లేకుండా ఇక్కడ ఎన్నాళ్ళని ఉంటామా రా చంద్రం ఇంటికి వెళదాం,” అన్నాదు అన్న సూర్యం ఆప్యాయం గం.

“నన్ను వీంపు వదినా,” అంటూ చంద్రం లేచి, అన్నావదినలవెంట బయలు దేరాడు . అతనిలో వచ్చిన వూర్పుకు ఇంట్లోని పేద్దలందరూ ఎంతగానో సింతించారు .

ఆపు-మాడ

రాఘువిషులో నారయ్య గ్రాంరాయ్య వి ఇర్ర ర కొడెదూడను పేట్టాలనిచురయ్య అశతో పొర్ర గు ఇర్రు. వాళ్ళ పొలాలు కూడా పిక్క కొర్ర కుంటు న్నాడు. రెండు ఆపులూ ఈనడా పిక్కనే ఉన్నాలు. వారి ఇర్రకు ఒక్కటే నికి సీద్దంగా ఉన్నాలు. బంధు మత ఇంటో ప్రిహారీ గోడ. ఇర్ర వు ధ్వని అట్టు గోడ లేదు. పేల్చికొని నారయ్య కుటు ఒబం వేరే ఊర్ల నారయ్య భార్య కాంతవుక్కు, చురయ్య భార్య వెళ్ళవలని వచ్చింది. వుర్ర నాడే వచ్చేస్తావునీ, శాంతవుక్కు దెవభూతి ఎవుక్కు. కాడి ఎద్దులూ, తన ఆమశు జాగ్రత్తగా చూప్పి ఉండపునీ రెండేసి గెదెలూ ఉన్నా, రెండు కుటుం పురయ్య తో చెప్పి, నారయ్య కుటుంబంతో బాలకు ఆమశు లేమాభార్యల కోరిక పీడ సిహా పొర్ర గురువెళ్ళాడు.

నారయ్య, పేరయ్య పశువుల సంతకు వెళ్ళి చెరోక ఆమశు కొన్నారు. గొప్పి జకుఅమాశు ఏర్పడినుదు కు కాంతవు, శాంతవు చాలా సింతోషించార్య. ఆమశును శ్రద్ధగా పేంచ సాగార్.

నారయ్య ఆపు వరసగా రెండుసార్లు కొడెదూడను ఈనింది. పేరయ్య ఆపు రెండు సార్లు ఐయ్యాడను ఈనింది. కొడెదూడ అల్లు తే, పొలం పనికి ఉపయోగ పథుతుం దని పేరయ్య ఆశ. రెండు ఆపులూ మాడో సారి మాడితో ఉన్నాయి. ఈసారైనా తన ఆపు

చురయ్య మనసులో చిత్రమైన ఆలోచన వచ్చింది. ఆ రాత్రి రెండు ఆమశూ ఈనితే బామణ్ణసి అను కున్నాడు. ఆ తరవాత చేయ వలనేన దానిని గ్రి రించి ఉత్సాహింగా భార్య శాంతవుతో చెప్పాడు. ఆ వూ టవిని ఆవిడ దిగ్రాంతి చెంది, “ఇందో బు ధ్వంసి! వాళ్ళ ఆమశు డెపూ డన్న పేడితే వు ను తెచ్చేస్తి కోవాలా? వు సత్తమచేయ్యద్దూ డన్న పేడితే వాళ్ళ ఆమశు దగ్గర ఉంచాలా? ఎంత అన్యాయ వు ఉండి? వు ను ప్పి లకంటే పిత్త మతే తపు సింతానాన్ని వు రింత జాగ్రత్తగా కాపాతు కుంటాలు.

కుక్క, పీల్లి, కోతి వంటి వాటిని చూడడం లేదూ! పీరు ఆశించినట్టు దూడను వూర్చినా, పిలు మిాతుంపిఱుని ఆమాదూడను వెతుక్కుంటూ ఎఱుతుంది,” అని హెచ్చరించింది.

“బరయ్యా అవూటులు పేదగా పిట్టించుకో లేదు. అల్లుతే, ఎచిత్రంగా ఆ రాత్రించరయ్య ఆశించినట్టేరండు అమ్మా ఈనార్పు. బరయ్య అమాసేయ్యాధూడను పేట్టింది. నారయ్య అమ్మకోడెదూడను పెట్టింది. శాంతమ్ము ఎంత వారించినా వినకుండా, బరయ్య తన లలోచనల ప్రికారం దూడలను వూర్చాడు. ఆ తరవాత నిద్ర రావడంతో వెళ్లి పదుకున్నాడు.

వురికాసుపిటికి గొడ్డపాకలో ఏదో చమ్మిడు ల్లుతే, బరయ్య, శాంతవ్యువెళ్లి వూర్చారు. తన్న పాకలో నారయ్య అవు తనకోడెదూడను నాకుతూ కణించింది. మెడలో పలుపుతెగిమాది. గబగబావెళ్లి నారయ్య గొడ్డపాకలోకి వెళ్లి వూర్చారు. అక్కడ తపు అమాసేయ్య ధూడను నాకుతోంది. పిత్ర మాకు తపు సింతానం పిట్లు ఉన్నాబువు ఎలాంటిదోబరయ్యకు అర్థమయింది. తన భార్య చెప్పిన వూట అర్రాలా నిజవుని గ్రహించి, తన్న

చేసీన పినికి పిశ్చాత్తాపి పిడ్డాడు. నారయ్య ఆమస్తు, కోడెదూడనూ నారయ్య గొడ్డపాకలోకి తీసుకువళ్లి వదిలి, తన ఆవునూ వెయ్య ధూడనూ తన గొడ్డపాకలోకి తీసుకుపడ్డాడు.

పీరు నాటు జోర్లు నుంచి తిరిగి వచ్చిన నారయ్య, కాంతవ్యుతువు ఆమస్తు జాగ్రత్తగా చూసి కున్నందు కూసురయ్య దంపితు లకుక తళజతలు తెలియజేచారు.

“బరయ్యా రాత్రి జరిగిన దానిని నారయ్యకు పిశ్చాత్తాపింతో వివరించి, “నా ధూర్పాధ్వరికినస్తు వీంపు నారయ్య,” అన్నాడు.

“ఎంతపూటాలుయ్యా ఇంచు లోపు ర్షాష్టి ఏపు ది? అయినా, మూడు కోడెదూడలను పేట్టుకుని నేనెనం చేస్తాను? వాటిలో నువ్వుక దాన్ని తీసుకి కో,” అన్నాడు నారయ్య.

“నీది చాలా దొడ్డపు నస్తి నారయ్య. అల్లుతే, నా పేయ్యాధూడలో ప్రవ్యాటచి తీసి కోవాలి పురి,” అన్నార్చు—బరయ్య. నారయ్య అందు కు అంగీకరించాడు.

వాళ్ల వూటలను కొడ్డి ధూరంలో నిలబడి విన్న కాంతవ్యు శాంతవ్యులు ఒకరినెకర్చ ఆప్యాయ ంగా కాగిలించు కున్నారు.

రావాసిలోయి

13

కేశమత్త , జయ వు ల్లూ , పుసిలివాత్ర పూ రు వేషాలతో తపు గ్రహిషిలి బయ్య లు దేరిన రోజనే , బ్రహ్మాదండ్రిహ ఎత్తికుత్త కూడా , ఇద్దరు అంగరులుతో వింధ్యారణ్యాలకు ప్రియోణిత య్యాతు . కేశ మట్ట వాళ్ళు , చీకమెడేవేషు ఒకవ్యాల్చేచ్చారు . ఆ రాత్రి భసుచేయ జానికి పై ఉకుళ్ళ ఇల్లు కోసం విచారిం చగా బ్రహ్మాదుడి కూడా అక్కయే హిత్తుస్తుట్టు తెలిసేంది . వాళ్ళ పు పంచు కు కదిలారు . తరువాత -]

కేశమణి వు సిలితండ్రి వు డంపు డండి దారి తీయగా , అందరూ పిల్లె దాటి తిరిగి అర ణ్యంలో ప్రివేశించారు . ఆ సిరికి బాగా చీకటి పిడిపొల్పు డండి . అరణ్యం అంతా పీర్ లా , జంతు మఱా , కూతులతో , అర్ప మితుతో ప్రితి ధ్వనించి పొతున్నది . ముగ్గురూ ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నారు . “ ఈ పూ రు వేషాల్లో బ్రహ్మాదండ్రివు నన్న గ్రించగలడుటావా ? ” అని అడిగాత్త కేశమత్త జయ వు ల్లూను .

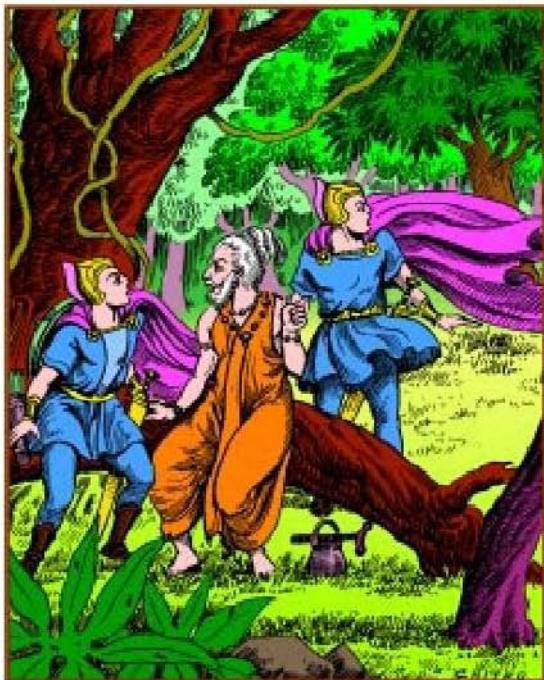
జయ వు ల్లూ అడ్డంగా తల తిప్పిప్పుతూ , “ ఏమో చెప్పఁం . కాని , ఈసిరికి వు నం ఒక

పోరపాటు చేశాం . గు రు వడ్కనానందు లు , రచ్చబండ దగ్గర కూచు న్న పిల్లె వాస్తు లంతా వినేట్టుగా పూ ట్టాంజారు . అలాచెయ్య ఫుండా వశచ్చ బావశాదేది , ” అన్నాడు .

“ అంపు లో పోరపాటపు న్నది ? ఈ దేశాట సలో , ఆయ్య న తన జిప్పులతో పూత్రవే పూ ట్టాండుటనినేను లోగాఁ చెప్పానుగదా ? ” అన్నాడు వు సిలివాత్ర .

“ అమశున్ కో . కాని , నీ గొంతు లో పిలికిన యూసి వాళ్ళల్లో ఎవరైనా గు ర్తు పిడితే ఏవు య్యాది ? వు నం ఈ బ్రహ్మామిష రాజ్యమీసిరి

‘చందమామ’

చొయ్యలు దాటేవరకూ, చాలా జాగ్రత్తగా వుస్తి లు కోవాలి. కాకతాళీయంగా బ్రిహిదంటి, వున్నమూ ఒకేసారి బయలు దేరటం జరిగింది. రాజగురు మహేషీను ఎత్తు తెలుస్తి కు న్నారు గడా? ఆయ నకాలి ప్రణవే దోస్య ఉచ్చంటు కు, ఈ హృ ఉత్తిస్తు మూర్ఖులికల కొనిం, వింధ్యారథాలకు బయలు దేరటట! వునశత్రు మఱు వు హజిత్తులహూ రివాళ్లు,” అన్నాతు జయ వు ల్లు. వు సిలివాతు అమన న్నట్టు తల వ్యమిత్తు, చప్పున లేచికూచుని, “ఈ దామిఁనే ఎక్కుడే గ్రహసికిలించిన ధ్వని అల్లు ఉది. మీ కు విసుడిందా?” అని ప్రిశ్చిం చాతు.

కేశమశ్శు, జయమల్లూ జవాబు చెప్పేం తలో, ఈసారి వు రింత స్పిష్టింగా గ్రహం సికి లించటం వినబడింది. వు ర్ధుర్ధు ఆశ్చర్యంగా వు ఖప్పు భాలు చూసి కున్నారు.

“బ్రిహిదంటి, అతడి అను చర్యలూ ఇట వస్తిన్నారు లామాది! వు న చిక్కులన్నీ తీరి, ఈ రాజ్యం సిరిహిత్తులు దాటి త్వరగా పారి పొవాలంటే, వాళ్లక్కిష్టప్పిన్న రు క్రాలను కాజే యటమొక్కటే మార్గం,” అన్నాడు ముసలి వాతు.

“ఎలా? అదంత తేలికా, అయ్యా?” అన్నాతు కేశమశ్శు.

“అటగో, ఆ పీట్లాచ వూను న్నది, రిట్రై లేదా? నేను మీ గ్రు గ్రు మశ్శు. ను మ్యాకనిష్టు డివీ, జయ వు ల్లు జ్యేష్ఠుతూ. వు నం ఏకాప తంగా మశ్శప్పించు కూడా అలాగే పీలు చు కోవటం అలవటు చేస్తి కోవాలి. సిరే, ఇష్టుతు మీరు ఈ అంటే, ఆ బ్రిహిదంటి ఎక్కిన రు క్రాన్నినేరు కాజేయ గలను. మీరు కూడా, అతడి అను చర్యల గ్రు క్రాలను కాజేయ గలి గితే, తెల్లవారే సిరిక్కల్లా, ఈ బ్రిహిదిష్టరాజ్యమీ సిరిహిత్తుల్లి దాటిపొగలం. అప్పింద్రు, ఏ బెడదా మాడరు,” అన్నాతు వు సిలివాతు.

అతడి హూటలను జయ వు ల్లు నమ్మార్తు, “సీ ఎత్తుగు పెచ్చి టో? హూ ఉత్తికుడిగ్రు క్రాన్ని ఎలా పిట్టుకోగలమ్మా అతణ్ణి కత్తితో ఎదిరి స్తూపా?” అని అడిగాతు.

“వాళ్లకు, ఎదురు విది, ఈ చేచ్చుల్లో యుధ్మం చేయ టం వు ఉండికాదు. అప్పింద్రు రేగోడ వకు పిల్లవాస్తి లు అక్కడికిప్పు, వు నం పిట్టుబడిపోతాం. చట్టి చప్పించు లేకుండా ఆ గ్రు క్రాల మీ దిను ఉంచి వాళ్లను పిడగొట్టాలి. నేను చెట్టుమీ దమాడి, హూ ఉత్తికుణ్ణితాతు వేసీకిందపిడగొట్టి, వాడి గ్రు క్రాన్ని వశిరు చు కోగలను,” అన్నాతు వు సిలివాతు.

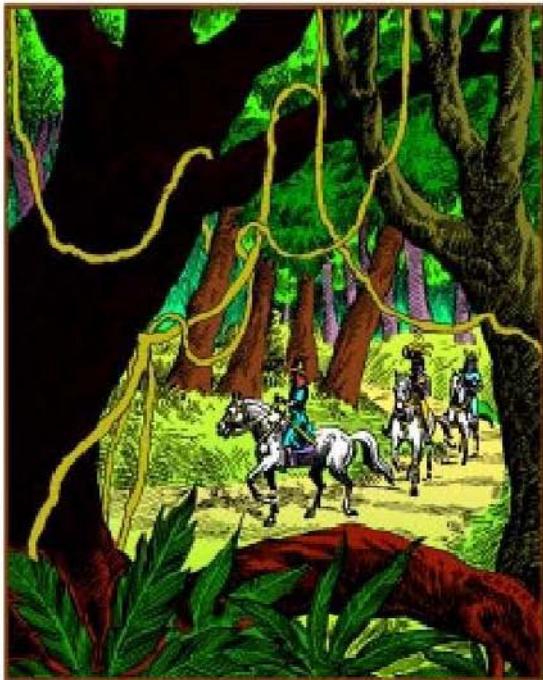
“ఈ వయస్మి లో నువ్వు అంత సాహిసిం చేయగలిగితే, గ్రో, పైం నికు తీసిపోతారు ? ఏం, కేశవ ?” అంటూ లేచి నిలబడ్డాడు జయ వు ల్లు. ‘కేశమతు కాదు, కనిప్పిదు ! గ్ర ర్తుంపు కో,’ అంటూ పునిలివాతు కన్నిపి వు న్నాతు. పు ర్తురూ లేచి, గ్ర రాలు వస్తిన్న పైపుకు బయలు దేరారు.

ఈ లెపీల బ్రహ్మదండి వూ అతికుడు, తన అంగరు కుల్య జతవర్య, శక్తివర్యలతో కలిసి, పిల్లలోసే వస్తిన్నాడు. అతడికి వు అంటూ ఎనకా వాళ్ళ గ్ర రాలక్కి వస్తిన్నారు.

బ్రహ్మదండికి గ్ర ప్రమిస్యారి ఏపూతుల అలవాటు లేదు. కానీ, కాలినడకన ప్రియా టొంచటం సాధ్యంకాదు గస్త, ప్రొణం చిత్త కు చిత్త కు వు అంటూ నే గ్ర ప్రమిస్యారికి ఒచికు న్నాతు. వు ట్లూ చీకటి, వు హారణ్యం, భూరంగా క్రూరజంతు మా అర్థ పిఱు - అతడికి ఆ వాతావరణం అంతా భీతామోం కలిగిస్తిన్నది.

“ఇక రెపిటి సుంచి వు నం రాత్రిల్లు ప్రియా టొంచటం వూ ను కోవాలి. స్థిర్యోదయ యి అంతోపాటే వు నం బయలు దేరుతాం, స్థిర్యాస్తివు యు వు వగానే ఆగపొతాం. ఇదుం దు కోతెలు సొ? ఆ జయ వు ల్లు, కేశమతు, వాడి తండ్రి, వు హాదు ర్యార్యలు. వాళ్ళ చీకటివూ టు నమనమీద దాచి చేసినా చెయ్య వచ్చు. నా గ్ర హికాపలికాస్తిన్న భటు ల్లు వాళ్ళం చేశారో, వీ కు తెలు స్మిగదా?” అన్నాతు బ్రహ్మదండి.

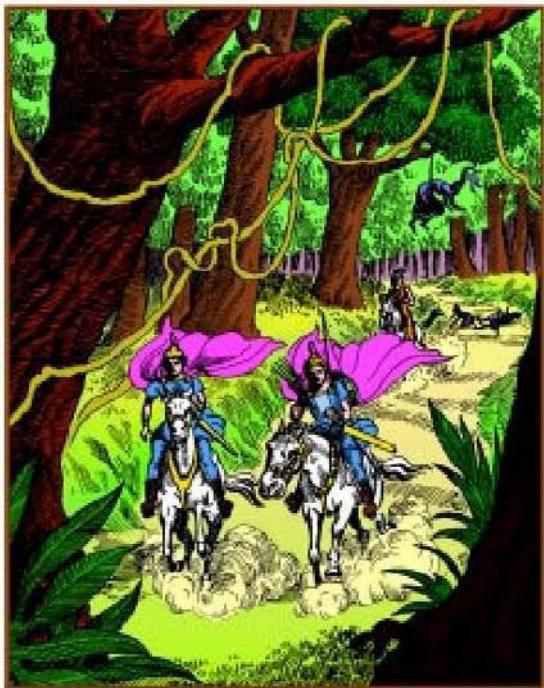
వు హారణ్యం వు ధ్వని, చీకట్లో ప్రియా ఈ వు అంటేనే హిడలిపొతు న్న జతవర్య, శక్తి వర్యలకు, వూ అతికుణి హేచ్చరికవు రింతభీతి

కలిగించింది. వాళ్ళ గ్ర రాలను వు రి కాస్తి అదిలిస్తా, “బ్రహ్మదండి, నువ్వు చెప్పింది బామాది. అలాగే చేద్దాం. ఏదీ, వు నం చేర వలసినపిల్ల ? ఎంతకీరాదే!” అన్నార్థ వు ట్లూ చీకట్లో భయంగా వూ స్మి.

బ్రహ్మదండి వాళ్ళ ప్రిశ్నకు ఏదో జవాబు చెప్పబోలు, అంతలోనే కీచు గొంతు తో, “చచ్చాన్న, డోహం, మోసం, నా నడుంకేదో ఉచ్చప్పిడింది!” అంటూ అరివాడు.

“హిరపాటు ! కంఠాసికని విసీరిన ఉచ్చుతాడు, నతు వు కు పిడింది!” అన్న అహా భసచ్చుమీది నుంచి విసబడుది. అదేసిపు యు అంలో జతవర్య శక్తివర్యలిడ్డరూ, “వింత జంతు మోవింతమ్మగం!” అంటూ కెప్పుమని అరిచి గ్ర రాల పీ అచి పిట్టుదపీ కిందకు పిడిపొయారు. అంతా క్షురమ్మిపాటు కాలంలో జరిగి పోలు అంది. బ్రహ్మదండి చెట్టుకొమ్మ

నుంచి వేలాడు తున్నాడు. ప్యేరు ఉంచి అతడి నుర్రం పీదికి ముసిలివాడు దూకాడు. పురుణావై కేశమృగా, జయ వుల్లా ఒక్క ఎగ్గ రున జితవర్షా, శక్తివర్షుల గుర్రాలను అధిరహించారు.

“జ్యోతి, కనిపో! ఊ, రండి!” అంటూ ముసిలివాడు తన గుర్రాన్ని అరణ్యానికి అడ్డుపిచిపరిగెత్తించసాగాడు. ఆసిరికి బ్రహ్మా దండికి కాస్త దేర్యం వచ్చింది. అతడు తన నడు ముకు బిగిసేమస్తు తాడు ను అటూ ఇటూ గుంజాతూ, “జితా, శక్తి! ఎక్కుడి? పీరు చూసేంది వింతపు గపూ? అల్లుతే వాళ్ళ కేశమృగా, జయ వుల్లా, పుసిలివాడూ అల్లు మాటారు. ఆ జయ వుల్లా ఒక్క డికే ఆ విష్య తెలుసు. వాళ్ళను వెంబడించండి. పిట్టుకోండి! నరకండి!” అంటూ కేకలు వేశాడు.

జితవర్షా, శక్తివర్షా ఆ వూటులతో కాస్తి దేర్యం తెఱ్పుకుని లేచి నిలబడి, ఒరసు ఉచి కత్తులు దూసంతలో, బ్రహ్మాదండి ఏతు మీా గొంతుతో, “జితా, శక్తి! ఆగండి, ఆగండి. ముందిటు రండి! నన్ను ఈ కొవ్వును ఉచి కిందికి దించండి,” అని అరిచాడు.

జితవర్షా, శక్తివర్షులు అతణ్ణి సిపీ పీంచి, బ్రహ్మాదండి నాడు ముకు బిగిసేమస్తు తాడు ను తపు కత్తులతో నరిక, దభీపు ఉట్టా కింద విడదోతు ను అతణ్ణి, పుధ్యలోనే పిట్టుకుని దించి నిలబట్టారు.

పిల్లెపిక్కగా అరణ్యాలో రేగిసంకు కల్గొలం, పిల్లెపాస్తి ల చెవిని బహింది. వాళ్ళు కాగ డాల్లా, కర్రలూ తీసుకుని అక్కడికి పరిగెత్తే కుంటూ వచ్చారు. బ్రహ్మాదండినీ, అతడి అంగరుకుల్ని ఆ ఫీతిలో చూసే వాళ్ళకు కలిగిన ఆశ్చర్యం అంతా ఇంతా కాదు.

“అలాగోళ్ళు గిల్లు కుంటూ చూస్తాం, వుతు లేవు న్నా పోలు నయ్యా?” అంటూ బ్రహ్మాదండి వాళ్ళ పీద విరు చుపిడ్డాడు. “ప్పు ప్పు రాజగారు పింపిగా వచ్చిన, ఆస్తాన్ ద్వోరు లం! పుర్గురు రాజద్రోషులు పూర్గ గుర్రాలను అపిహిరంచు కుని, అటుగా పొరి పొయ్యారు. వాళ్ళను పిట్టుకోండి అద ప్పె వంతు డికి అర్థ రాజ్యం!” అంటూ పిళ్ళు కొరికాడు.

పిల్లెపాస్తి లో సాహసివంతు లైసుకొందర్ల య్య వకులు, బ్రహ్మాదండి చూపిన వైపుకు పరిగెత్తారు. తత్తిపూర్వాళ్ళు బ్రహ్మాదండినీ, జిత, శక్తివర్షు తపు పిల్లెకు తీసి కు పొయ్యారు.

జయ వు ల్లా, కేశవమ్మా, అతడి వురు సిలి తండ్రీ ఎక్కిన రు రాలు ఆరణ్యానికి అడ్డంపిడి పరిగెత్తసాగినై. కానీ, చీకటీ, దారి నడ్డగించే చెట్లకొమ్మలా, వు శ్శపోదలా ఆటంకాల వల్ల, వాళ్ళు అను కున్నంత వేగంగా పొరిపొలేక పాయా రు. ఇంతలో వాళ్ళకు వెనకగా, కాగ

డల్లా, కరులతో వెస్తిన్న పిల్లల్యు వకులు కనిపీంచారు.

“పును చిక్కులిపేడ్డాం,” అన్నారు జయ వు ల్లా రు ప్రం వీంచి వెనుదిరిగి, తమను ఎంబడిస్తున్న పిల్లల్యు లకేసే చూ ప్పా.

“చిక్కుల్లో పిడటం పు నకేపు న్నా కిత్తా? ఇది మొడటిసారీ కాదు, ఆఖరుసారీ కాదు,” అంటూ పు సిలివాత్త విస్తి కున్ని, “అదిగో, అక్కడేదో దీపిమికాంతి లాటిది వస్తుది,

పీ కు కనబద్ద తు న్నదా? బహ్మి శా, అది అర ఱ్యాలో నివసీంచే, ఏ గొల్లకాపిరి ఇల్లో అల్లు మాటు ఉది. మనం సరాసరి అక్కడికెళ్ళి, ఆ ఇంట్లో దాక్కునేందుకేమైనా అవకాశంపుం దేమా ప్రయత్నిష్టాం. అంత తప్పని సరైతే, గు రాలను వదిలేద్దాం” అన్నారు.

“ణాల పీ ద పు ర్ధు ర్ధు, ఆ దీపిమికాంతి కనిపీస్తిన్న వెఫ్మితుతపు రు రాలను ఉరికిం చారు. వాళ్ళు దాన్ని సిపీ పీస్తాండగానే, చెట్లుచాటు నుంచిరెండు కంశాలు, “ఎవరా వచ్చేది? ఆగుడి!” అంటూ కలిసుగా హచ్చ రించిన్ను

ఆ హచ్చరిక వింటూనే వు సిలివాటు గు రెం దిగి, “అయ్యా, మీరివరో మాకు తెలియ ర్ధ. వేంట్యా తికులం. ఎచ్చ ప్రాంతా

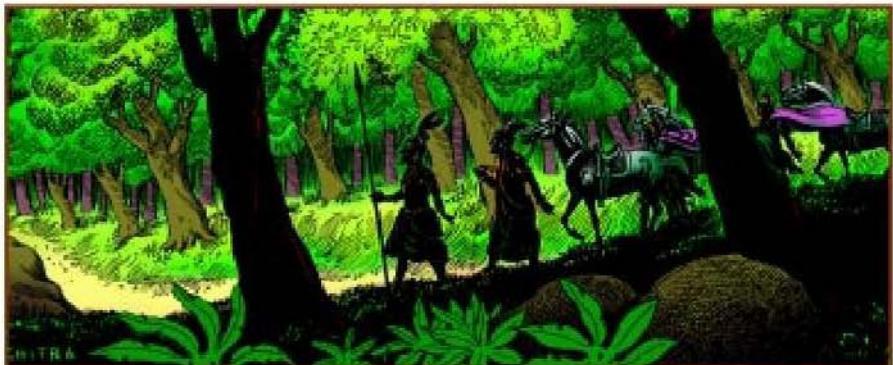
లను సిందర్శించు కుంటూ వస్తొన్నాం. వు వ్యుత్తి దోషు కునేందు కు బందిపోటు దొంగలు వెంటబడితే, ఇటు పొరిపోలు వస్తొన్నాం. వాళ్ళ కాగడాలవెలుగూ, చేతు ల్లో కర్రలూ పీరూ పూస మాటల్చు! ” అన్నారు.

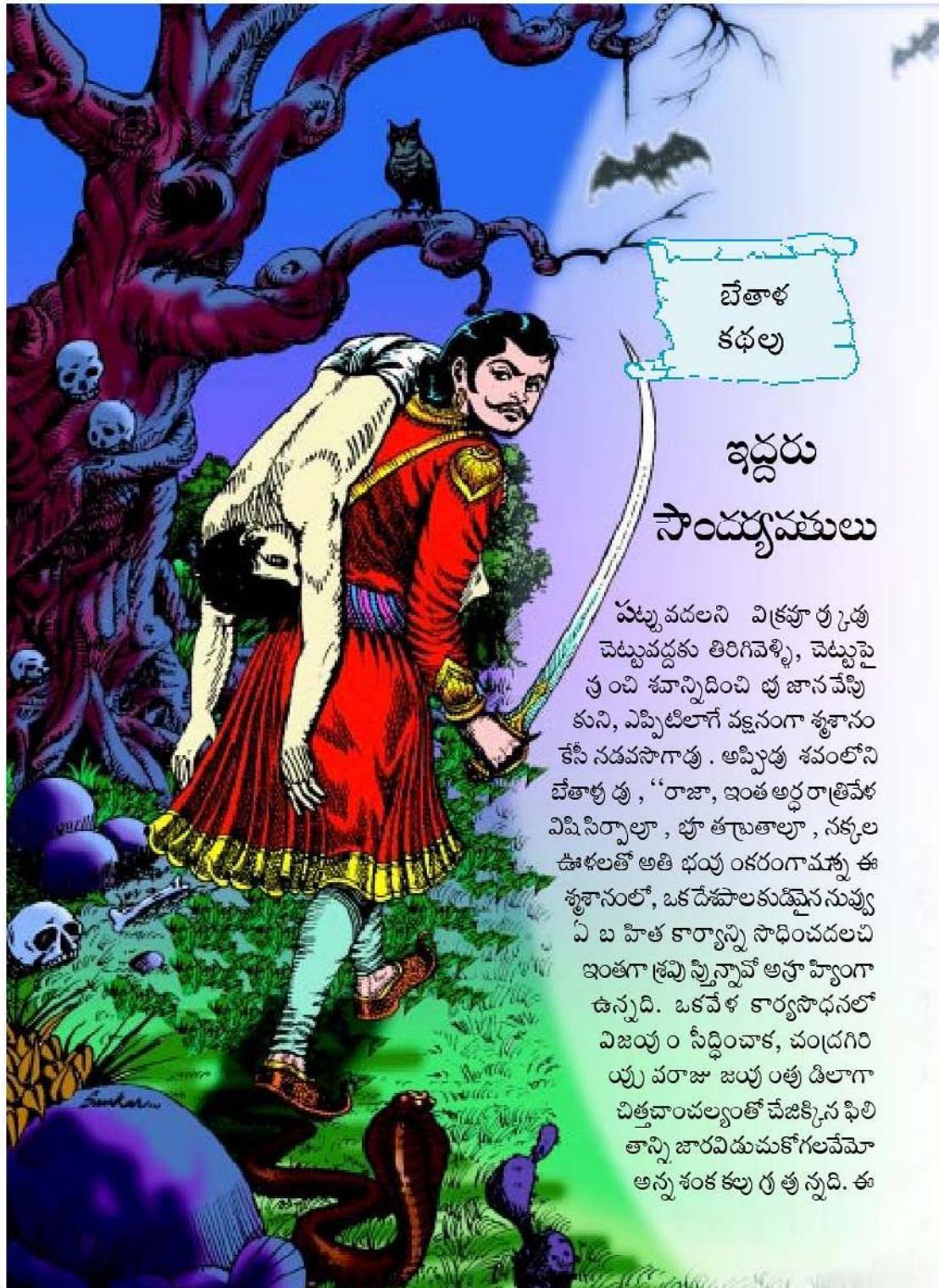
వునిలివార్త హాట వు గించి వు గించక వు ఉదే, దీపిం గప్పిన ఆరిపోలు ఉది. ఒక ఆజాను బాహీదైన కోయవాడు, పెద్ద ఈతు ఒకటి పట్టుకునె, అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. అతడు కేశమణ్ణీ, జయ వు ల్లునూ చూ స్తొనే, “వీ రా ఎగ్గ వస్తు న్న పిల్ల వెప్పించు న్న పంచేనా రావటం? ఆ పిల్ల వాస్తి ల్లో సిగం వు ఉండికి ధనం దోషు కోపటం వ త్రి, తతివ్వా సిగానికి వినేదం కోసిం గొంతు లు కోయ ఉపు పిని. వీరేవీ భయ పిడకండి, వీ రం భారం నాది! ” అంటూ పిక్కును తిరిగి, “ఓ హోయు, ఆ కాగడాలు పిట్టుకువచ్చే వాళ్ళ వీదగు రిహూసీ బాణాలు వదలండి! వాళ్ళ వు రొక్క అరుగైనా ముందుకు రాకూడదు, ” అన్నారు.

ఆప్మిటిషన్ నిశ్శబ్దంగా వశ్వ ఆ ప్రాంతం కేకలతో హేచ్చరికలతో వూర్సుగి పోలు ఉది.

కోయ యువకులు చెట్ల మీది మంచి, పొదల వూటు ను ఉంచి పిల్లె య్య వకుల వీ దికి గ్రి చేసీ బాణాలు రిష్యారిష్యాశు ఉటూ వదల సాగారు. చూ స్తొ ఉడగానే ఆ ప్రిదేశవు ఉత్తా య్య ద్వరంగుగా పూ రింది. అధ్యాజ్యం వస్తొం దన్న ఆశతో పిల్లెయ్య వకులూ, తవ కుల పేద్ద ఆజ్ఞను పాలించే పిట్టు దలతో కోయ య్య వకులూ సింకుల సివు రం సాగించారు. బాణంవేటు దాటి వు ఉద్ద కు వచ్చిన పిల్లె య్య వకులతో, కోయ య్య వకులు కరలు తీస్తి కుని పొరాడ సాగారు. ఒక టాలం కోయ ఉ కులపేద్ద ఆ శ్యాంకేసీ పూసీ, తల పించిప్పొ, “వూ వాళ్ళ ధాటికి, ఆ రు ర్మా ర్మాలు సిలాపడతేరు, ఆ సిగతి నాకు తెలు స్తి! అల్లునా, ఇక ఈ రాత్రికి, ఈ ప్రిదేశం ర్మా కరంకారు. నా రంక కోరిన వాళ్ళను కాపోడ బాధ్యత నాది కనక, వి మృగులన్న ఒక రహిస్య ప్రిదేశానికి తీసి కుపొతాను రండి, ” అంటూ బయలు లు దేరారు. జయ వు ల్లూ, కేశమణ్ణు, వునిలివార్త అతనికి వెనకగా, గుర్రాలను క్ల్యాలు పిట్టుకుని నడిపేంచు కుంటూ కదిలారు.

-(ఇంకామణి)

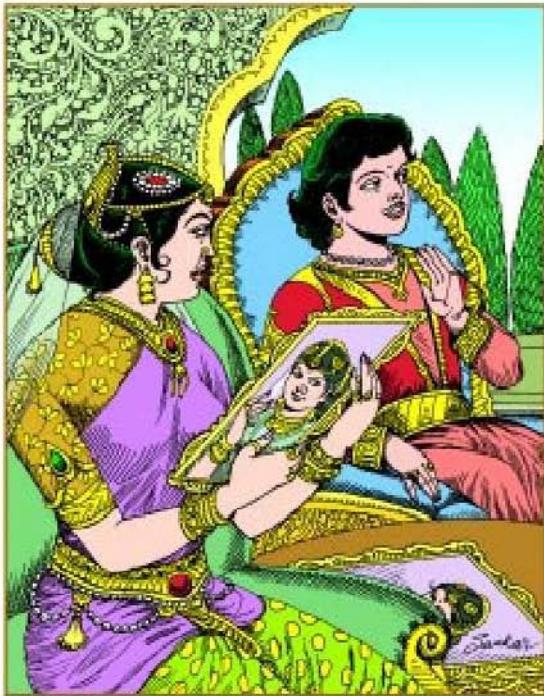

బేతాళ
కథలు

ఇద్దరు సాంచ్యమతులు

షట్టువదలని విక్రూర్చుతు
చెట్టువద్దకు తిరిగిపెళ్ళి, చెట్టుపై
రుంచి శాన్నిదించి ద్వజానవేలి
కుని, ఎప్పిటిలాగే వడ్డనంగా శ్వాను
కేసేనదవసాగారు. అప్పిటు శంఠోని
బేతాళ కు, “రాజు, ఇంత అర్ధరాత్రివేళ
విపిసిర్యాలూ, భూతాలూ, నక్కల
ఉండలతో అతి భయ ఉకరంగామస్త ఈ
శ్వానులో, ఒకదేహాలకుడైననువ్వు
ఏ బ హిత కార్యాన్ని సాధించదలచి
ఇంతగా తప్ప స్త్రీన్నావో అన్నాహింగా
ఉన్నది. ఒకవేళ కార్యాశాధనలో
విజయ ఉ సీధించాక, చండగిరి
య్యు పరాజ జయ ఉత్త డిలాగా
చిత్తుచాంచల్యుంతో చేజిక్కినఫిలి
తాన్ని జారవిడుమకోగలవేమో
అన్న శంక కలు రు తు న్నది. ఈ

విషయమైన వ్యాతగు హేచ్చరికగా మాడెం దుకు, అయివరాజు కథచెబుతాను, శ్రమ తెలియ కుండా, విన్న,” అంటూ ఇలాచెప్ప సాగారు :

చంద్రగిరి యు వరాజు జయంతు విపాచయల్ని స్మృతయ్యాడు. తన కాబోయే భార్యను తానే ఎంపీక చేసి కోవాలన్నది, అతడి గాఢమైన కోరిక. ఈ కారణంవల్ల తల్లిదంత్రులు ఎన్ని సింబంధాల గురించి చెప్పినా తిరస్కరించేవారు.

ఒక రోజున జయంతు సాయంకాల వాహ్యాలి నుంచి తిరిగి రాగానే, వుహరాణి అతడికొక చిత్రపటాన్ని చూపుతూ, “ఈమె విన్నుకుట రాకువూరి. రాజుకు ఒక్కగానేక్క కూతుర్లు. మాధవినగారి పుట్టింటిచ్చెప్ప బంధు మఱు. నాకూ, వీనాన్నగారికి ఈ సింబంధం

ఎంతగానే నచ్చింది,” అన్నది. జయంతు తు ఆ చిత్రపటం కేసీ సిరిగా చూడన్నెనా చూడ కుండా, “ఈ అప్పుకులు నాకు ఏహూత్రం నచ్చలేదు,” అని అక్కడి నుంచి వెళ్ళి పోయాడు.

ఆ రాత్రి జయంతు డికి చాలాసాపిటి వరకూ నిద్రపిట్టలేదు. తను ఈ రాజభవనం లోనే మయిడిపొత్తి, తనకు నచ్చిన అప్పుకులు నింపి ఎంపీకచేసి కోవడం అసింభవం. తనకు నచ్చే అప్పుకులు కోసిం రాజ్యం నలు దిక్కులా ఎదకడు వేలు! ఆలస్యించేయ కూడట్టు అనుకుంటూ, అతట్ట రాత్రికి రాత్రే గుర్తి రంపి దబ్బులు దేరాడు.

స్తోమయించున్న కావశ్శించుగా, జయంతు దట్టపెప్ప ఒక అడవిలోని కొండ ప్రింతాన్ని చేరాడు. అక్కడ కొండ పీచి నుంచి ఒక వున్న నోపారమైన జలపాతం పేద ధ్వనితో దిర్గ వశ్వన్ని చలపరాళ్ళపీచి దఫిత్త తున్నది. ఆ జలపాతానికి కొద్దిర్చు రులో ఒకఅందమైన కుటీరం అతడి కళ్ళబడింది. గుర్తొన్ని దిగి జయంతు తు ఆ కుటీరంకేసే నడిచాడు.

ఆ కుటీరం వు ఒప్పున్న రకరకాల పైల మొక్కల వు ధ్వని ఇద్దరు నొందర్యవత్తులు తిర్చు గుర్తూ పైల కోస్తున్నారు. అటువంటి నొందర్యవత్తు లన్న జయంతు తు ఈనాటి వరకూ చూడకపోవడమే కాక, అలాంటి వార్త ఉండగలరని ఊహీంచున్నాలేదు.

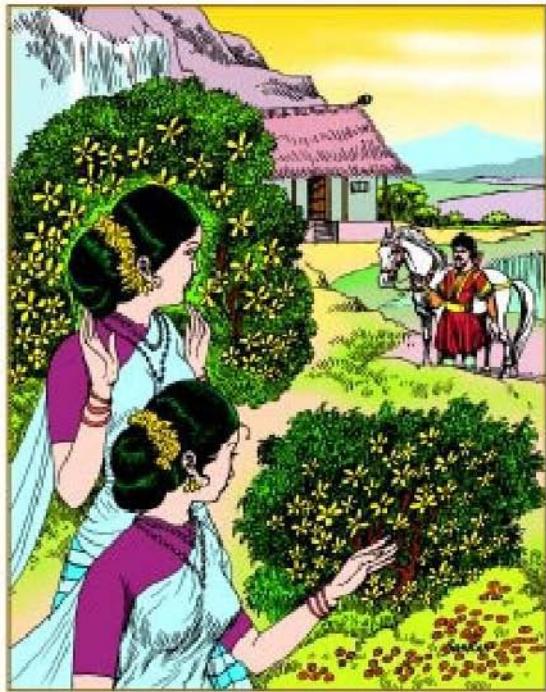
జయంతు వారిని సిపీపిస్తొ, “పీరు అపురూపమైన నొందర్యవత్తులు. అలాంటి పీరు ఈ అడవికి అంకితమైస్తోవడం చాలా ఆశ్చర్యంకలిగిస్తొన్నది,” అన్నాడు.

జయ ంతు డిని చూసే వుండు కొద్దిగా కంగార్ల పిడినఱ య్య వత్తలు, “నొందర్య నికి అర్ధం ఎవరూ చెప్పలేదు. సొందర్యం అనేది చూస వాళ్ళనయ నాల్గో మణటు ఉది. వూ నాస్కగారు గప్పి జ్యోతిష్మిత్తు. అడవి, జలపొతం, చక్కని పూలతోట, అందమైన కుటీరం-ఇలాంటి వాతావరణంలో, ఒక్క సీంవత్తురం నివహిస్తూ, వూ భవిష్యేత్తు అధ్వం తంగా మణటు ఉని అయి న ఇక్కడ నివాసిం ఏర్పరిచాడు. నిన్ననే ఒక సాపు ఉత రాజు అహ్వానించగా పొరుగు ప్రాపత్తపచ్చాడు,” అన్నారు.

ఇంతకూ వీరమర్య ? అని ఆ నొందర్య రాత్ర లు ప్రిశ్చించక వుండే జయ ంతు దు, ‘నేను, తల్లిదంత్తు ల ప్రిప్పే య్య ఉత్కుండా, నాకు నచ్చిన కన్యార్థు వివాహి వూ డాలన్న ఉచ్ఛేశంతో ప్రాసాదం సుంచి రహిస్యింగా బయలు దేరాను. వీ ఇద్దరిలో ఎవరిని వివాహి వూ డడం అఱు నా, నాకు ఇష్టిష్టే. వీ నాస్క గారు తిరిగిరాగానే, ఆయ నతో వూ ట్లాడ తాను,” అన్నారు.

అంత స్థాటిగా జయ ంతు డన్న వూ ట లనుత ఇఃపిడినయ్య వత్త లిద్దరూ, తవు లో తాపు ఏదో వూ ట్లాడు కుని, ‘పే వీ ఇద్దరం కపలలం! ఒకే వ్యక్తితో వూ వివాహి జర్చ గ్ర తు ఉదని, వూ నాస్క ఏనాడో చెప్పాడు,’ అన్నారు.

“ఎలాంటి సింశయ ఉత్కుండా నేను, వీ ఇద్దరినీ వివాహి వూ డతాను. వీ రూ రూ పింలో ఒకే విధంగామణ్ణా, వీ గ్ర ఐ గణాలు భిన్నంగా మటాయ ని అన్న కుంటు

న్నాను. నెనెవరైందీ ఈ సరికి మీరు గ్రహించే మణటారు. వీ వు నస్తిత్వాల గ్ర రించి కాస్తి వివరించండి,” అన్నారు జయ ంతు దు, దామీతాను న్నతిన్నె మీద కూర్చుంటూ.

ఆ ప్రిశ్చకు య్య వత్త లిద్దరూ చిరు నమ్మ నవ్వి, “వూ ఇద్దరికీ పీంతం, పెట్టుదల ఎక్కువ. ఎవరికి వాళ్ళం అధికులం అన్న కుంటాం. అంతేకాదు, అన్న కున్నది సాధించ నిదే సిద్ధపొం; అందులు ఎంత్కొత్తగిస్తాం!” అన్నారు.

“ఓపో, అలాగా!” అని జయ ంతు దు ఒక్కణం ఆగి, “నా గ్ర రించి వీ అభిప్రాయం ఏమి టో నిర్మిహివూ టంగా చెప్పండి,” అన్నాడు.

ఆ య్య వత్త లిద్దరూ కూడబలు కున్నని, “ఎంతో తెలివీ, వివేకం మణ్ణవారు, వూ కు

భర్తగా లభిస్తాడని, నాన్నగారు ఎప్పిండి చెప్పారు. వూషర్లు వు ఉదారం, సింపింగి. ఎవరు మందారమో, ఎవరు సింపింగో చెప్పాండి!” అన్నారు.

జయు ఉత్తు కొద్దిసమీక్షలోచించి, ఎవరు మందారమో, ఎవరు సింపింగో చెప్పాత్తు. ఇది విన్న య్యా వత్తు లు ఎక్కుడలేసి ఆశ్చర్యంతే, “అంత రూఢిగా ఎలా చెప్పగలిగారు?” అని అడిగారు.

అందు కు జయు ఉత్తు, “పీరిద్దరూ కషలలు; ఒకే రూమిచేఖల్లో మాన్యార్లు. అల్లుతే, ఒకరి శరీరచ్ఛాయ గులాబీ, వు రొకరిది పిచ్చుని పిసేవి. బాల్యంలో శరీరచ్ఛాయ ను బట్టి బి వుల్చుల్చి లభంగా గుర్తించడానికి, ఒకరికి వు ఉదారు అనీ, వు రొకరికి సింపింగి అసేచ్చు పేట్టిమాటారని ఊహించాను,” అన్నాతు.

“హూ కు వయ్యి లో కొన్ని ఘుణియై ల వేడామాది. హూ లో ఎవరు పేద్ద, ఎవరు చిన్న అన్నది చెప్పగలరా?” అన్నారా అందగ్తెలు.

జయు ఉత్తు ఒక కొంతమిటి, “అందు కు నాకు సాయ ఉత్తం దాకా వ్యవధి కావాలి,” అన్నాతు.

“అలాగే!” అంటూ య్యా వత్తు లిద్దరూ త పీగా తలలూ పారు.

ఆ సాయ ఉత్తం వు ఉదారం, సింపింగి అరటి అకుల్లో రెండు కూరలు, రెండు పిచ్చత్తు, పాయు సింతో జయ్య పత్త డికి రు చి కరమైన అహారం తయ్యారు చేశారు. భోజను తర్వాత జయు ఉత్తు కౌమావిశ్రాంతి తీస్తి కుని య్యా వత్తు లతో, “పీ లో వు ఉదారం పేద్దది, సింపింగి చిన్నది,” అని చెప్పాతు.

“అహా, నిజం! ఇంతకూ ఎలా ఊహించ గలిగామి” అని అడిగింది వు ఉదారం.

“సాధారణంగా పేద్దవాళ్ళే వంట, ఇంటి నిర్వహిణ చూ స్తార్లు. చిన్నవాళ్ళు పేస్తిను లు చేస్తార్లు. వు ఉదారం వంట చేసేంది. సింపింగి అకువేసే భోజనం వడ్డించింది. అది గవు సించే, పీ లో ఎవరు పేద్దో, ఎవరు చిన్నో ఊహించాను,” అన్నాతు జయు ఉత్తు తు చిన్నగా నమ్మాత్తూ.

వు ఉదారం, సంపంగి కొద్ది దూరం వెళ్ళి ఏదో హూ ట్లాడ్రు కుని తిరిగి వచ్చి, జయ్య ఉత్తు, “సువ్యుసునిసితమైన తెలివితేటలూ, తార్మికమైన ఆలోచనా సిరిలీ మస్సువాడివని ఒప్పికుంటు న్నాం. అందు లో సిందేహిం లేదు. ఐతే, హూ ఇష్టర్లు పోషించగల ఆర్థిక స్థావరు తు నీకున్నదా?” అని అడిగారు.

జయ ఉత్త తు పెద్దగా నవ్య, తానెవరైంది చెప్పి, “ఇంకా ఏవైన్నా అను వూ నాలు స్వయాగ్య?” అని ప్రిమించాడు.

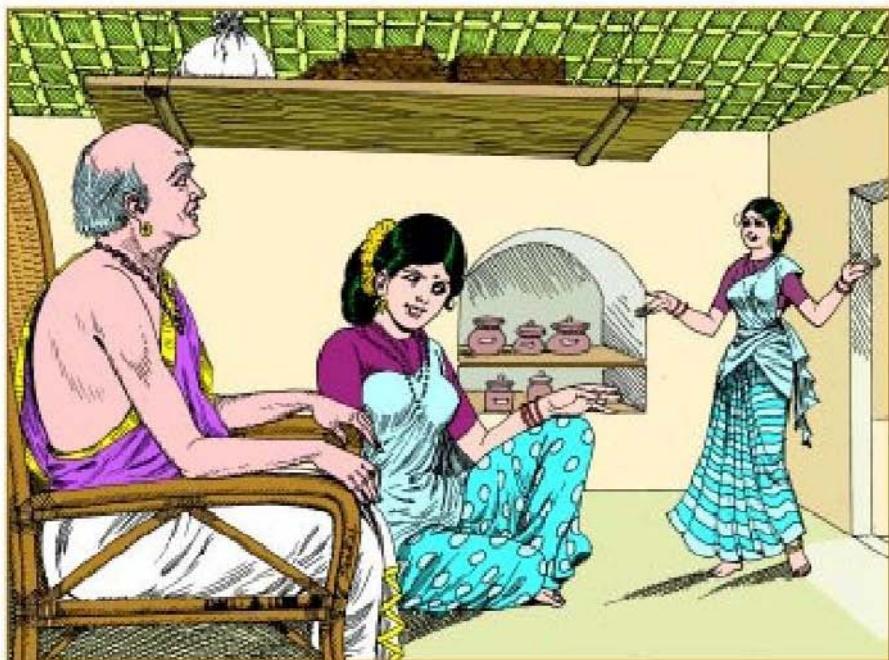
ఆ ప్రశ్నకు మందారం వెంటనే, “జాతక రీత్యా వూ ఇద్దరికీ ఒకే వ్యక్తితో వివాహం జరగడంతో పొటు, ఒకే రోజు కువూరులు జన్మిస్తారట! ఐతే, చిన్నదైనసంపంగి కొడుకు కొన్ని ఘడియలు వున్నందుగా జన్మిస్తారట. పేద్ద రాణీని కాబోయే నా కువూరుతు కొద్ది ఘడియలు చిన్నవాడు. అటు వంటప్పించు, వూ ఇద్దరి కువూరులలో, వీరు ఎవరసి రాజగా ప్రికటిస్తారు?” అని అఱిగింది.

దానికి జయ ఉత్త తు, “ఈ శ్రీనివాసుకు సిహూ ధానుచెప్పిదానికి కొంతసిన్నివు యింకావాలి,” అన్నారు.

“అలాఅల్య తే, రాత్రి అంతా ఆలోచింపు కొండి. తెల్లవారి వీ అభిప్రాయం చెప్పింది,” అన్నారు, అక్కావెల్లల్చింద్దరూ.

ఆ రాత్రి జయ ఉత్త తు నిదించెందుకు ఒకగది విర్మాటు చేశారు. పుర్ణాటి ఉదయం వు ఉదారం, సింపింగిల తండ్రితిరిగి వయ్యారు. వు ఉదారం, తండ్రికి జరిగిందంతా వివరించి, అతడు పెక్క గదిలో నిద్రపొతున్నాడని చెపు తూ ఉంగా, సంపంగి వెళ్లి, జయంతుడి గది లోకి తెంగి వూ సీంది. అక్కడ జయ ఉత్త తు కనిపీంచలేదు.

అమెతిరిగి మ్మీ, వాళ్ళతో, “గదిలో ఆల్యన లేదు. ఏమైనా, కాబోయేరాజుకు ఒక రోజు, వు న ఇంట ఆతిధ్యమి చ్చావునే సింత ప్రీ వునకు వి గిలింది!” అన్నది నయ్యారూ.

ఇది జరిగిన కొడ్ది రోజుల తర్వాత, తల్లి దంతులు ఏర్పాటు చేసేన ఒక రాకువూ రిణ్ణె జయంతు డి వివాహిం జరిగిపోలు 10ది.

బేతాళ్ళ ద్రు ఈ కథ చెప్పి, “రాజు, గొప్ప నొందర్యవత్తు లేస్త వు ఉదారం, సింపింగిల పిట్లు జయంతు డి ప్రివర్తన వు ర్యాచపొ నం గాన్నా, అనాగిరికంగాన్నా లేదా? తనకాబోయే భార్యాను తనే ఎంపీక చేస్తి కోవాలన్న ద ధ నిశ్చయంతో బయలు దేరిన అతణ్ణి వివాహి వూడెంత్రు కు, అందమందాలూ, వు ఉచివాక్కు తు ర్యుగల య్యు వత్తు లు తప్ప అంగికారం తెలియజేశార్య . ఐనా, అతట్లు వారిని కాదని, తల్లిదంతులు నిశ్చలు ఉచిన కన్యను వివాహి వూడడు అసివు ఉబసిం కాదా? ఆశించిన కార్యం ఫిలించాక, ఏ కార్యాంచల్లనో అతట్లు చిత్తుచాంచల్యానికి గుర్తచుట్టు కనబడుతున్నది కదా? ఈ సిందేహాలకు సిహూ ధానం తెలిసే కూడా చెప్పుక పోయావో, నీ తల పిగిలి పోతుంది,” అన్నార్తు .

దానికి విక్రహూర్చుతు, “వు ఉదారం, సింపిం-జయంతు డిసివు య జ్ఞాతా, తార్పిక జ్ఞానం ఏపాటివో తెలు స్తు కునేంద్రు కు, కొన్ని

జటిలమైన ప్రిశ్చలదిగార్య . ఆ విధంగా అక్క చెల్లిశ్శుద్దరూ, తప్ప ప్రిశ్చల ద్వ్యారానే కాక, తప్ప ను గ్రు రించి తావు చెప్పికున్న విపియ్యా లన్న బట్టి-వాళ్ళిశ్శుద్దరిలోనూ అహిం, వింతం, పిట్లీంపితాతో పొట్లు, ఆశించినది సాధించి తీరాలనే మొండినైజం కూడా ఉన్నదని, జయంతు ద్రు గ్ర్హోంచాడ్త . అలాంటి వాళ్ళు తనకు రాణు లఱ్చు, భవిష్యత్తులో ఎవరికి వార్ల తప్ప కుహూ రు దే రాజు కావాలని వింతం పిట్లీ, అంతఃమియ శాంతికీ, రాజ్య భద్రతకూ వు పిస్య తేగలర్చ . రాజుకు తనకోరికల్లూ, సింతోషిల కన్న దేశభద్రత, ప్రిజల స్తు ఖాంతులు వు ఖ్యం! ఇలా ఆలోచించి ఒక నిశ్చర్యాని కొచ్చిన జయంతు ద్రు, తల్లిదంతులు నిశ్చ లు ఉచిన కన్యపు వివాహిషూ దాడ్త . ఇంటలో, అతడి వివేచనా శక్తి, పిరిశిలనా జ్ఞానం తప్పు, చిత్తుచాంచల్యం అంటూ ఏపీ లేదు, ” అన్నార్తు .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్కనభంగం కలగ గానే, బేతాళ్ళ ద్రు శవంతో సిహో మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. - (కల్పితం)
[ఆధారం : మాచిరాజు కామేశ్వరరావు రచన]

చందులు కబుర్లు

తోమ్మిదేశ్వరు పయసు

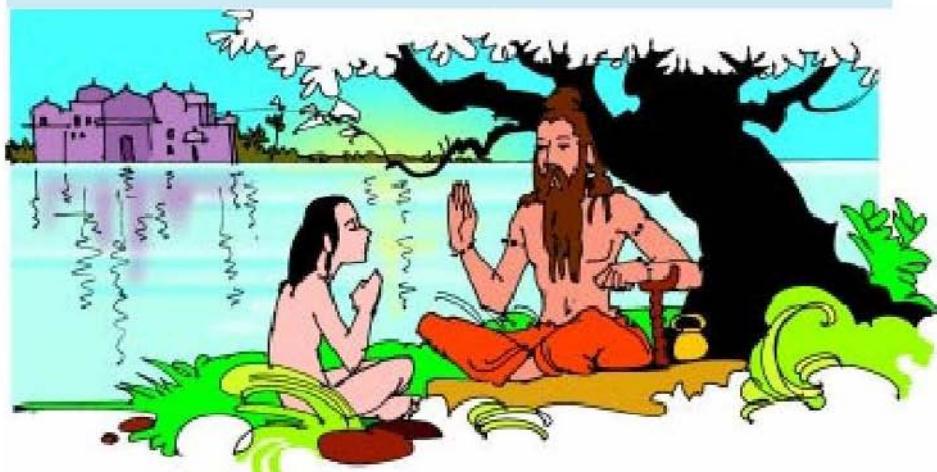
సినిమా డైరక్టర్

తోప్పిదేశ్వరు కిమిన 24 కస్టడ సీనిహూ లలోనూ, 5 వెగా నెరియ ల్లో దాదామీ 1000 ఎపీసాడ్స్‌లోనూ, కవ రా వుండు బాలపాత్రాలను పోషించారు. ఇప్పిత్తు సినిమా దర్శకుడైకు రామణ్ణు వెళ్లాడు. అతట్ట దర్శకత్వప మౌలిచిన కోరాఫ పై ఉపాత్మ అనే కస్టడ చిత్రం విఱు దలకు సీధంగా ఉంది. తన్న సటిం చినసీనిహూ దర్శకుల సుంచీ, ఛై రాపేస్ట సుంచీ అతట్ట దర్శకత్వం మొళకువలను నెర్చుకున్నాడు. ఒకనాడతట్ట వీటు ల్లో వార్తాపిత్రికలనూ, తిర్మ బంధారాలనూ అప్పేస్తే పీల్లల ప్రాశాత్తు. వాళ్ళ తల్లిదుండ్రులు లేసి అనాథ లని తండ్రి కిమినతో చెప్పాడు. అంతే, బడికెళ్ళి చరు వకోవాలని తపీంచే అనాథ కుర్రవాడి కథ కిమిన బు ర్రలో తయారులు ఉంది. దాన్ని కాగితం పీర పేట్టారు. ఆ కథను సీనిహూ గా త్తిస్తే భాషాటు యంని తుటిసిలిపో ఇచ్చారు. నిరాత్రగా డబ్బులు పేట్లుకానికి అతని తల్లి సింహిద్ద తన్న తెలియ జేసేంది. జాకీ ప్రోఫ్సు, శారబత్త క్లో వంటి పై ప్రిసీధ్యలు, జాతీయ మీస్సురాప్సు అందు కున్న కస్టడ నటితారముదలైనవారు అతని చిత్రంలో నటించడానికి అంగీకరించడం గప్పివచ్చేం. సేట్సు పీర పినిచేయ డానికి తన పీస్తువయ ప్రి ఒక సివు స్థిర కాదని అతట్ట చెబుతున్నాడు. “ప్రతి ఒక్కరూ మిగతా డైరక్టర్లను చూసినట్టే నన్నూ చూస్తున్నారు,” అంటు న్నాట్టి ప్రపంచంలోకల్లా అతి పిస్తువయును దర్శకుడిగా గుర్తింపు పొందాలని ఆజెస్తున్న తోప్పిదేశ్వరు కురాటు. ఇప్పిటికే తన సిహూ చారాన్ని గిన్నిఖ వారికి పింపారు. ప్రిస్తు తం అతి పీస్తువయ ప్రి దర్శకత్వం అన్న రికార్డును 1973 వసిం. లో తన 13 వార్య ట ఒక సీనిహూ కు దర్శకత్వం మౌలిచినమర్లాపట్టుకు చెందినసిట్టీ లింగ్స్ స్టేషన్లపాచాడు. 1996 వసం. జనపరి 6 వ తేదీ జన్మించిన కిమిన, గాల్చ కుట్టా సింగిత దర్శకుట్టా కూడా. అతని తెలి వూగ్జిక్ ఆల్ఫాప్ 15,000 కాపెలు అప్పుడుయ్యాలు.

మహానీయుల జీవితాల్లో ఆస్తికర ఉదంతాలు (9)

ఎదీలేని అన్నికలిగిన యోగి!

గుగా తీరంలోని అతి మీరాతనవు ఘృ పివిత్ర నగరం వారణాశిలో శూ ట వు చైష్వి సింపత్న రాలు జీవించిన ఒక గొప్పయోగి 1887 శితా కాలంలో కాలధృత్యం చేయడాన్ని. అయిన ఏమైదు ఎక్కుడ జన్మించాడే తెలుసా?

ఆసిక్కిగలిగిన అయిన భక్తులు కొండరు యోగి పిష్టు ప్పి ర్యోత్తరాలను గ్రంథి జరిపిన అన్వేషితలో సిందేహాలకు తావచేని కొన్ని నిజాలు బయ టపిడ్డులు. అయిన అంధరాష్ట్రం విజయ నగరం సించి పింతోని చోలియా అనే గ్రామ 1607 వ సిం.లో జన్మించాడు. నరసీంగరామూ విద్యావతీదేవి అయిన తల్లి దంత్రులు.

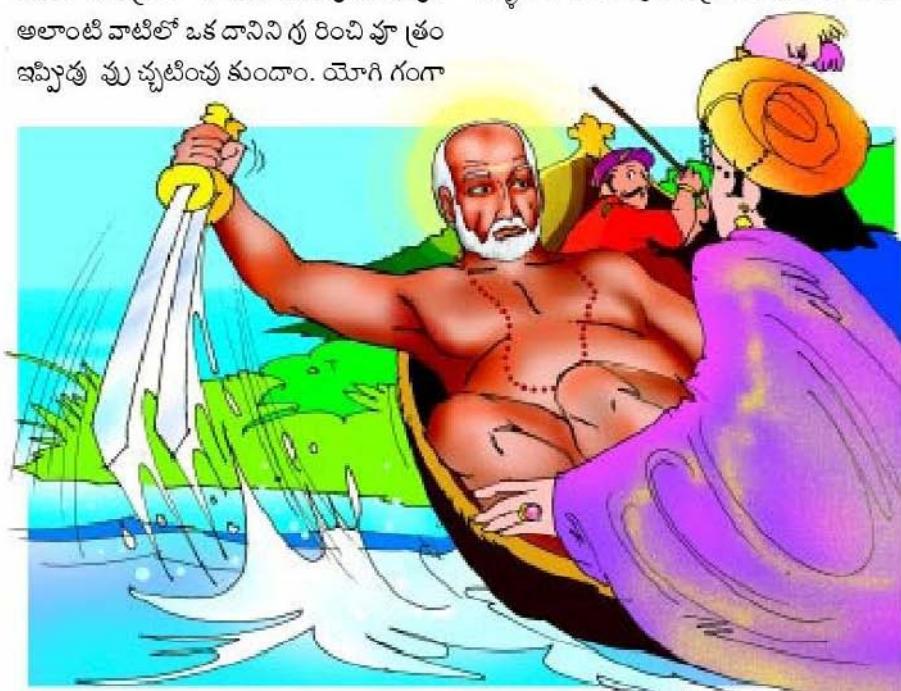
పిరపు శిఖి భక్తులై తల్లిదంత్రులు అయి

నకు పేట్టినటల్లు శిపరాప. చిన్నప్పిటిస్తు ఉచే అయినలో అధ్యాత్మిక అన్వేషిత ఆరంభ వు లు ఉంది. దేశాటన చేస్తూ పలుపురు యోగు లను, సాధు మాట దర్శించసాగాడు. అలా ఆఖరికి పిష్టు చేరాడు. రాజస్థాన పిష్టు లోని అయిన గ్రంథమార్గమాల నకు పేట్టినటల్లు గణపితి సిరస్యుతి. అల్లుతే, జీవితంలో ఎక్కువ కాలం గడిస్త వారణాశిలో వూత్రం అయిన తెఱ్ఱంగ (త్రైలింగ)స్వాపి గానే ప్రిసీట్టుడు. అంధ ప్రాంతం నుంచి వచ్చినవాడు కావడం వల్ల అయినకు ఔబర్ ఏర్పడి ఉండుచుచ్చ. ప్రాచీన కాలంలో శీహార్, బెంగాల్, బరిస్సా, అంధ ప్రాంతాలు -అంగ, వంగ, కళింగ, త్రి(త్రై)లింగ రాజ్యాలు గా పీలు వబదేవన్న

మింటుంపీలో చాలా శండికితేసి ఉంటుంది. నదిని హాత మూర్తిలా భావించేవారు . ఎంత

తెఱుంగస్వామి ఎన్నో అప్పుతాలను ప్రిద్యుం సమీకావాలన్నా నీళ్ళలో వునిగి ఉందేవాడు . చారు . ప్రిత్యుంగా తూసీనవారు వాటిని గ్రంథీం చేశారు . ఆయ్ న నగ్యంగా తిరిగేవాడు . ఆనాటి పొలకులైం అంగ్రులధికారుల బార్జులు అందు కు అభ్యంతరం తెలిపారు . ఆయ్ న్ను మొదట షైఫు చేయ వుని ఆజ్ఞాపీంచిన న్యాయ మూర్తులు అయ్ న నిరాడంబరతకూ , ప్రిద్యుంచిన అర్థ వంతవైపు అప్పుతాలకూ అవు తాళ్ళుర్యం చెందాడు . ఆ తరవాత , అసాధారణపైపు అయ్ న జిపస్తాలికి ఎవరు . ఆయ్ న్ను వెధించ కూడదని ప్రికటనలు జారీచేశారు .

అయ్ న తూసీన అప్పుతాలను ప్రిత్యుంగా తూసీనవారినుంచి , చిమాల్చాకలించి , అయ్ న జివిత చరిత్రలో వాటిని పోందు విరిచారు . అలాంటి వాటిలో ఒక దానినిగు రించి హృతం ఇప్పింత వుచ్చటింత కుండాం . యోగి గంగా

యోగిని దూషించాడు. విలువైన ఖద్దాన్ని పొగొట్టుకున్నాం కదా అని ఆవేదన చెందాడు. అది వూ వూలు ఖద్దం కాదు. బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి బహిర పుత్రిగా అంపు కున్నది. అది తన అంత్స్త్రుకు అనవాలు!

“ఈ తిక్క సిన్యాసీసిపాటు గాను! నాకు సొంత మైన ఆ విలువైన ఖద్దం పోయింది కదా! నేను ఇప్పుడేం చేయును?” అను కుంటూ రాజు యోగిని నానా వూటలు అన్నాడు. అట్లాటే, యోగ మోములో ఎలాంటి స్వందన కనిపించలేదు.

చిదపతీరాన్ని సిప్పు పీంచింది. తెలుంగాణప్పి య్యా థాలాపింగా తన చేతిని లోతులెని సీళ్ళులోకి పుంచి, రెపడు ఖద్దలను తీసి దిగాలు పడి పొల్పున రాజుకు చూమిశ్శా, “సీ ఖద్దాన్ని తీసి కో,” అన్నాడు. అయితే, రెండు ఖద్దలూ

చూడదానికి ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి. రెండింటి వు ధ్వనివూతం తేడా కనిపీంచలేదు.

అయోమయంగా చూస్తున్న రాజును, “ఖద్దాన్ని నీ విలువైన ఆస్తిగా ఇప్పుడేకదా చెప్పావు? నీ సొంత ఆస్తినే గుర్తు పిట్టలేవా?” అని అటిగాడు. ఆ తరవాత ఒక ఖద్దాన్ని నీళ్ళ లోకి విసీరి, రెండవ ఖద్దాన్ని అయిన చేతికి చ్చాతు. అదే రాజు ఖద్దం!

రాజు అవాక్కలు చూస్తూ ఉండిపోయాడు. దేన్నలు నాసిరే, వున్ ప్పిలు తప్ప సొంతంగా భావించడం ఎంత మూర్ఖత్వమో ఆయనకు అప్పించు అర్థమయింది. ఒంటి మీద జానెడు బట్ట కూడా లేకపోయినప్పటికీ, నిజమైన ఈ యోగికి అంద్రు బాటు లో లేనిది ఏదీ లేదన్న సిత్యుప కూడా బమ్మి శా అందున గ్రహీతచి ఉంటాడు!

-(ఎం.సి)

చందమామ క్వీజ్ - 6 (జూలై '06) విజేతలకు అభినందనలు

1. చి. వి. నరింహారావు, డాబాగార్టెన్, మిశాఫుట్టుం - 530 020 (అం.ప్ర)
2. పొ.ఎం. భామచేవ్, ఫారావారితోలు, ఒంగోలు - 523 001 (అం.ప్ర)
3. జి. పిష్టుసాయిప్రియ, అనంతపురం జిల్లా - 515 741 (అం.ప్ర)
4. ఎం. ప్రతుమాషు, ఘతేఖాన్ పేటు, నెల్లూరు - 524 003 (అం.ప్ర)
5. చి. శిషసాయికమార్, క్షుట్, హైదరాబాద్ - 500 039 (అం.ప్ర)

చందమామ క్వీజ్-6 సమాధానాలు

1. కొరియా దేశమీరాజు. అనుభవం నేర్చిన పాతం.
2. అస్సింలేసి దిగ్వాయి లో.
3. పిచ్చ నాలు గపయే ట.
4. గోదావరి.
5. అక్షోబర్ 16.
6. పిర్రియా (ఇప్పిటి ఇరాన్)
7. బట్టు ద్వీన తియా బీట్.
8. మంచికి మంచి, చెడుకు చెడు! (గుర్జరాత జానపిద కథ)

సాములుప్టై రాజు

పశుందమితి రాజ్యంలో, సిర్వపరం అనే గ్రాష 0 ఉండేది. ఆ గ్రాష 0లో సాంబన్న అనే పొపు లు విష్టేవాత్ర ఉండేవాత్ర. పొపు కాటు కు చికిత్స చేయు డులో కూడా అతడికి పుంచి బర్ప ఉండేది.

సాంబన్నకు లేకటేక ఒక కొత్త కు పిష్టైత్త. సాంబన్న వాడికి నాగరాజు అనీషరు పేట్టి అల్లార్థ పుట్టగా పేంచు కోసాగాతు. సాంబన్న భార్యకు మహా జాతకాలపిచ్చి, అమె ఒకసారి కొత్త కు జాతకం, ఆ గ్రామంలో పేరుమోసిన ఒక జ్యోతిష్మి క్రూపించింది.

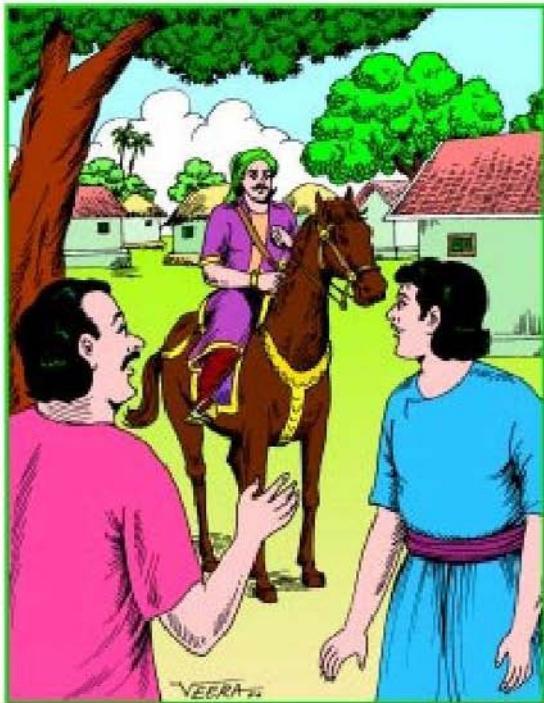
ఆ జాతకాన్ని ఒకటికి రెండు సార్లు పిరీ 0ంచి చూసిన జ్యోతిష్మి క్రూ సింభవూ శ్వర్ణ లతో సాంబన్న దంపితు లకు, “బోరా, ఎవు టీ వింత! మీ కౌడుకు రాజయోగం ఉంది,” అని చెప్పాడు.

“రాజయోగు! పోస్యాలు వూని అనిలు సింగతి చెప్పండి, సాములూ,” అన్నాడు సాంబన్న.

“హస్యిం కాదు రా, సాంబూ. నిజమే చెబుతున్నాను. నీ కొదు కు రాజయ్య క్రూ, నస్సుపు రిచిపోకు,” అన్నాత్ర జ్యోతిష్మి క్రూకు కుని సాంబన్న చేతికిస్తా.

ఆ వూ టలతో సాంబన్నకు, కొత్త కు రాజ యోగం పిట్లు కొంత నప్పుకుం కలిగింది. జ్యోతిష్మి క్రూ చెప్పినట్లు కౌడుకు రాజైతే, చదు మారాకపోవడం బాగు ఉధని, నాగ రాజును బడిలో చేర్చించాడు.

నాగరాజు పిదేళ్ల వయ్యి వాడయ్య క్రూ. వాడికూడా తండ్రిలాగే పొపు లు పిట్లుడులో వుంచి ఒత్తు పైటి, నేర్చా చాలా హిమిజంగా అలవడ్డాలు. చదు మతో కూడా నాగరాజు వీ గతా పీల్లలకంటే వుర్గందు ఉండేవాత్ర. తప్ప కంటే నాగరాజు బాగా చదు మణాడన్న అక్కస్తితో, వాడి రాజయోగం గురించి విన్న బడిపీల్లలు, వాణ్ణి పొపు లు పిట్టేరాజు అని గేలిచేసవారు.

నాగరాజు యు క్రమయు స్తుతయ్య నాటికి సాంబన్న వ ద్వులుయ్యా త్రు. ఆప్యిటికే నాగ రాజు అన్నిరకాల సిర్పాల గు రించి, వాటి విషాలవిరుగ్గ కు ల గ్ర రించి తండ్రి ను ఒంచి ర్ ష్టుంగా నేర్చునున్నాత్ర. పొప్పు కాటు కు వాడిచ్చే వుంట్కు కు తిరుగ్గ రండేది కాటు. జ్యోతి ప్రిశ్రుత చెప్పినట్లు తనకొడుకు రాజైతే చూసే చూసి వాలని సాంబన్న అమ్మిత్త తూ ఒండ్వాడ్త. ఆ ఘుండియు ఎంతకూ రాలేదు. నాగరాజుకు పేళ్ళిత్త వచ్చింది. అల్ప నా, పేళ్ళి చేయ డా నికి సాంబన్నకు పు ససోప్పిలేదు. వాటు రాజుయ్యక పేళ్ళుంటే, ఆ వేడుక చూ త వు చ్చుటగా, ఘుంగా ఘుంటు ఒంసి భావిం చాడు సాంబన్న. పోనీ జ్యోతిప్రిశ్రుతి సిలహూ అటు గు దావు ంటే ఆయ న కాలంచేసే సంవత్సరమైంది.

అంతలో అన్న కోని సింఘుటన ఒకటి జరిగింది. రాజుగారి స్వీకుడైకట్ట గు గ్రం బీ దసర్పవరం గ్రామవిధిలోంచివెళ్తుండగా, చూడక నాగరాజు అర్థుగా వచ్చాత్ర. రాజు స్వీకుడు అతణ్ణి, “ఎవ్రు ను మయ్యా వు ఒండ వు తివా? పోగ్రు బోతు వా?” అంటూ గట్టిగా వు ఒండలించాడ్త. అది విన్న గ్రావు స్వీకుడైకి, “హూ నాగరాజుతో వు ర్యాగా వు సిలు కో! అతటు కాబోయే రాజు,” అని హాచ్చురికగా అన్నాడ్త.

రాజు స్వీకుత్త వాళ్ళిధ్వరికే వింతగా చూసే పు ఒంచు కు సాగిపోయ్యాడ్త. ఐతే, ఒక పిం రోజుల తర్వాత, కొండర్ల స్వీకులు గ్రావూ నికి వచ్చి, నాగరాజును వెంటచెట్టు కుని పుహూరాజు విజయ వర్ధన్ డి వర్ధకు తీస్తి కుపోయ్యార్.

ఈ విషియ వెంగ్రావు ఒంలో రకరకాల పిశార్థ వ్యాపీంచాల్చి. “కాబోయే రాజు అని చెప్పుకుంటున్న విషియ ఒంరాజుగారికి తెల్తిస్తు ఊరు కుంటాడా? తలతీల్చి ఒంచడానికి పీలి పీంచిమయటాడ్త!” అని గ్రావు ఒంలో కొండర్ల గ్రు సిగ్రు సిలాడ్త కున్నార్.

అది విన్న సాంబన్న కాళీఫూ త గు డికి వెళ్ళి, “తల్లీ! నా కొండు కు రాజు కాటపోల్చి నా చింతలేదు. వాడికేపోనీ కలగకుండా చల్లగా చూ త్రు,” అని ప్రార్థించాడ్త.

ఐతే, రాజు విజయవర్ధనుడు, తనకుమార్తె నాగపూ ఒంబతో నాగరాజు వివాహిం ప్రికటిం చాడ్త. అది విన్న రాజ్య ప్రిజలంచ్చు పొప్పు లు పిట్టేవాడితో రాజుకుమార్తె వివాహపూ? అని అశ్చర్యపోయ్యార్.

నెల గడిచేసిరికి రాజుకువూ రికీ, నాగ రాజుకూ వివాహిం ఘనంగా జరిగింది. నాగరాజు తల్లిదంత్రు లకు రాజువు ర్యాదలు జరిగాలు.

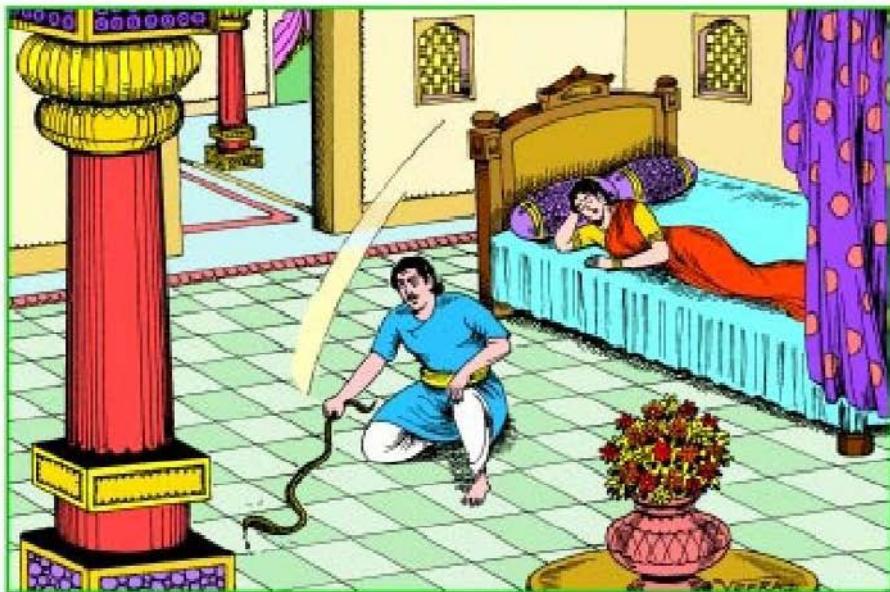
ఒక రోజు రాత్రి నాగరాజు, రాకువూరి హాసిత్తూ లికా తల్గం పీద ఆదవు రిచి నిది స్నిండగా, నాగరాజుకు పొప్పు బు సికొట్టిన సియ్యడి వినిపీంచింది. అతడ్తు తటాలు న కళ్ళు తెలిచి చూడగా, పిడగ విప్పీన సిర్పం ఒకటి రాకుమారిని సమీపిస్తున్నది. వెంటనే, నాగరాజు తల్గందిగి సిర్పంతోక పిట్టుకుని గిరగిరాతిప్పీ గట్టిగా నేలఁ్చే కొట్టాడు. సిర్పం గిలగిలా కొట్టుకుని కొంతసుపిటికి ప్రాణం విడిచింది.

ఆ వు రు "ఓం రాకువూరి నిద్రలేచి, తనకు త్యోను ప్రిహాదాన్ని రు రించి నాగరాజు చెప్పగా విని, అతడి ధైర్య సాహసాలను

ఎంతగానోపే చ్చుకున్నది. "ఓాల పీ ద ఈ పార్తుతెలిసీన రాజు విజయ వర్షను తు సింతో పింతో ఆక్కటికి వచ్చి నాగరాజును ఆప్యా య ంగా కొగలించు కుని, "నాయ్ నా! నా ఒక్కగానేక్కకుమార్తెను ప్రాణభిక్ష పెట్టావు," అని, అసలు రాకుమార్తెను, నాగరాజు కిచ్చి ఏకారణం వల్ల వివాహిం జరపివలసీవచ్చిందో విపరిపచార్త :

విజయ వర్షను టితాతగారైన అజయవర్ష ను తు, వుచాండమిసి రాజ్యాన్ని ప్రిజారంజ కంగా చాలా కాలం పొలించి, వార్ధక్యదశలో కువూరు తు జయ వర్షను డికి రాజ్యాభిషకం చేసే, శేషివితాన్ని దైవచింతనలో గడిపేం దు కు, అరణ్యాలోని ఒకానేక వుని ఆశ్వ వుంలో స్థీరపిడ్డాడు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు, జయ వర్షను తు అడవికి వేటకు పొల్లు, అక్కడ పొప్పు

కాటు కు గుర్తెమరణించాడు. దానితో విజయ వర్ధన తు వూచాంద్రమిశేకి రాజ్యాన్ ఆర్ సింహత్వరాలకు రాణి ఒక చక్కని అడవిధ్వన తల్లి అఱ్లు ఉది.

అరణ్యాలోని అథవు ఉల్లో మస్తు తాతగారి ను ఉచి బిధ్వన అశీస్మిన్లు పోందెందు కు విజయ వర్ధన తు , ఆయు నమాటు స్న అశ్ర వూ సికి వెళ్లాడు.

ఆజయ వర్ధన తు వు నవు రాలిని పూ సీ ఉలిక్కి పిట్టాడ్తు . కళ్ళు వూ స్ని కుని కొంత సమిభ్యాసులో గదిపీ, ఆ తరవాత విజయ వర్ధన డితో, “నీ తండ్రికిలాగే నీ కుమార్తెకు సిర్పుగందం ఉంది. అఱ్లు నా, ఈ శిత్త మశు నాగహూ ఉబ అసొంరు పేట్టి నాగదేవతకు నిత్యప్రింజలు నిర్యాహించు . గండం తెలిగి పొల్పు వు ఉచి జర్జ ర్గతు ఉది. అంతేగాక, బిధ్వన్యుక్తవయ స్ని క్రాల్యోక, భర్తవింపికలో కూడా తగ్ర జాగ్రత్త తీసి కో. అతటు సిర్పు భిలీలేనివార్తా , ధైర్యసాహసాలు కలవార్తా అఱ్లు మాడడం అపసిరం,” అని అన్నాడు .

రాజుకుమార్తెకు యు క్రమయ స్ని వచ్చాక, విజయ వర్ధన తు సిర్పుగందం గ్రు రించి అలో

చిప్పిస్తూ నే వివహాప్రియ త్వాలు తలపేట్టాడు . ఎంద్ర రాజుకుహూ శ్రులతు శూసీనా ఒక్కర్హ త ప్రీకరంగా తోచలేదు . అఱ్లు వంటి సివు య ఉలో సిర్పువరం గ్రావు స్నీలు తప్ప గ్రావు ఉ పాడైన నాగరాజును, కాబోయె రాజుగా షెప్పు కోవడం విన్న విజయ వర్ధన తు , నాగరాజును పీలిపీంచి అతడి గ్రు రించి తెలు స్ని కున్నాడు . రాకుపూ రి నాగహూ ఉబ జాతకం, నాగరాజు జాతకంతో అతికినట్టు సిరిపోల్పు ఉది. పేర్గా నాగరాజుకు ఏమిసిర్పాలన్న పిట్టుడంలోన్నా , వాటికాటు కు చికిత్స చేయ ఉలోప్రొ వు ఉచి ప్రావీంధ్యం వశ్వదని తెలు స్ని కున్నాడు . ఇదంతా దైవసంకల్పంగా భావించిన రాజు విజయ వర్ధన తు సింతోషింగా, నాగరాజుతో తన కుమార్తె వివహం జరిపించాడు .

బాగా వయ స్ని పేట్టాడిన తర్వాత రాజు విజయ వర్ధన తు , నాగరాజుకు, నాగరాజువర్ధన తు అని నామకరణం చేసి అత్యంత వైభ వంగా రాజుభిషకం జరిపించాడు . ఐతే, సిర్పువరం గ్రావు స్నీలు వూత్రం నాగరాజును పొప్పు లు పిట్టే రాజు అంటూ వు చ్చటుగా పీలు చు కునేవార్ల .

చందమామ క్రీడ - 8

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

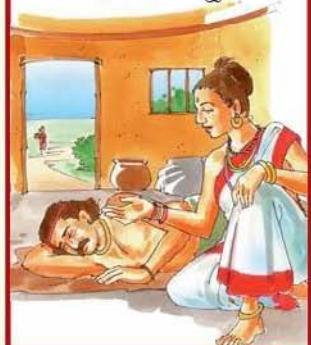
అన్ని స్వరైన సమాధానాలు
 రాసిన ఒకరికి బహామతి
 రూ. 250లు.*

ఈ క్రీడలో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ సంచికలలోనికథలు, శ్రీర్షిలనుండే ఉఱాయి. చదివినచి జ్ఞాపకం ఉంటే విభస్తిలేకి సమాధానాలు వెంటనే స్పృరిస్తాయి. లేకుంటే పన్నండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరగేస్తే ఇళ్ళే తెలిసిపోతాయి. కనుగొనేడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

మీరు చేయవలసిందేముంటే : 1. సివూ ధానాలు రాయ్ ఎడి. 2. పీచురు , వయ్ సి (16 ఏళ్ళల్లిమిచుండాలి), పీన్కోట్లో సిహో పై ర్టిచిర్ నాపూ రాయ్ ఎడి. 3. ఒక కుట్ట పబలో ఒకర్ వూత్తే పాల్గొలి. 4. చండాదార్ అల్ప తే, ఆ నంబర్ రాయ్ ఎడి. 5. కపర్ పీ ఊంచమామ క్రీడ - 8 అని రాసీ, చందపూ పు పై ర్టిచిర్ నాపూ రాసీ పూ కు పింపింది. 6. సేప్పేంబర్ నెలాఖర్ లోగా పీ ఎంట్రీ మాను అందాలి. 7. నవంబర్ నెల సంచికలో ఘలితాలు వెలువడతాయి.

1. ఒక పూ నమికీ, దేవతకూ వు ధ్య సింతోషింగా ఆరంభపు లు న పిరిచయ్ 0, అవు నీఁ దు స్సోహిసిం, దు 0 దు తు స్సోభాహం కారణంగా విషాదంగా పు గిసీన విచ్చై ర్యగాధ ఏది? ఆ పు నీఁ ఎవరు ? దేవతలు పేపుటాయి?
2. 2050 నాటికి భారతదేశ జనాభా దాదాపు ఎంత ఉంటుందో చెప్పగలరా?
3. “యోగ్యత లేనివారికి సాయి పిదడానికి వి ఎంచిన పొపిం పు రోకటి లేదు,” అని పీశాచానికి బుధ్సి చెప్పిన ఇల్లాతిషారేన్ని టి? ఏ కథలో పస్తుంది?
4. చందగ్రు ప్రీవిక్రపూ దిత్యాది (క్రి.శ. 3 7 5 4 1 3) కాలంలో పు నదేశాన్ని పిర్యటించిన చీనా యూ త్రి కుత్తు ఎవరు ?
5. ‘పాలో’ ఆట పూ లాలు వు నదేశంలోని ఒక రాష్ట్రంలో ఉన్నట్టు చెబుతారు. అది ఏది?
6. పీ ఖంగా జీవించాలంటే శ్రవి ఉచడానికి వి ఎంచిన పూ ర్ధం లేదన్న సిత్యాన్ని తెలియ్ జేసు కథటరేవి టి?

7. ఈ చిత్రం ఏ కథలో చేటు చేపి కున్నది?

శారద నీర్దయం

గంగాచింతోని భూ పిల్యు, పొర్వతవ్యుల వైక్కనింతానం శారద. ఏలోటూ లేని పేద్దరెతు కుటుంబం వారిది. ఉన్నంతలో పిదిపు ఠికీ సాయి పిడే గ్రంథం అ కుటుంబానిది.

పేళ్ళిత్తు కొచ్చిన శారద చాలా తెలివిగల అశ్వాగ్యులు. గ్రామంలో ఎవరక్కొనా విద్యుతమస్తు ఎప్ప రల్చుతే, శారద చిటికో పరిష్కరించేది. ఆమెను భూసీ తల్లిదంత్రులు ఎంతో సింతాపీం చారు.

శారద పేళ్ళి ప్రియ త్వాలు పొరంభ పుట్టాగ్యులు. భూ పిల్యు పేళ్ళిక్కాబడుత్తు కు కబురు చేయగానే అతడు వద్దారు. సించిలో నుంచి రెండు ఛాయా చిత్రాలు తీసే భూ పిల్యు పుండుంచారు. అందులోని ప్రేమి దటి చిత్రాన్ని

చూచేతూ, “అయ్యా, ఈ అబ్బాలు—బరు చంద్రం. రాఘు పిశం ఇతనిది. తల్లిదంత్రు లకు ఒక్కడే సంతానం. పేరుకు తగ్గట్టు, స్వచ్ఛమైన, వుచ్చలేని చంద్రహా వు వంటివాటు. ఇక ఆస్తి లంటారా. తిండికీ, బట్టకూ లోటు ఉండయ. పీరింటివాకిలి ఎప్పింతూ పిదిపు ఠికీ కశకశ లాటు తూ ఉంటుంది,” అన్నార్చు—బరయ్య.

ఆ తరవాత రెండవ చిత్రాన్ని చూపుతూ, “ఇతడిషురు భాసిగ్గరం. ఊర్లు శంఖవరం. వేపొ లతో ఆకాశం వుసి రు కున్న అందరికీ కనిపీచే పుధ్యాప్సు స్తోర్యుత్త లాపటివాటు. సూర్యుడైనా పిదపు ర ఆస్తిన్ని స్తోర్చు గాని, ఇత గారు ఆస్తిన్ని ఉచి స్తోర్యుడుటే నప్పుంది. ఇక ఆస్తిల విమిల్యా నికి మస్తు చంద్రంకన్నా నాలు గ్రంథు ఎక్కువ. ఇతడూ ఇంచికి ఒక్కడే వారసి ఉత్త.

నాలు గ్రోజుల తరవాత తపు నీర్దయ్య ఉచ్చుతావుని—బరయ్యాన్ పిరాసీ, ఆ రాత్రే శారద అభిప్రాయం అడిగారు భూ పిల్యు.

శారద కొంతసాహిత్యాలోచించి, “నేను చంద్రనే పేళ్ళిచేస్తు కుంటాను,” అన్నది.

“అదేంటి తల్లి, ఆస్తిపోస్తులలో చంద్రం కంటే నాలు గ్రు రెట్లు అధికంగా ఉన్న భాసిగ్గా రంతోనే ను మ్యాసి ఖపిడగలవస్తు కుంటాను,” అన్నది తల్లి పొర్వతవ్యు. భూ పిల్యు కూడా భార్యాను సివు ట్రీంచారు.

“మీ గ్రు ఆస్తిపోస్తులే తూ శారు గాని—బరయ్య పూటలను ఆసిలు విస్తులేపు,” అన్నది శారద.

“మొదటి ప్రయోగాల్ని తిరక్కాను నీకే తలియాలి, ఇంతకూ అదేంటి?” అని అడిగాయి భూషియ్య.

“ఎన్నతు ఆస్తివి ఒంచి స్వార్యత్తు లాంటి వాడు భాస్మిరం అనొబరయ్య అన్నారు కదా? అంటే, అతతు విరపు కొష్టి అని భావం. అందరి వీడా పెత్తనం చెలాయించాలని చూస్తాడు. వుఱ్ఱలు ముసిరినా వెలిగేఘుటం అంటే, భాస్మిరం ఎపరి హాటా విసచుిఅథం, అలాంటి వ్యక్తితో ఎలా కామించేయడు?” అన్నది శారద.

“వురి చంద్రం సింగతేవి టి?” అని అడి గాఢు భూషియ్య.

“చంద్రుడికి స్వయం ० ప్రికాశం లేదు. స్వార్యది కాంతిని స్వీకరించి చల్లని వెలుగులు విరజవ్యూహాడే. అపటే, చంద్రుడు తల్లి దంత్రుల, పేదల సిలహాలు తీస్తి కుని, బాగా ఆలోచించి వుండుగు వేస్తాడన్న వూట.

అతన్ని నేను పేళ్ళి చేస్తి కుంటే, నా సిలహాలు కూడా తీస్తి కుంటాడు. కామియంలో ఎలాంటి పొరపొచ్చాలకూ, గొడవలకూ తాముదదు. అంటుకే చంద్రం గురించి స్వచ్ఛమైన మధ్య లేని చంపూ వు లాంటివాడుచొబరయ్యచెప్పారు. ఆ ఇంటి వాళ్ళంద్రూ కలు మిగోలు గా ఉంటారు గనకే, ఇంటివాకలి ఎప్పియూ పిదివు ఉదితో కళకళలాడు తూ ఉంటు ఉది. ఎంత ఆస్తిపోశ్తులు న్నా తీసేది పుడ్డస్తుపే. పునింటి వాతావరణమే చంద్రం కుటుంబంలో ఉంది. హానవీయ లాణాలు న్న చంద్రం ఇంట్లో గంజాలు నాను అవు తప్పే,” అన్నది శారద దథంగా.

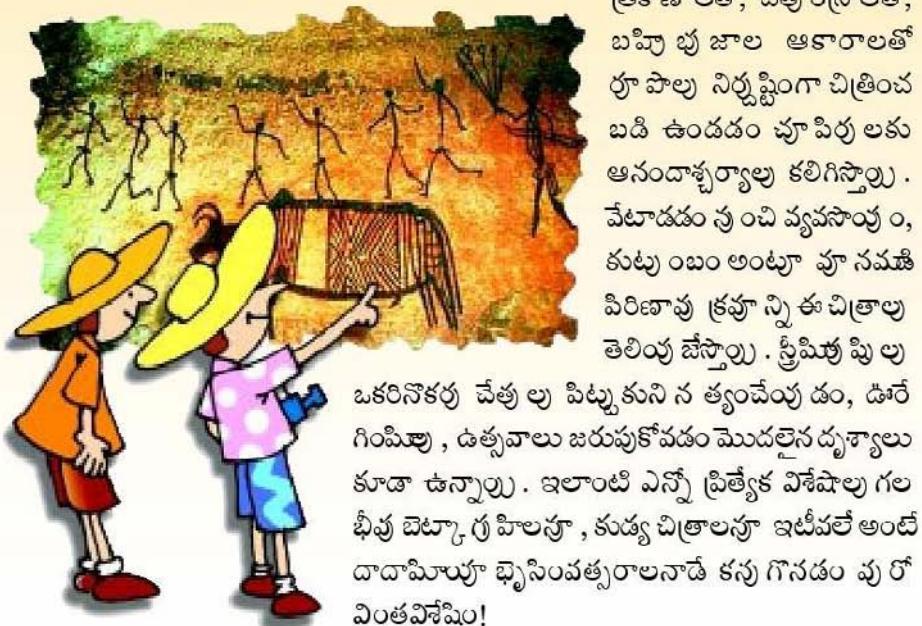
కూతురు వంక మెచ్చుకోలుగా చూశాడు భూషియ్య. కూతురి తలివికి పొర్చుతవ్వుపొంగి పొల్లు ఉది. శారద ఇష్టాసురం చంద్రంతో వివాహిం జరిపేంచారు.

- పి. షైలి, షైలిభార్ - 500 008

చరిత్ర పూర్వయుగము చిత్రాలు

మధ్యశిథిల రాజులు నలబ్బికి. ఏ. దూరంలో ఉన్న భీష్మ బెట్టా, అక్కడి దాదామీమా 600 ప్యాచిలు కు గు హెలలో కనిపీంచే కుడ్య చిత్రాల కారణంగా చాలా ప్రిస్టిగాంచింది. భూ గ్రహం మీద మానవ జీవితాన్ని చిత్రించే అతిప్రాచీనమైన చిత్రాలలో భీష్మ బెట్టాలోనే చిత్రాలు ముఖ్యమైనవని చెబుతారు. దాదాపు లక్ష్మణ సంవత్సరాలనాటి ఈ చిత్రాలు - అవి వూ నమఱ చిత్రాల్స్టా, జంతు మత-పిర్ ల చిత్రాలల్సు నా సిరళ రెఖలతో, వత్తాలతో, త్రికోణాలతో, చతురస్రాలతో, బహిర్మా భూ జాల ఆకారాలతో రూపాలు నిర్మింగా చిత్రించ బడి ఉండడం చూపిరు లకు అనందాశ్చర్యలు కలిగిస్తాలు. వేటాడున నుంచి వ్యవసాయం, కుటుంబం అంటూ వూ నమఱి పిరిణావు త్రఫూ స్ని ఈ చిత్రాలు తెలియ బేస్తాలు. స్త్రీమిశ్ర ప్లి లు

ఒకరినొకరు చేతు లు పిట్టుకుని న త్యంచేయ దం, దారే గింమిత్తు, ఉత్సవాలు జరుపుకోవడం మొదలైన దృశ్యాలు కూడా ఉన్నాలు. ఇలాంటి ఎన్నో ప్రిత్యేక విశేషాలు గల భీష్మ బెట్టా రహితా, కుడ్య చిత్రాలాన్నా ఇటీపలే అంటే దాదామీయూ భృసింపత్సరాలనాడే కన్న గొనడుప వు రో వింతవిశేషిల!

సుందరం కోరిక

రావూ పితం రావూ లయంలో అర్ఘుకుత్త గా పినిచేస్తున్నాతు రంగనాథం. అతడి భార్య జాన్సి. వాళ్ళకు పేట్లులు నపిదెళ్ళకు కొర్కు కు మిశ్చాత్త. వాడికి స్తి ఉందరం ఆసొసరు పేట్లు కుని అల్లారు వు ద్యుగా పేంచు కోసాగారు.

స్తి ఉందరానికి బాల్యం ను ఉచి తగసి తిండి పీచ్చి. గుడినైమేద్యం-చక్రపాంగలి, పులిహోర, దద్దోజను లాంబివి, సగంపైగా తనే చెల్లువేసే వాతు. దానితో శరీరంతో పొటు బిధ్యకున కూడా పేరిగి, ఏ పిని చేసువాతు కాటు. వాడికిర్య డిలో పై జాది కార్యాలకు అవసిరం అల్సు న వు ఉత్తాలు సేర్చాలని, రంగనాథం ఎంతగానో ప్రియ త్రీంచాతు. కానీ, స్తి ఉందరానికి నోర్చ తిరిగేది కాదు. క్రమంగా వాడు ఇరవై ఎళ్ళు వాదలు నా, శరీరపు ల్యాతే లావెక్కిందిగాని, దానికి తగ్గధైర్యం వాడిలో కరువల్సు ఉది. తన

నీడును చూసి తనే భయ పిదెంతపిరు భయ స్తి తు గా తయా రయ్యా యైతు. “ఒరె, స్తి ఉందరం! ఇలా అల్సుతే, నా తర్వాత ను మ్మా ఆలయ

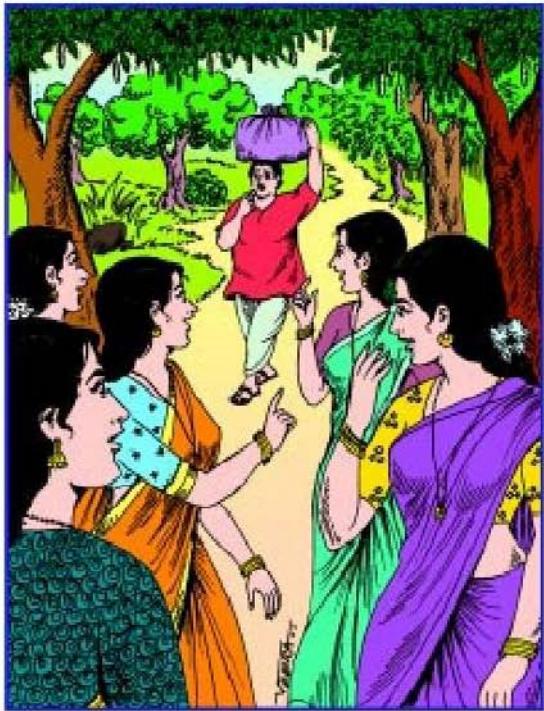
పై జారివి కాలేమానీ బతుకెలా సాగేను?” అని వాపాయే వాతు రంగనాథం.

అలాంటినివు యూ ల్లోస్తి ఉంచు, “నాన్న, వు నఊణ్ణు వి రాగు దు కాణం లేదు. వు న ఇంటి వీధి అర్ప గు పీద అద్దల వి రాగు కొట్టు పేట్లించు. అంపు లో హాగు కాలు పీద కాలు వేస్తి కుని వ్యాపారం నశ్చ మిశ్చా వందలు సింపాగు ఉంచగలను,” అనేవాతు.

ఒకూరివాత్త ఇలా అస్సప్పిశ్చ, రుగుశుచిరాకుపిత్ర తూ, “ఒరె, ను వ్యనే ఆ దిక్కు వూ లిన వి రాగు దు కాణానికి పేట్లు బటి కావాలి. నీ చిన్న పు నత్త పేళ్ళి బాధ్యత, నా నెత్తినమయిది. నా వూ ట విని ఇప్పటిక్కో, వు నస్తి పేట్లి నాలు గు వు ఉత్తాలు నేర్చుకో. ఆ కోదండ రావు దే నీకింత కూడు పేద తాడు,” అన్నాతు.

“ ఆ వు ఉత్తాలు వల్లెవేయ దం, ఈ జన్మలో నాకు సాధ్యం కాదు. నెను మిశ్చు భయ స్తి న్నణి, ను మ్మా నేర్చుస్తాసిన, హిను

“తయు”

పూన చాలీసాకంతష్టించేయడానికి, నాకు పిదేత్తుపిట్టింది,” అన్నారు స్తిందరం.

ఇలాంచిపరిషీతులో, రంగనాథం చెల్లి పేళ్ళి కుదిరింది. రంగనాథం పట్టం వెళ్ళి, చెల్లిలి పేళ్ళి కోసిం పిది చీరలు కొన్నారు. అతడు చీరల వ్యాటతో దుకాణం నుంచి బయటకు రాగానే, దారిన పొతు ను బంధు వొకాయ న రంగనాథానికి తపు దూరిమా చుట్టుమొచ్చావుకబురుచెప్పాడు. వెంటనేరంగ నాథు చీరల వ్యాటను దుకాణంయ జప్పాని కిచ్చి, “ఇప్పుడే బంధు వొకాయ న కాలం చేసినకుపురు విన్నాను. ఆయ న కుటుంబాన్ని పిరావు ర్చించి రావాలి. చీరల వ్యాట తర్వాత తీసుకెళతాను,” అని చెప్పి దాపులనున్న బంధు మఱావ్యాసికి బయట్టేరాతు. అక్కడ శమయ్యాత్రలోపాల్ని, చీకటి పిత్ర త్రాండగా

ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన రంగనాథానికి జ్వరం వుంపు కు వచ్చింది. అది వుర్మాటికి కూడా తగ్గపాయే సిరికి ఆయ నస్తి ఉదరాన్ని పీలిచి సింగతిచెప్పి, “ఆ బట్టల మూట తీసుకుని చీకటి పిత్ర కుండా ఇల్లు చేరు. దారిలో దొంగల భయం, జాగ్రత్త!” అని హేచ్చ రించి, బాటు గ బండి ఖర్చుకు వాడికి పొతిక రూపాయి లిచ్చాడు.

స్తిందరం సొయి ఉకాలానికల్లా పిట్టుం చేరి, బట్టల దుకాణం దగ్గరకు వెళ్ళాడు. దుకాణం య జప్పా నివాట్టి పూస్తినే చిస్కా నవ్వి, “పీ నాన్న కొన్న చీరలపూట కోసిం వచ్చావా?” అంటూ వ్యాటను స్తిందరాని కిస్తి, “అన్ని ఖరీదైన చీరలు జాగ్రత్తగా తీస్తి కుపో,” అంటూ హేచ్చరించాడు.

స్తిందరం వ్యాట తలపీ ద పేట్టుకుని బయట్టేరాతు. వాడికి వీధిలో ఒక పేద వి రాలు దుకాణం కనిపీంచడంతో వాటు, “బాటు గ బండివాడికి, ఏ ఇరవయ్యా, పాతికో డబ్బివ్యడం పిరవు దండగ. ఆ డబ్బుతో రకరకాల వి రాలు లు కొన్న కున్ని తింటూ హాల్గుగా ఇల్లు చేరిప్పు,” అన్న కున్నారు.

అన్న కున్నట్టే వాటు వి రాలు లు కోసి తింటూ నడక సాగించాడు. కన్న చీకటి వేళ వాటు అడవి దారిచేరేసిరికి, గ్రు బు రు చింత చెట్లకింద కూర్చుని కబుర్లాడు కుంటు న్న ఐదు ఆడుయ్యా య్యా చ్చోనపూ నుర్లా పెల్లు ధరించి, చ్చోట్లు మేసి స్తిందరాన్ని పీలిచాలు.

స్తిందరం భయ పిడిపొత్తూ అటు కేసే చూసే, “దొంగలను కున్నారు, కాటు. దొంగ లంట వు గవాణ్ణేకదా? వీళ్ళ అడవాళ్ళ,”

అను కునెంతలో, దయ్యాలు అతణ్ణి సివీ పీంచి, “మేం బంధు మతింటి పేళ్ళకి పొత్తు దారితప్పాం. ఆ తల వీ ద వూట ఎవి టి?” అని అడిగాలు.

“ఇని వూ చినపే నత్త పేళ్ళ చీరలు,” అన్నారు స్తి ఉదరం ధీవూగా.

“అలాగా! చీరలు ఎంత అందుగా మశ్శవే ఒకసారి వూడని,” అంటూ దయ్యాలు, వూటను పిట్టుకుని కిందికి దించాలు.

స్తి ఉదరం చెప్పిన వంగి అందు బాటులో మశ్శఒకఎండుకష్టస్త తీసి కుని, “శూప్రాపచ్ వీ ర్జ ఆడదారి దొంగల్లామశ్శస్త, జాగ్రత్త!” అంటూ కట్టును పైకిత్తాడు.

అంతలో ఒక దయ్యాం వాడికి చిన్న సించిని ఇస్తూ, “ఇంటు లో హూ టపిదహ్యర్ బంగార్ కాస్మి లు న్నాలు. పేళ్ళచదివియీతాకుని తీసి కు పొత్తు న్నాం. ఎలాగూ వు హొర్తానికి అక్కడికి చేరలేంగసక, వాటిని త్వేమశుక్ కో. చీరలు ఎంచకూమశ్శవే ఒకసారి వూడని,” అన్నది.

బంగార్ కాస్మి లనగానే స్తి ఉదరం కట్టు మెరికాయి. వాతు చెప్పిననేల వీ ద కూర్చుని వాటిని లెక్కపెట్టసాగాడు. రెండు మూడు

నివి పొలు జరిగే సిరికి, వాడికి దయ్యాల వింత నమ్మాలు వినిపీంచాలు. వాతు తల ఎత్తి వూ శాత్రు. దయ్యాలు వూట విప్పి చీరలను అటూ ఇటూ తిప్పి వూప్రా, సీంగా రింపు కోబోత్తు న్నాలు.

స్తి ఉదరానికి ఆప్మింతు ఒక అను వూ నం వచ్చి, ఎక్కడలేని భయం కలిగింది. ఒక వేళ ఇవి దయ్యాలోపో అను కుంటూ వాతు పేద్దగా గొంతెత్తి, హిన్ వూ న చాలీసా చదవడం పొరుభించాడ్తు. అంతే! ప్ర ర్జ రాం ద్యుయ్లు చీరలను అక్కడే వదిలి, కేచు కేచు వు ఉటూ చింతచెట్లు మీదికి ఎగిరిపోయిన్నె.

స్తి ఉదరంనిబ్బురంగా హితు వూ నచాలీసా చదు మశ్శనే చీరలన్నీ తిరిగి వూటగట్టి, దయ్యాల్చిన బంగార్ కాస్మి లతో తెలతల వార్ తూ ఉండగా ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడ్తు.

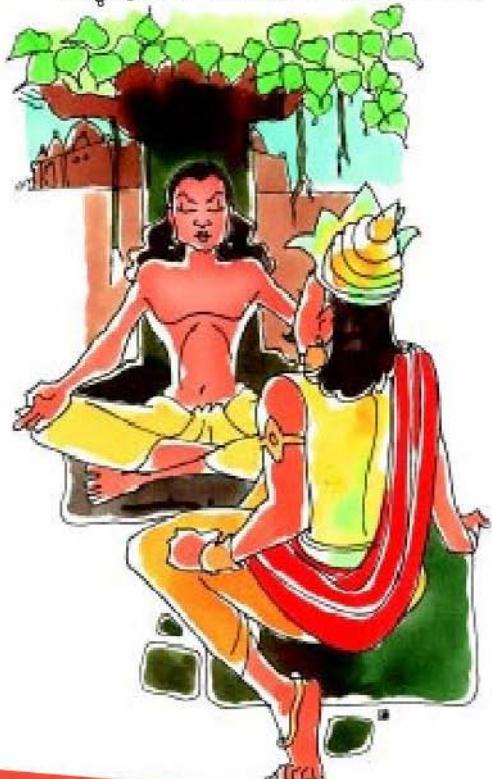
ఈ విధుగా-హిశాచాల మిశ్శాను, స్తి ఉదరు అత్త పేళ్ళ అను కున్న దానికన్నా ఘనంగా జరిగిపోలుంది. అంతేకాదు; రంగనాథం ఇంటి అర్థగు వీ ద స్తి ఉదరంకోసిం ఆడ్డ లతో అందమైన మిశాయి దుకాణం కూడా వెలిసి వాడి కోరిక తీరింది.

బీహోరు జానపద కథ

దొంగ సన్యాసి!

రాజభవనం సమీపంలోని బ్రహ్మండమైన వు ల్రివ రంకిందికి ఒకనాట్క ఒకసినాన్యాసీ వచ్చి చేరాడు. అందమైన యువకుడిలా మంచి తేజస్సిగ్తో ఉన్న ఆ సన్యాసి, చెట్టుకింద పిద్యాసినం వేసి కూర్చుని వురా సీన కళ్ళు తెరవకుండా ఉదయం నుంచిసాయ ంకాలం దాకా ధ్యానులో గడుషిసాగాడు. ఆ దారిర్ ందా వాళ్ళ ప్రిజలు కొందరు అతనికేసీ వింతగా

చూసేవెళ్ళిపోయేవారు. మరికొందరు అతని వుండు కాశ్యమికూర్చుని, దళ్ళం పేట్టుకుని లేచివెళ్ళిపోయేవారు. ఇంకా కొందరు అతని వుండు చిల్లర దబ్బులు వేసివెళ్ళేవారు.

రాత్రిచాలా పెంచ్చుపోయాక తఱవి తెప్పిల్లు' వచ్చేవారు. సిన్యాసీ వాళ్ళు తెచ్చిన దాన్ని తిని తిన్నగా వారితో కలిసి దొంగతూలకు బయలు దేరేవాడు. తెల్లవారేసిరికి వచ్చి యు ధాపికారం చెట్టుకిందికి చేరేవాడు.

కొన్ని రోజులు గడిచాలు. ఆ సిన్యాసీ సింగతి తెలిసే రాజు అతన్ని చూడడానికి వెళ్ళాడు. “వు హత్యా! తవు దర్శనానికి వు హో రాజగారు వచ్చారు,” అన్నారు అంగరు కులు. సన్యాసి మెల్లగా కళ్ళు తెరిచి, “దీర్ఘా యు ఘోనభవ!” అని రాజును దీవించాడు.

“వు హత్యా, తవు రు నా భవనానికి వచ్చి నట్టలుతే, సికల సిద్ధ పొయాలూ సివు కూర్చు స్తును. ప్రిశాంతంగా ధ్యానం చేస్తే కో వచ్చు,” అన్నాడు రాజు.

“నా ప్రియులను కూడా నాతో అన్న పుతించి నట్టలుతే, సింతోషింగా వస్తును,” అంటూ సిన్యాసీ కళ్ళు వురా స్తు కున్నాడు.

రాజు భవనానికి తిరిగి వచ్చి, భవన ప్రాంగణంలోనే అప్పిటికప్పించే ఒక అంద

మైన కుటీరం నిర్మింపిజేసే, భట్టు ల ద్వారా
సిన్యాసీకి తెలియ జేశాత్త.

వుర్గా డోజు సాయ ంకాలం వు గ్రూరు
శిప్పి గ్రూలతో సిన్యాసీ రాజబహవనానికి వచ్చాతు.
భవన ద్వారం వద్ద నిలబడి సిన్యాసీకి సాద
రంగా స్వ్యాగతం పిలికిన, రాజుగారి ప్రధాన
అంగర్కులత్త - సిన్యాసీ, ఆయ న శిప్పి గ్రూలు
రాజప్రాంగణం నుంచి వెలుపలికి వెళ్లుడా
నీకి, లోపిలికి రావడానికి ఏ సివ్వ య ంలోగాసి
అభ్యంతరం చెప్పుకూడదని కాపలా భట్టు
లకు శ్రీ చనలిచ్చాతు.

వు రు నాత్త తెల్లువారగానే రాజు సిన్యాసీ
దర్శనానికి వెళ్లాడు. సన్యాసి ధ్యానంలో
కూర్చుని ఉన్నాతు. ఒక శిష్యుడు వెళ్లి
ఆయ న భుజాలను మెల్లగా స్పృశించాడు.
సిన్యాసీనెమ్ముదిగా కట్టు తెరిచాడు.

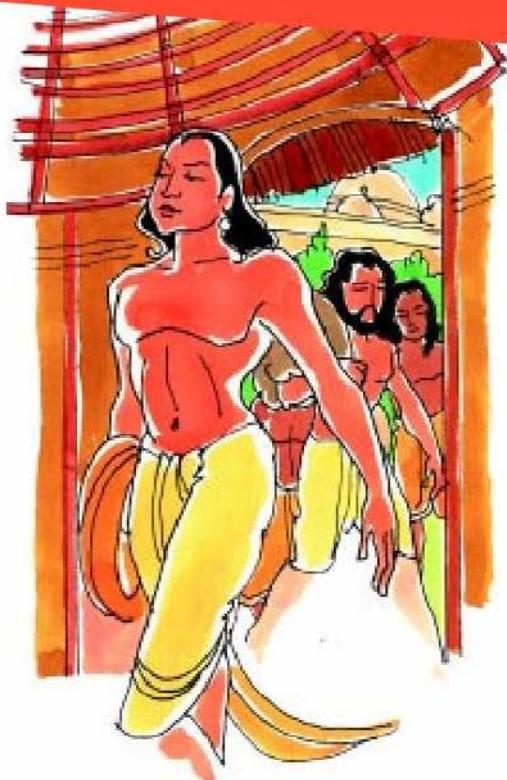
“పు హత్యా, ఈ కుటీరం తపు కు నొక
ర్యంగా ఉండస్త కుంటాన్,” అన్నాతు రాజు
వినయ ంగా.

“నొకర్యంగా ఉండి నాయనా! సీక్మైనా
కోరిక ఉంచే చెప్పు, తీరుస్తాను,” అన్నాడు
సిన్యాసీ.

“నా తదనంతరం సీంహసినాస్తి అధిష్టేంచ
డానికి నాకు కుహూ రు ట్లై ప్రిసాదించండి
స్వాప్సీ,” అన్నాతు రాజు.

“నీ మొరను దేవుడు ఆలకించాడు!”
అన్నాతు సిన్యాసీ చేతు లెత్తి ఆశిర్వదిస్తా.

రాజు భవనానికి తిరిగి వెళ్లగానే, ప్రధాన
అంగర్కుట్లై పీలిచి, సిన్యాసీకి భవన వంట

శాల ను ంచి అహం పింపివు ని సిలహా
ఇచ్చాతు. అల్లు తే, పింపేన ఆహాన్ని సిన్యాసీ
అలాగే తిప్పీ పిరుశాడని సాయ ంకాలనికి
రాజుకు తెలియ వచ్చింది. అన్నాహాలు
వు ట్లైకోకుండా గడిచ అప్పుతశ్శి సిన్యాసీకి
ఉస్తుట్టు రాజు భావించాడు.

వు హాజు అంతటివారే సిన్యాసీకి, భవ
నంలో కుటీరం ఏర్పాటు చేశారని తెలియ
దంతే, నగర ప్రిజలు సిన్యాసీ దర్శనానికి
రాసాగారు. ఆఖరికి రాజుగారి ఏక్కక కుమూర్తి
యు వరాణి వూ భవికకు కూడా, సిన్యాసీని
దర్శించి, తనకు కాబోయే భర్తను గ్రంతి
తెలు స్థి కోవాలనే కుతూ హిలం కలిగింది.

తెల్లవారితే పించగ కావడుంతో పిరిచారిక
లంచర్ల భపనాన్ని అలంకరించడులో నిపు
ర్చుల్చాడన్నారు. ఇదే సరైన సమయం అని
భావించినట్టు వరాణి అర్థరాత్రినిపు యంతో
గుట్టు చెప్పిందు కాకుండా తన అంతమియం
ను ఉచిషేఖపలేకిపుచ్చింది. నెమ్ముదిగా సన్యాసి
ఉన్న కుటీరం కేసి నడిచింది. గుండెవేగంగా
కొట్టు కుంటూ ఉత్కా సిన్యాసీకి ఎద్దు రుగా
వెళ్లినిలబడింది. సన్యాసి ఆమెకేసి తేరి పార
చూసీ, “రాజభవనం ను ఉచే కదా వస్తు

న్నామ్మసి” అని అంగింత. “అమృత. నేను య్యు వ
రాణి వూడివికను,” అన్నది య్యు వరాణి.

“చాలాసింతోషిం! ఏం వరం కోరివచ్చామా
అందాలరాశి?” అన్నాతు సిన్యాసీ.

“నన్ను ఏ య్యు వరాజు వివాహివూడగ
ఉడ్డె తెలు స్తు కోవాలన్న కుతూ హిలంతో
వచ్చాను,” అన్నది య్యు వరాణి.

సిన్యాసీ కొడ్ది రణలు కళ్ళు వూస్తి కుని
తెరిచి, “నీకు భర్త కాదగిన అందం నాకు
లేదా? ను మ్మావివాహివూడగానే య్యు వరాజున్న
పొతాను కదా!” అంటూ నవ్వుతూ ఆమె
చెల్లు విట్టు కోబోయ్యాడు.

య్యు వరాణి దిగ్ర్మంతి చెందింది. అప
రాత్రి వేళ ఇక్కడికి రావడు పేద్ద పొరబాటు గా
భావించింది. వేగంగా వెలుపలికి వచ్చింది.

“య్యు వరాణి! అగ్ర! నీ ఉబోయే వర జ్ఞాని
చూపేస్తాన్ని. ఆగు, వెళ్ళకు,” అంటూ సిన్యాసీ
ఆమెను ఆపడానికి ప్రయత్నించాడు. ఆమె
అగుపాయే సిరికి, చేతికి అందినమెడిపట్టాన్ని
తీసి ఆమె కాళ్ళకు అడ్డంగా పిసీరాడు.

య్యు వరాణి ఒక ఱం ఆగింది. కాలీకేదో
బలంగా తగిలి గాయమైసట్టు గ్రేపాంచింది.
బాధను భరిస్తూ ఉరు కులతో, పిరు గు లతో
అంతమియం చేరి, “ఎమ్రూ చూడలేదు! బటికి
పొయ్యాను, భగవంతు డా,” అను కుంటూ
కాలీకే చూస్తి కుంది. లోత్యోగాయం ను ఉచి
నెత్తురు కార్చు తోంది. గాయ్యా నికి పిసిరు
వు ఉచ్చ వేసుకుని వెళ్లి పడుకున్నది.

వు రువాతు ఉదయం రాజు సిన్యాసీని

చూడడానికి వెళ్లినప్పుడు అతడు కోపింగా కనిపీంచాడు . “ఎంజరిగింది పుహొత్తు, ఈ కుటీరం నొకర్యంగా లేదా?” అని అడిగాడు రాజు వినయంగా.

సిన్యాసీ రాజుకే కోపింగా చూస్తి, “నీ భషసులో దృష్టి అత్మ సంఘర్షణ తు స్వది,” అన్నాడు .

“ప్రష్టిఅత్తు? అది ఎలాంటిది పుహొత్తు?” అని అడిగాడు రాజు కంగార్చగా.

“అర్థరాత్రి సమయంలో ఒక అందమైన య్యు వతిరూ పింలో వచ్చి నాను ధ్యానభంగం కలిగించింది. ఆమె కాలిని గాయపురచి తరిమే శాను,” అన్నాడు సిన్యాసీ.

“అలాచేందోక్కు గొని తగిన విధంగా శింస్తును,” అని వూట ఇచ్చి, రాజు తన భవనానికి తిరిగి వెళ్లాడు.

రాజు అప్పిటిక్కిప్పిడే కాపిలా భట్టు లను పీలిచి, గతరాత్రి రాజుభవనులోకి ప్రిమేశించిన వారిలో ఒక య్యు వతి ఉన్నది అని ద్వారం ద్వారి కాపిలాభట్టు లను విదారించి తెలుస్తికో వున్నాడు. అలా ఎప్పురు రాలేడని తలినీంది. అందోరాజుభమును స్తుంచేవమోవెళ్లి ఉండాలి! రాణిగారి పిరిచారికలు గాని, య్యు వరాణిగాని వెళ్లి ఉండాలి. ఇలా ఆలోచించిన రాజు, య్యు వరాణి పిరిచారికలను పీలిచి, “పీరు య్యు వరాణి కాలి పీద గాయం ఏదైనా శూశరా?” అని అడిగాడు. “అమశు ప్రిట్టు, య్యు వరాణి ఎడ్డు కాలి వుడు వద్ద గాయం ఉంది. నడవ లేకుండా ఉన్నారు. ఉద్యాన

వనంలో తిరుగు తూండగా ఏదో చెట్లు కొవ్వు విరిగి పిడినట్లు య్యు వరాణిగారు చెప్పారు. అల్లునా, యువరాణిగారెప్పుడూ ఒంటరిగా ఉద్యానవనవిహానికి వెళ్లలేదు,” అన్నారు పిరిచారికలు .

“సిరే, పీరి సిలగతి రాణిగారికిగాని, య్యు వరాణిగాని చెప్పకండి,” అని చెప్పి రాజు వారిని పిరాశాడు .

రాజగారి వున్నాలో ఏదో అను వూనం తల్తెత్తింది. సిన్యాసీ చ్యులపీదా, అతడిచ్చి య్యుల రాకహాకల పీదా నిప్పించి వేసి ఉంచవుని కాపిలాభట్టు ల నాయ నుణ్ణి ఆజ్ఞాపీంచాడు .

ఆ తరవాత తిన్నగా సిన్యాసీ బసిచేసేన కుటీరం వద్దకు వెళ్లాడు. అతడు కణ్ణు వూసి కుని ఉన్నప్పిటికీ, రాజుగారి అత్యర్థ ల చ్ఛిప్పాడు, “ఎహముక్కడ?” అన్నాడు. రాజు సిహి ధానం ఇవ్వకపోయే సిరికి, కళ్ళు తెరిచి చూసే చిన్నగా నమ్మాతూ, “తప్ప రా ప్రిభూ!” అన్నాడు. అతని సించంధనలో తేడా ఉండడం రాజు గపు నించాడు.

“ఆ దృష్టి అత్యర్థ విట్టుకున్నారా?” అని అడిగాడు సిన్యాసీ.

“ఇంకా పిట్టు కోలేదు గాని, ఆమె ఎవర

న్నది గుర్తించావు. అపే కాలి గాయం నయం కాగానే ఇక్కడికి తీసి కుపచ్చి శించ గలం,” అన్నాడు రాజు.

ఆ పూట వినగానే సిన్యాసీ తీప్పవైశ్య అందోళనకు గుర్తు వ్యాపారు. జిప్పి యిటిచి నీళ్ళు తెప్పుని తాగాడు. ఆ తరవాత రాజు కేసీ తిరిగి, “ప్రిభూ, తుప్ప అన్న ప్రతిస్తుకాశ్మిమి విశ్రాంతి తీసి కుంటాను,” అన్నాడు.

రాజుగారి అన్న పూనం వురింత బల పిడింది. అల్లు నా తగిన చర్య తీసి కోవడానికి వురింటు రోజులు ఆగి చూడడు మంచిదని నిర్ణయించాడు.

వుర్ప నాటు తెల్లవారగానే, కాపిలా భట్టు ల నాయ కుత్త పచ్చి, “వు హాప్రిభూ, గతరాత్రి సిన్యాసీ కూడా కుటీరం నుంచి జిప్పి యలతో పొటు వెళ్ళి, తెల్లవారు తూండగా ఇప్పిడే వచ్చాడు,” అన్నాడు. రాజు అతనిపో పొటు కుటీరానికి బయలు దేరాడు.

సిన్యాసీ యధాప్రికారం కళ్ళు వూసి కుని కూర్చుని ఉన్నాడు. అడుగు ల చెప్పిప్పాడు. “నువ్వు చెప్పిన దుష్టి ఆత్మకనిపీంచడు లేదని ఈ కాపిలా భట్టు ల నాయ కుత్త చెబుతు న్నాడు! బహు శారాత్రి ను మ్మాలేసి సివు యంలో ఇక్కడికి పచ్చి ఉంటు ఒండు కుంటాను. ఇప్పిడు అతడు వెళ్లి లపేల వెతెకి చూస్తాడు. ఉంటే, ఏట్లు బత్రుతు డిది. వురిని జిప్పి యైక్కడ ప్రహాత్మా?” అని అడిగాడు రాజు.

“వాళ్ళు నాకు ఆహార పాసీయా లు

తీస్తి కు రావడానికి వెళ్లారు,” అన్నాడు
సిన్యాసీ.

రాజు సిన్యాసీ ఎప్పు ట కూర్చున్నాడు. రాజు
తలపించించగానే, కాపిలా భట్టు ల నాయ
కుతు కుటీరం లోపిలికి వెళ్లాడు. కొంత
సమయాన్ని ధగధగా మెరుస్తాస్తు బంగారు
అభరణాలను, వు టు లు హూ టిక్కాలను
తీస్తి కుషచ్చి, “ప్రిభూ, లోపిల ఎవరూ లేరు
గాని, ఒక సించీలో ఈ అభరణాలు లభిం
చాలు,” అంటూ వాటిని రాజు వు ఎదు
ఉంచాడు.

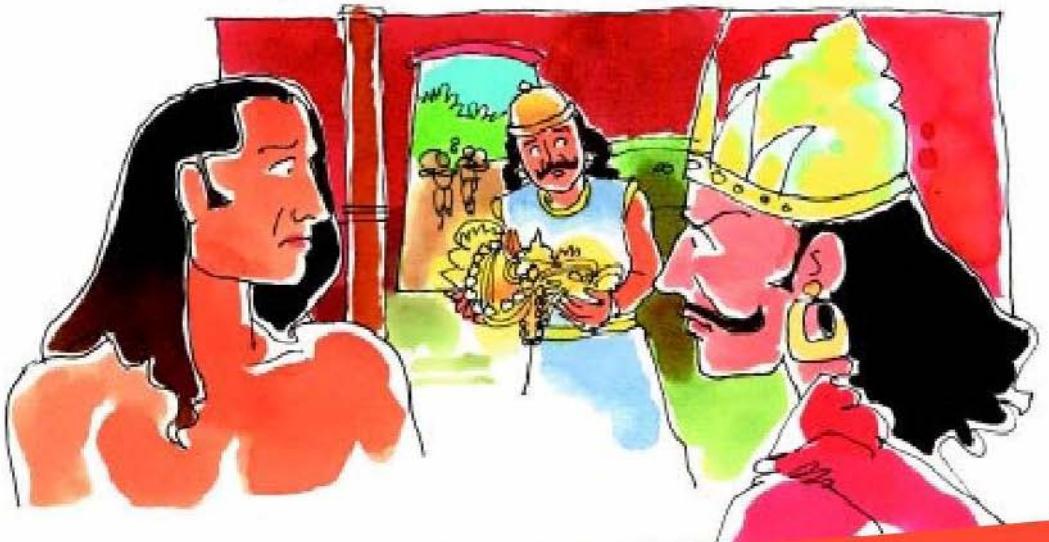
“గాయ పిడ్డక, ఆ దృష్టి ఆత్మ వీటిని
ఇక్కడ వదిలి వెళ్లిందా?” అన్నాడు రాజు
వ్యంగ్యాగా.

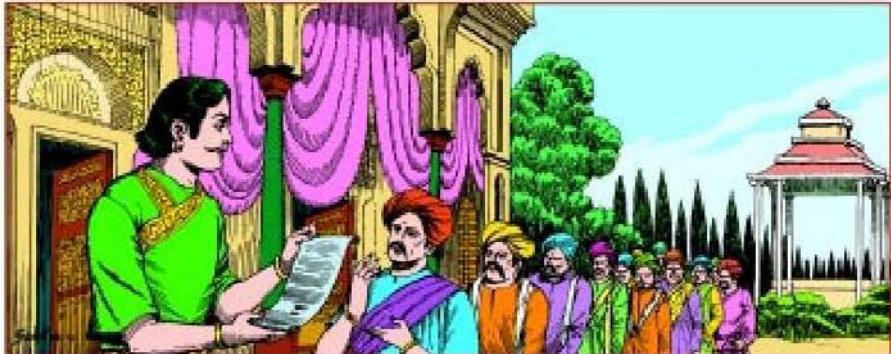
సిన్యాసీ నోటి హూ టరాలేదు. అదే సిన్య
యంలో వు ర్ధి ర్ధి శిష్యులు పేద్ద సించీలతో
లోపిలికి అతు గు పేట్టారు. లోపిల ఉన్నవి
అహర పొనీయూ ల్లా కనిపీంచలేదు. వారి

వెనకోందరు భట్టు లు వచ్చారు. రాజు లేచి
నిలబడి, “ఈ నలు గు రినీ పెదరెక్కలు
విరిచికట్టి కారాగారంలో వేయి ఉండి. వాళ్ళు
దాచిన సోమ్యుగ్న ఇక్కడికి తీస్తి కురండి,”
అని భట్టు లన్న ఆజ్ఞాపీంచాడు.

భట్టు లు సిన్యాసీనీ, శిష్యులరూ అపతలికి
లాకువెళ్ళేదాక రాజు డూర్ కుని, “ఆ
సిన్యాసీ, శిష్యులు కరు తు గట్టిన దొంగలు.
ప్రిజలన్న ఉచి దొంగలించిన ధనాస్తి ఈ కుటీ
రంలో దాచారు. ఈ ధనాస్తి, అభరణాలన్న
పొగొట్టు కున్న వారికి తిరిగి అప్పిగించాలి,
ఇక్కొస్తలంటి దొంగసిన్యాసీ లపిట్లు చాలా
జూగ్రత్త వ్హీంచాలి!” అన్నాడు.

తన కుమార్తె మహాత్ముడని భావించి
దర్శించడానికి వెళ్లిన వాడు, ఒక దొంగ
సిన్యాసీ అని ఆపై కు చెప్పిదం ఎందు కులే
అను కుని రాజు ఆ రహిస్యాస్తి తనలోనే
దాచు కున్నాడు.

ఆశాపాతకుడు

కాశిరాజ్యాన్ని పొలించే బ్రహ్మయత్న డికి ఇద్దరు కొత్త కులు. తనకు అవసానకాలం సిఫీ పీంచ గానే, రాజు పేద్దవాడికి రాజ్యాన్ని చ్చు, చిన్న వాడిసౌనాధిపెతిగా చేశాడు. తండ్రి తదను తరం జ్యేష్ఠుడి పట్టాభిఖానసికి ఏర్పాట్లు జరిగినే. తీరా గద్దియుక్కేసమయానంతదు, “నాకీ రాజ్యంతో పిని లేదు. తప్పుగ్గెల్లి ఎలు కోనీ,” అంటూ వైరాగ్యంలో పడ్డాడు.

అతథ కాశిరాజ్యప విడిచిపోల్చు, భూరాస మాడే ఒక సాపు అతరాజ్యం చేరు కున్నాడు. అక్కుడు ఒక ధనికుడి ఇంట కొల్ప మఱుకుపురు కుని, కాయ క్షోంతో కాలేపొం చేయ సాగారు.

కొంతకాలానికి కాశిరాజ్యా ర్తందికి కొండర్చ ఉద్యోగులు భూ పులు తనిఫీచేసే పిన్నలు విధించే పినిపీం ద ఆ రాజ్యానికి వచ్చారు. వారు ధనవంతుని ఇంట మన్న రాజకుపూరు.

ఈ నితమాలు పిట్టి అతని పిట్ల భక్తి భూపార్థ. ఈ సింగతి తెలియ గానే, ఆ ధనవంతు ద్రు

పీ తప్పుగ్గెలికి లేఖ ప్రాపీ, నాకు పిన్నలు తగ్గేట్లు చూ దవలసీంది,” అని కోరాడు. రాజకుపూరు రు అలాగే రాశాడు. కాశిరాజు ఒప్పుకున్నాడు. ఇది వెల్లడికాగానే, గ్రామ స్నేలు అనేక వుంది వచ్చి, తప్ప కు కూడా భూ వీ పిన్నలు తగ్గించవు ని రాజుగారికి ప్రాయ వు అంటూ వేధించారు.

అందరి తరఫొలూ రాజకుపూరు రు విజ్ఞా పినలు రాసే కాశి రాజుకు పింపాడు. అంద రిక్ కోరిన ప్రకారం భూమి పన్నులు తగ్గినే.

నాటి నుంచీ ప్రిజలు చెల్లించవలసీన పిన్నలు తెచ్చి రాజకుపూరు నికే చెల్లించి, షిష్టుకోవు నివేతు కో సాగారు. రాజకుపూరు డికి వైరాగ్యభావం పోయి, మళ్ళీ రాజ్యకాంక్ష అంకురించింది. ఐతే, మధ్య రాజ్యం ఇప్పుడెలా వస్తుంది?

క్షుక, క్షుపు ంగా ఒక్కొక్కసాపు అతరాజ్యాపే వశం చేపే కుంటూ, ఈ వూట తప్పుగ్గెలికి తెలు మిశ్రు వచ్చారు. కాశి రాజులు నంతని

తప్పుత్త అన్న వూ ఉలలో దేనికీ కాదనటేట్ . తరవాత కాళిరాజ్యమై ఆక్రమి ధ్వాపు ని అన్నకు ఆశపిష్టింది. నలు గుర్తు పేద్దల్ని నియమించి, “రాజ్యం వశిర్పాస్తావా, యుద్ధం చేస్తావా?” అంటూ తప్పుత్తికి రాయ బారం పింపీంచాడు . “నాకు నీతో యుద్ధం వద్దు. కాళి రాజ్యం నీదే, కను క నీవే తీసు కోవదం న్యాయం,” అని కబుర్గ పింపాడు తప్పుత్త .

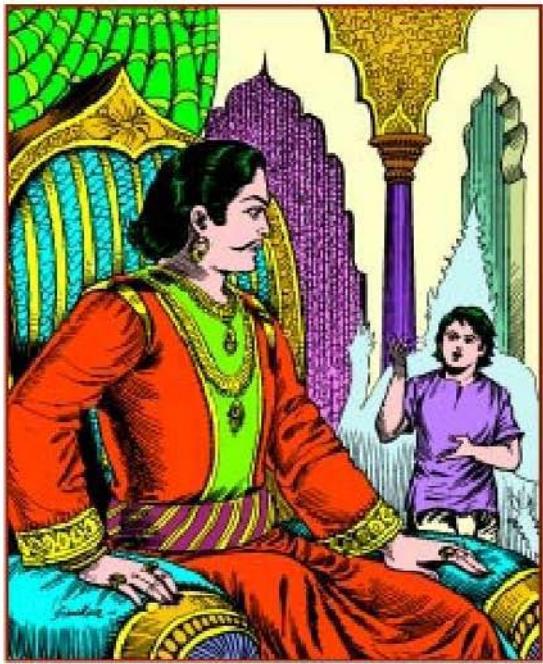
ఆ వెంటనే అన్న సింహసనం అధిష్టించాడు. తప్పుత్తసునాధిపితి పిదవి అలంక రించాడు .

పేద్దవాత్ర రాజ్యం ఆక్రమించాడేకాని, ఈ ఒక్క రాజ్యంలో అతనికి త ప్రీతేక పాల్పు ఉంది. రాజ్యత ష్టీ మిక్కుటమైన కొద్దీ ఇంకోకటి, వు రోకటి ఇలా ఎన్నోరాజ్యాలు జల్లు ఉచితు రాజ్యానికి చేర్చుకోసాగాడు .

దేవేంద్రు త భూ లోక వ్యవహారాలన్నీ చర్చ చేస్తామాడగా, కాళిరాజ్యం సింగతి వచ్చింది. ఈ విషయంలో ఊటిస్తు భూ లోకానికి హని కలిగెట్టు తెచింది. అందు చేత పేద్దవాడికి ఖు ద్విచెప్పాలనున్న దేవేంద్రుతు ఒక యువ కుడి రూ పింలో రాజును దర్శించి, ఒక చిన్న రహస్యం చెప్పి పోదామని వచ్చానన్నాడు.

వెంటనే రాజు ఆ యువకుణ్ణితు అంతు: పింటలోకి తీసు కుపోయాడు .

“రాజా! నా ఎర్ర కలో ఒక చోట వుగా టు వు హసగాలు న్నపి. అవి సివు స్తు సీరిసింపి దలతోన్న , గజు తు రగ పిదాతి బలాలతోన్న తు లతూ గుర్తు న్నపి. వాటిని నా శక్తివల్లనేనే జల్లు ఉచి నీ కిస్తాన్న ,” అంటూ ప్రాత్మహీం చాడు యువకుడి మెంటిలో మష్టు దేవేంద్రుతు .

అతో పిరవత్త దయ్యాత్త రాజు. దేవేంద్రు తు అంతలో అదృశ్యమైపోయాడు.

రాజు యు వకునికొసించెతికాడు. కనిపీం చక పొయ్యి సిరికి కలవర పిడ్డాడు . వు భోద్యో గు ల్చి పెలిపీంచి, “ఇప్పుత్త వచ్చినతత్తు నాకు వూడు వు హసగాలను జల్లు ఉచి ఇస్తాన న్నాడు. వెతికి పట్టండి,” అన్నాడు.

వాళ్ళ వెళ్ళి నగర మంతా గాలించారు. యు వకుడి జాడ లేట్ . రాజుకు వు తిపోల్పు న్పులు ఉంది. ఈ విచారయు దిరి, వు నోవ్యాధిగా పెరిణపు ఉచి, రాజు పు ఉంచు విట్టాడు. ఎంతటి ఘనమైప్పులు వచ్చినా వ్యాధికుండరలేట్ .

ఇదే సివు యూ న, సివు స్తు కాస్తులలోన్న ప్రవీణుడై బోధిసిత్వ్యతు త శిల ను ఉచి ఇంటికి వచ్చాడు. రాజు సింగతి తెలిసే, కోటువెళ్లి, “వ్యాధినేను కుదురుస్తాను,” అని కబుర్గ చేశాడు .

లోపిలికి రవ్వున్నాతు రాజు, “ఏ బాధ ఏవి టి?” అని అడిగాడు బోధిసిత్వుతు .

అప్పిటు రాజు ఆవేశంతో తనకు అనాదు య్య వకుతు వూడు వు హానగరాలు వాగ్దాను చేయుడు ద్విరథు యీ జరిగిందంతా విషంగా చెప్పాడు. “అప్పిటి నుంచి నాకీ జబ్బిపిట్లు కొనిపీడిస్తున్నది. కుదర్చగలవేమో చూడు,” అన్నాతు .

“రాజు! ఈ విధంగా వు నోవేదన పిత్ర తూ మాటే ఆ వు హానగరాలను జరు ఉచటం సాధ్యవు మతు ఉండా?” అని ప్రిశ్చించాతు బోధి సిత్వుతు .

“సాధ్యంకాదు,” అన్నాతు రాజు.

“అందు చేత విచారించి ఏమీ లాభం లేదు . ఈ ప్రిపించంలో ప్రతితి వస్తువు కొంత కాలానికల్లా నశించిపోతు నుదే కద!” అని అడిగాడు బోధిసిత్వుతు .

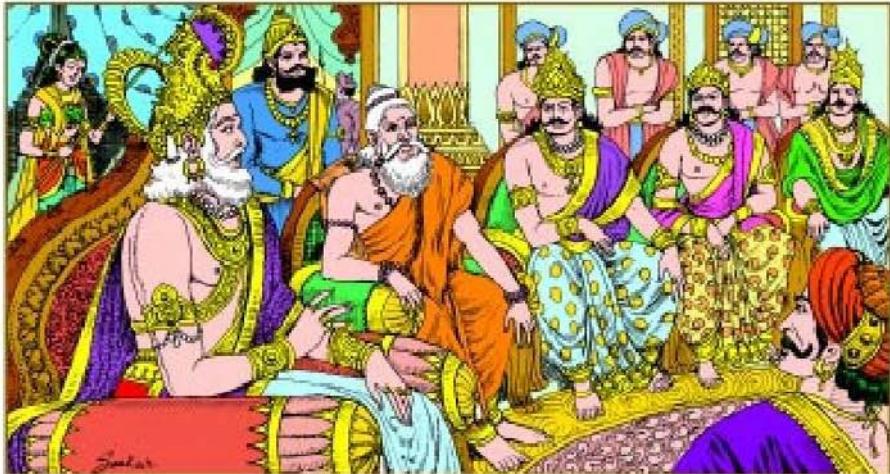
రాజు, “అమతు,” అన్నాతు .

“ప్రితిజీమత్తు ప్రాణం పొవటుతో, దొస్తి స్ఫీతం ఇక్కడ వదిలి పొవలసీందేకద!” అని వు శ్శీ అడిగాడు బోధిసిత్వుతు . ఒప్పుకు న్నాతు రాజు.

“ఉడుకు రాజు! వూడు కాదు , వు ప్పిలు వు హానగరాలు సింపాదించినప్పిటికీ, నీమా ఎక్కువ స్థితిదేది లేదు . ఏదీ శాశ్వతం కాదు . ఆశ అనేది ఒక పేను భూతం. దానికి అంతు లేదు . ఆశకు వూడనమతు లొంగిన ప్పితు, ఇప్పితు నీకు పిట్లుకున్న లాగే, వు నోవ్యాధి పిట్లుకు వెడిస్త్రుంది. దీని వెడ తప్పీంచు కోవాలంటే వు నస్తి లో కలిగేకోరి కలను ఒక హిట్లులో ఉంచాలి, దాటసీయ రాదు . చెప్పుకుసరిగా సరిపడేట్లు చ్చర్యాకారుడు ఎలా చర్యం కోస్తోడే, అలా జీవితంలో వు నను ఉపయోగపడేటంత వరకే కోరికల్చి అతిశ లు ఉంచ నీయాలి. హిట్లు దాట సిచ్చామో, ఆజ్యం పోసేన అగ్నిజ్యాలలాగా కోరికలు విజ ఉభించి, ప్రమాదకరమై జీవితాలను కబ్బించగలమా” అని చెప్పేసరికి, రాజుకు వు నశ్శాంతి కలిగి, క్రపు ఉగా వ్యాధి నయ పు లు ఉది.

రాజు కోరికపైన బోధిసత్వుడు మరెన్నే ధర్మబోధలు చేసే, జీవితంతం వరకూ దేశికు ద్వారా రాజ్యపాలనలో అషురమైనసలహాలు ఇస్త్రుండేవాతు .

రామోదయణం

ఆ భార్య భర్తల సింభాషణ అంతా వింటూ ఉండిన ల్యాపు కు, “అన్నా! నీమారణ్య నికి వెళ్ళటానికి నిశ్చయించినట్టయితేనేను కూడా వేస్తొన్నాను,” అన్నాడు.

ఇంద్ర కు రావు కు సివ్యుతించక, “నీవు, నేర్చు కూడా వెళ్ళిపోతే మన తల్లులు కొసిల్యా స్తి ఏ తలు బోత్తిగా దిక్కులేని వాళ్ళమార్క. వాళ్ళను కుపేట్టుకుని ఉండు,” అన్నాడు.

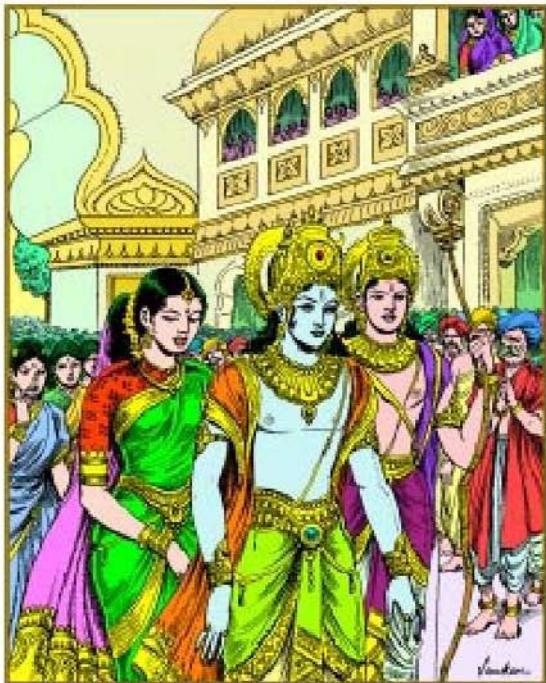
ల్యాపు కు బిప్పుకొలేదు. ‘నేను రాత్రి, పిగలూ నీకు కావలసిన పిను లన్నీ చేస్తాను. నేను నీ వెంట వచ్చితీరాలి,’ అన్నాడు.

రావు కు సింతోషించి సిరే నన్నాడు. వేస్తొప్పి వద్ద ఉండే దివ్యాయ్య ధాలు తీసి కు రప్పుని ల్యాపు ట్లీ పింపాడు. వాటిలో అర్థ తూ టీరాలూ, ధనుస్యులూ, దుర్ఘటమైన కుచలూ, బంగారు పూతగల రెండు కట్టులూ ఒరు త్రిజటు కు.

ఉన్నాలు. లక్ష్మణువెళ్లు, తాను అదవిక పొతు స్తు సంగతి తన మీత్రులందరికి చెప్పి, వేస్తొప్పి వద్దమచ్చ ఆయ్య ధాలు తెచ్చాడు.

తమాతరాపు కు య్యా త్రాదానాలు చేశాడు. వేస్తొప్పి కొదుక్కన సుయజ్ఞాట్లి పిలిపించి, ఆయ్య న భార్యకు సీతచేత ఆమె నగలూ, వుంచపూ, పిరు మిచ్చా దానం చేఱుంచి, తాను శత్రు అజయ వునే ఎను గు నూ, అనిక ఇతరవిను గు లన్నా ఇచ్చి పింపాడు. అగ్నియి కొశికులనే బ్రాహ్మణులకూ, కొసిల్యాను ఆశ లు ఉంచు కుని ఉన్న ఒక వద్ద వేద పిండితు డికీ, దశరథు డికి ఇప్పుడ్యే చిత్రరథు డనే సాయికీ, బిప్పావారు లకూ అంతు లోగోమణ్ణా, బంగారపూ, బట్టలూ దానం చేశాడు.

అయోధ్యకు సిప్పి పింగా అరణ్యంలో ఒక పురుసిలి బ్రాహ్మణు కు ఉండేవాడు. ఆయ్య నకు గంపేఢు

కోపిద వద్ద . నీ తపిశ్చక్తి ఎంతో తెలు స్ని
కుందావు నిపీంచింది. అన్నపికారం గోమయ
నిష్టటపే గాకణంట్టు న్నాకావాలన్నా ఇస్తాత్ , ”
అన్నాత్ . త్రిజటు త్రు రావు ట్లై దివించి ఆహా
వు ఉదలను తోలుకుని తన అశ్రమానికి పెళ్ళి
పోయా డు .

ఈవధంగా దానాలతో ఆబాలగోపాలాస్సు
త ప్రీతి పిరచి రావు డు నెతా ల ల్చు లతో
తండ్రి నగరు కు బయలు దేరాడు . వార్ల
ముర్గురూ ఏధులవెంబడి పోతుండే మేడల
పీది సుపచీ, మిచ్చెల పీది సుపచీ చూసే
వేర్రు లు బాధతో రుకులుగా తప్ప లో తాపు
వూట్లాడు కున్నారు .

“పూడండురా, రావు డు కాలినడకన్న
భార్యలూ, తమ్ముణ్ణి వెంటపెట్టుకుని ఎలా
పొతు న్నాడో! కాకపోలు నా ఈ దశరథి తికేదో
అల్లు ఒంది. ఎంత తు ర్మార్మాహ్నే కొత్త కున్నా
రాజ్యపాటు అడమతకు పింపిత్త గదా, బంగా
రులాతిరావు ట్లై ఆడుకికి పింపిస్తిన్నాడో! వు న
వు ఉదరవుగా నుట్టు ఉబాలతో సిహి రావు డి
వెంట పోతో సిరిపోతు ఒంది!”

వేర్రు లు అన్న కునేఈ పూటలన్నీ వింటూ
నెతారావు ల ల్చు లు దశరథి డినగర్గు చేరి,
స్థి వు ఒంత్రు డి ద్వారా తాపు ఆయ నను
చూడుచ్చినట్టు రాజుకు కబుర్లు చేశారు .
దశరథు తు నెతా రావు ల ల్చు ల స్తు పీలు తు
కురవ్వుని స్థి వు ఒంత్రు డితో అన్నాత్ .

చేత్తు లు జోడించి వచ్చే రావు తు కన
బడుగానే రావు డి కెపుర్లు పాబోలు వు డు
దారిలోనే పిడిపోయా డు . ఆయ నను ఎత్తి
పాన్సుప్పేటు కోబెట్టారు .

పీల్లలూ, పితు చు భార్యా ఉన్నారు . అయి న
పిరిగ ఏర్ప కునీ, కందవుగా లాలు తమ్ముకునీ
సింసారం నెట్టుకొస్తున్నాదు.

రావు తు యో త్రాదానాలు చేస్తిన్న పూట
ఎలాగో తెలిసి త్రిజటు త్రు, చిరిగిన పేట్లు
క్షీణుని రావు డి వద్దకు వచ్చి, “రాజమితా,
నేను ఇందవాణ్ణి. చాలావు ఒంది బిట్టులు గల
వాణ్ణి. ఇంత కాలంగా పిరిగ ఏర్ప కు బతు కు
తు న్నాం. నన్ను కట్టాంచు,” అన్నాడు .

రావు డాయ నో, “అయ్యా, నీమసీ బలం
కొఢ్చి కర ఎస్తి రు . అది ఎంత పూర్వాని పిత్ర
తు ఒందో అతిభార్య సగోమత నీస్తాను,” అన్నాత్ .

త్రిజటు తు నట్టు వు బిగించి, ఒక కర్మ
తీస్తి కుని గిరగిర తిప్పి విసీర సిరికి, అది
సిరయ్యా నది అవతలి గట్టున వెళ్ళి పడింది.

రావు తు త్రిజటు ట్లై ఆప్యాయ ఠగా కొగ
లించు కుని, “అయ్యా, నమ్మల కన్నారు ,

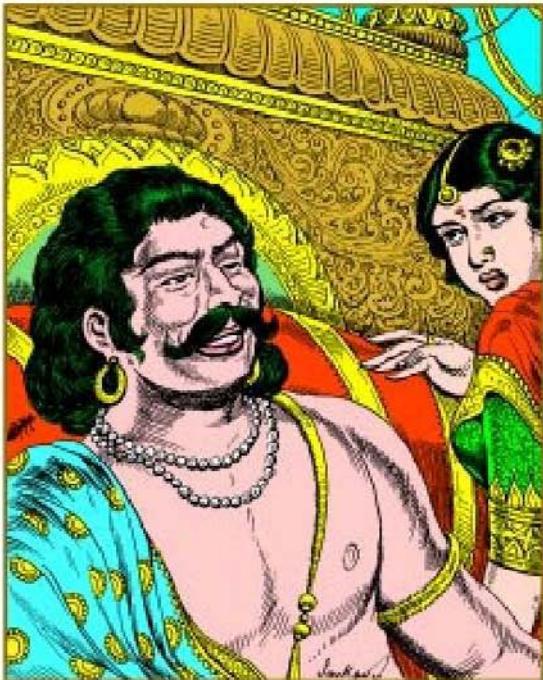
స్మి హివచ్చి దశరతు దు కళ్ళు తెరవగానే రాపు తు , “పు హోరాజా, నేను దండూరణ్య నికి పొతు న్నాను . వీ రు ప్రిభు మాగనక వీ అను వు తి కొసం వచ్చాను. నేనెంత చెప్పినా వినక నెతాల ర్షులు నా ఎంట బయలు దేరాలు . వారి వసవాసానికి కూడా అను వు తి ఇవ్వండి,” అన్నాడు .

దశరతు రాపు డైతే, “నాయ నా, రాహు ! క్షేత్రయిక వరఖి చ్ఛి నేను వోసి పోయా ను . నీ మాసా అనతి అతిక్రమి ఉచి పిట్టాభీషుకం చెప్పి కో !” అన్నాడు .

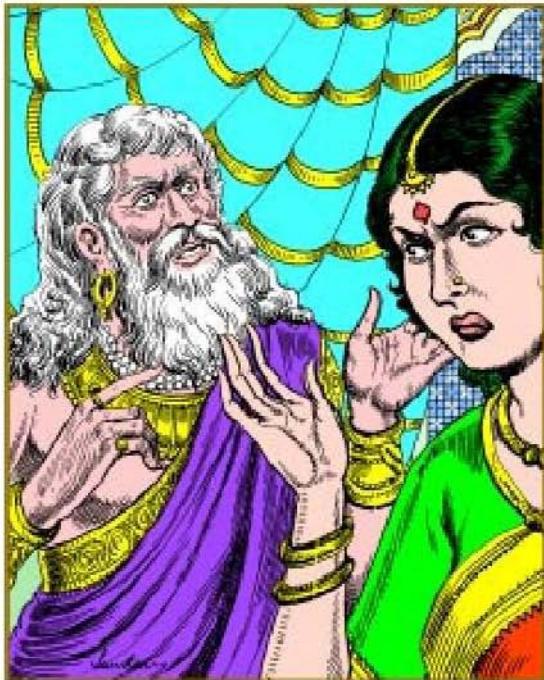
“వీ రు అసిత్యాద్యేపిం కట్టు కోకండి. అడ వికి పాపటానికి నాచీనీ అభ్యంతరం లేదు . పిధ్నాలు గేళ్ళు వసవాసిం చేసే వు శీఖ వీ దగ్గరికి పస్తాపు , ” అన్నాడు రాపు తు .

“వీ రు ఇవాకే వెళ్లాలని ఏమి టి? ఈ రాత్రికి ఇక్కడ ఉండి నా వల్ల వీ కు కావలి సీనవన్నీ పోంది, ఈ ఒక్క రాత్రి వు వ్యుల్లూ దరిని సింతపై పేట్లి, రేమిఉడయం అరణ్య నికి బయలు దేరప్పు , ” అన్నాడు దశరతు .

“తండ్రి, పూ కోరికలన్నీ వీ రు తీర్చినట్టే భావించి మమ్మల్ని వెళ్ల నివ్వండి. మాకు మీ ఆశిర్వాదం ఇచ్చి సింతోషింగా పింపిండి. అరణ్యంలో పూ కేపీ కష్టాలు ఉండమాఅనేక పిర్మతాల్చా, సిరస్సిల్చా, ఎంతల్చా చూస్తూం , ” అన్నాడు రాపు తు . రాపు ఉపవికి పొతు స్నుం దు కు దశరతు తు పొందే సింతాపిం చూసే స్తు వు ఉత్తు తు పిట్టారాని ఆగ్రహిం వచ్చిన వాడై, క్షేత్రయితో, “దుష్టురాలా! నిన్ను ప్రాణం కన్న ఎక్కువగా చూస్తి కునే పు హోరాజా కింత శోకం తెచ్చి పెట్టావే, నీ వింటేమి చెయ్యలేవు ?

నీ వాలకం చూస్తూ భర్తరు చంమితునేదానివి గానూ , వంశనాశం కలిగించే దానివిగానూ కనిపీస్తున్నామా అందరిలోకి పెద్ద కొదుకైన రాపు తు పిట్టాభీషుకం చెప్పి కోపటానికి నీ అభ్యంతరవు వీ టి? భరతు తు రాజ్యం చేస్తూ వే వుంతా ఇక్కడ ఉంటావు ను కుంటు న్నా? అయ్యా ధ్వలో ఒక్క బ్రాహ్మిష్ట ఉటాడా? ఎందు కు చేస్తున్నాపీ పాడుపని? మొత్తానికి ఆ తల్లి కూతు రసించు కున్నామానీ తండ్రి అఱ్పిన అశ్వపితికి ఒక వు నీశ్వరు తు ఒక అపూర్వమైన శక్తి ఇవ్వాడు. దానితో అయి న పితు పియాయు ల భాషిలన్నీ నేర్చుకున్నాడు . ఒకనాడాయ న వు ఉంచం వీ ద పితు కుని ఉండగా జ ఉభపునే ఒక చీపు ఏదో అనే సిరికి ఆయ న పికపికా న్నాడు. అది చూసే వీ అప్పు ఎందు కు నవ్వావో చెప్పా అన్నది. ఎందు కు నవ్వానో చెబితే నేను చచ్చిపోతాన

అందగత్తెలల్చు న ప్రీతిలన్నా , సింబారాలతో వరకులన్నా పంపించు. బత్తు కూడా పెంట ఇచ్చి పింపించు . రావు డికి రాజ్యం లేదన్న లోపించివూ త్రం తెలియ కుండా చూ తు , ” అన్నాతు .

“ స్తు ఎత్తు డి జాపినార్థలకు చలించని కైయి ఈ హాటలు విని తెల్లాఖోల్చు , బెదిరి, గొంతు ఆర్పుకుచోల్చు , “ వు హోజా, అయి ధ్యను పాయచట్టి అందరూ వచ్చిపొతే భర తు తు పొలించట్టు ! ” అన్నది.

“ ఓస్తే దు ర్యార్యారాలా! నా వీ దమ్ము ల్యా రాసంత బర్య మచేసీంది చాలక, ఈ కొరడా దెబ్బులు కూడా ఏచ్చి టి? ఇదంతా ఆ వరాల లోనే చేర్చి అడగక పోయా వా? ” అన్నాతు దశరతు తు కోపింగా.

కైయి అంతక్కన్న హెచ్చుకోపింతో, “ అది వేరే అడగాలా ఏవి టి? అరణ్యానికి పోత్యాట్ అన్ని విడిచిపేట్టి పొవటం కాదా? వీ పై ల్యీ కుతు సిగర చక్రవర్తి తన పెద్ద కొరుకెళ్ళ అసివు ఒంజాట్టివెళ్ళగొట్టినమ్ముతు వాడివెనకగా సేఘాస్తు పింపొదా? ” అని అడిగింది.

ఈ హాటవినిసేధ్యాడ్చేవు ఎత్తి, “ అహ్మ అసివు ఒంజాడి వూ ట ఇక్కడ దేనికి? వాటు పిరవు దు షిష్టితు . వాటు వీటు లో అటు కునే పీల్లలను తీస్తి కుపొల్చు సిరయ్యా నదిలో పిడేసే ఆనందించే పొపాత్ముత్తు . అందు చేత ఎర్రు లు కతు పిత్తు ఉటతో రాజువద్దకు వెళ్ళి, ‘ అయి న్నా, తప్ప ర్య అసివు ఒంజాట్టి వెళ్ళగొడు తారా, మమ్మల్చి దేశం విడిచి వెళ్ళి పొమ్మ న్నారా? ఏదో ఒకటి తేల్చి చెప్పింది! ’ అని అడగగా సిగర వు హోరాజు జన్మద్వా అల్చు న

న్నాతు వీ తుండి. ను మ్యాచస్టో, బత్త కుతావో నాకు తెలీటు ; నన్ను చూసే నవ్వులేదని నా కేవి టినపుకుం? అందు చేత నవ్వనకారణం చెప్పాలిసిందే నన్నది వీ అవ్వు అప్పింతు వీ నాన్నతను వరువు చ్చిన వు ని దగ్గరికి పొలు ఆయ నసిలహా అడిగాతు . నీ భార్య చచ్చిగి పేట్టినా చెప్పుకు అన్నాడు ముని. అప్పుడు వీ నాన్న మీ అమ్మును వెళ్ళగొట్టి సుఖంగా ఉన్నాతు . నీ ధోరణి కూడా అలాగే ఉంది. తండ్రిని విడిచి రాముడు అడవికి వెళ్ళాడో గొప్పి అపిద కలిగి తీర్చ తు ఉంది. అందు చేత నీ పక్కబు ద్వి వూ ని రావు డి పిట్టాభిషకానికి ఒప్పికో! ” అని హీతమచెప్పాడు.

ఈ మాటలకు కైకిసి గ్రూపడలేదు సరికదా, చలించను కూడా లేదు. దశరతు తు వూ త్రం స్తు వు ఎత్తు డితో, “ రావు డి పెంట అడవికి చతు రంగ బలాలనూ, విశేషమైన ధనాస్తీ,

తనకొట్ట కుశ్మా , వాడి భార్యాన్నా , పిరివారాన్ని వెళ్లగణ్ణి, వాళ్లి తిరిగి రాజ్యంలో అదు గు పేట్టనివ్వ వద్దని కట్టు దిట్టం చేశాడు . జనర్లోపే అసిపు ఉజుడికి జనప్రియుడైన రాముడికి సాపిత్యం చెప్పావే!” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు కెక చలించక పోవటం చూసే దశరతు డ్రు , “బీసీ పొపొత్తురాలా! నిన్న చూస్తూ నీకు హీతం తల కట్టేటట్టు లేదు . నేను కూడా రాపు ది ఎంట అడవికి పోతాను . నీవు , భరతు డ్రు స్తి ఖంగా రాజ్య పే లండి,” అన్నాడు .

ఈ సింభాషికా అంతా వింటు స్త రాపు తు తండ్రితో , “పు హరాజా , అన్ని స్తి భాలూ విషిచి , అడవితో కండపూలాలు తినటోయే నామెంట సేనకూడా దేనికి? ఏనుగును దాను చేసే కట్టుతాడు దగ్గిర లోభించే పిధ్దతి పూ నండి . పూ కు నారబట్టలూ , దు యిలు తమ్ముకునే పిరికరాలూ , ఒక బు ట్టు ఇప్పీం చండి , చాలు ,” అన్నాడు .

పూ నాభిపూ నాలు విషిచిపెట్టినక్కెయి , “ఇటు గో , నారబట్టలు తెల్పున్నాన్నా ,” అంటూ వచ్చింది . రాపు ల్యాణు లు తప్ప వేలి వప్పులు పిప్పుసే , తండ్రి ఎదటనే నారబట్టలు ధరిం చారు . నెతకు పూ త్రం అపి ఎలా కట్టు కోవాలో తెలియ క రాపు ది కేసే చూ సీంది . తరవాత ఒక బట్టమాడకు చుట్టుకుని , మరొకటి చేత పిట్టుకుని , సీగ్గుతో తల వంచి నిలబడింది . అప్పీశ్రు రాముడు ఆమె వద్దకు వెళ్లి , ఆమె చేతిలో ఉన్న నారచీర పైన దానిని చుట్టూడు .

ఇది చూసే దశరతు డి భార్యలు కన్నీర్చ కార్చ స్తూ , “నాయ నా , నీమాతంప్రిపూ టు

ప్రికారం అడవికి వెళ్లడలిచావు , వద్దన్నా పూ నుమకాని నెత్తు కూడా ఎంటు కు తీసి కు పోతామా ఆమె వనవాసం చెయ్యలేదు . మా వద్దవిషిపెట్టివెళ్లు . నీకు బద్ద లు గా ఆచ్చే పూ స్తి కుంటూ ఉంటాం ,” అన్నారు .

ఈ లోపిల వసిష్టుడు సీతకు నారచీరలి స్తూన్న క్రెయిలతో , “గుణ హీను రాలా , నీ సాహిసానికి అంతు లేకుండా ఉన్నదే . నెత అడవికి వెళ్లపలసిన అవసరమేమున్నది? రాపు ది కొనిం సీధుం చేసేన పిట్టాథ్చికం ఆమెకు జరిపి రాజ్యం పొలించేటట్టు చేయ వచ్చు , తెలుసా? సీత ఈ నారచీరలు కట్ట వలసిన అవసరం లేదు సరే కదా , ఆమె తన వెంట వాహినాలూ , వస్తిమయ్యా , పిరిదారి కలూ , సివు స్తివ్యూ తీసి కు పోవచ్చున్న . భరతు డ్రు సింతోషిస్తాడని నీమాచేసేన ఈ దు ర్యాగ్యం అతనికి ఎంత పూ త్రివ్యూ రు చిం

చదు . అతను దశరతు దిక్కుకే అల్పుతే , తన తండ్రి వ్యక్తులు కారణమైన రావు వనుహస్తానికి ఎంత రూ త్రపూ సిప్పుత్తించదు ! ” అనాట్క .

పు ట్లూ ఉన్నవారు, “భి, భి!” అన్నకోమం
దశరతు రు విన్నాడు. ఆయ ననెతను చూసి,
“ప్రి కుహూ రి, చిన్న పీల్ల! ఆ నెత వు నిపిత్తి
లాగా నారచీర గట్టి ఎలా వెలవెల పోతున్నదో
చూ దండి! ఆమె నారచీరలు కట్టటానికి
వీలైయు,” అన్నాడు.

రావు తు బయలు దేరే ప్రియ తుంలో
తండ్రికి అప్పగింతలు చెప్పి, తన తల్లి అయిన
కౌసల్యను కాపాడవు ని కోరాడు . దశరతు తు
స్నేహితు ఒత్తు డితే, “వుంచి గుర్తాలను వై స్నేహ
వే లెన్న రథంలో ఏళ్ళ నెక్కంచి, నగరం
బయలు అయిపులో ఎడిపి వేట్టిరా!” అన్నాడు.
ధనాధికారిని పీఠిచి, “పిధ్యాలు గేళ్ళ పాటు
నెతకు సరిపోయి మెల్లన చీరలూ, సగలూ
తీసి కురా,” అని అజంపీందాడు .

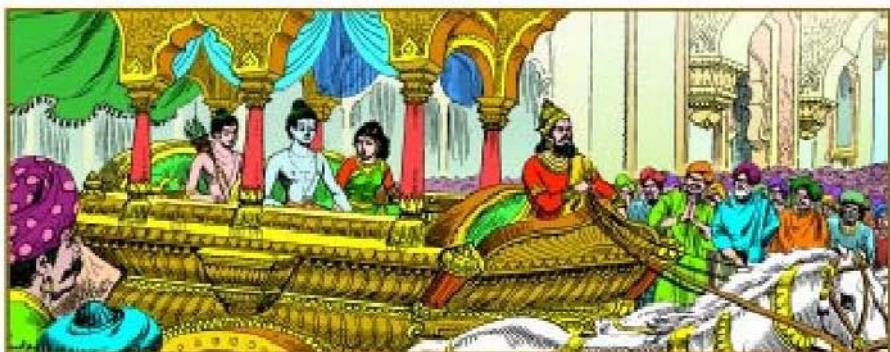
నెత పేట్కి పాతు న్నదానిలాగా వికసిం
చిన వుపు ఖంతో తన కొసిం తెచ్చిన నగలు
పేట్కు కుంటూ ఉండే కాసిల్య అమెను ఆలిం
గనం చేసి కుని, ‘నెతా, నీ భర పేదవాడె

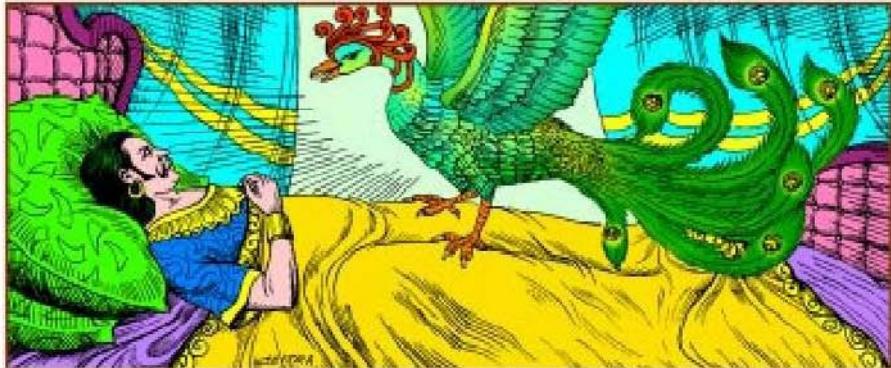
పొలు నాడని వనవాసి కాలంలో అష్టద్గా
చూడకప్పుణి!” అంటూ నీతిఛోధ చేస్తింది.

రావు ఈ తల్లి దంత్రు లకు ప్రిదణ
నవు స్వారూపయేసీ, తల్లితో, “అహ్వాన్, దిగ్ంబరు
పిదక తండ్రిగారిని కనిపెట్టుకుని ఉండు.
పిధాలు గేళ్లంటే ఎంత? కన్నపూర్ణానీ తెరిచే
సిరికి గడిచిపోతాలు,” అన్నాంతు.

ల్పువు దు కూడా తల్లి దంత్రు లకు
మొక్క తన తల్లి అఱు నసి వి త వద్ద సేలమా
తీసి కున్నాడు . ఆమె, “ లక్ష్మణ, ఇక నీకు
రాశు దేతుండ్రి, నెతేతల్లి, అరణ్యమే అయ్యా ధ్వని
అన్నన్న అచ్చిదూకుండా ఛా ప్రికో, నాయ్య నా! ”
ఆసి చేప్పింది.

ముగ్గురూ బయలు లీకి వచ్చారు. పేర్కి
కూతురు లాగా అలంకరించు కున్న నెత
తాను వమసింపెటుతున్నాననే చింత కొండె
మైనా లేకుండా, ముపదుగా రథముక్కి కూచు
న్నది. తరవాత రాపు ల్యూట్రు లకిక్కి కూపు
న్నారు. ప్రిపు ఒత్తు తు రథంలో నెతకు దశరథు
తిచ్చిన వార్షాభరణాలూ, ఆయ్యు ధాలూ, కవ
చాలూ, చిన్న గు స్మిత్యూ, బుట్టా ఉండాడు.
రథం కదిలింది.

రాజకుమార్తెలు

కృష్ణ రు రాజలు న దొపోదేషాంకి వు గ పీల్లలు లేరు. ఇద్దరు కుమార్తెలు మాతం ఉన్నారు. వారు కవలపీల్లలు. కాని వారిలో ఒకతెల్లనిది. అమె పేరు శ్యేత్. రెండవపిల్ల నల్లనిది. అమోబారు కప్పి. రంగ్ర లో తేడా

ఉన్నా, ఇద్దరూ ఒక పోలిక. ఇద్దరూ పీల్లలూ చాలాగారాబంగా పెరిగి పిద్ధు వయ్యి గల వాళ్ళయ్యారు.

ఒకసాత్త శ్యేత్, క ప్పో ఉద్యానంలో నడు స్త్రోండగా, ఒక చెట్టు మీద నుంచి ఒక పక్క రూ తు వాళ్ళ కాళ్ళపు యంచు పిడింది. వాళ్ళ పు బిదింపాలు, పేద్ద పేట్టున ఏడవసాగారు.

అది ఎని పిరిచారకులు పిరిగెత్తుతూ వచ్చి, పింగ్రూ తు చూకారు. అందులోరెంతు గు తు

ఉన్నాలు. పిరిచారకులు ఆ గు టిని గు డ్లతో సిహి మల్లెపొదలలో పాయిసి, రాజకుమార్తెలను రాజభవనంలోకి తీపి కుపాయ్యారు.

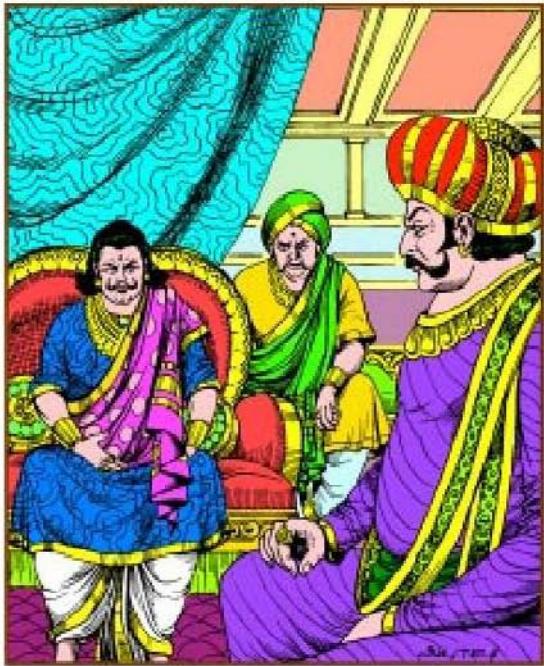
కాని భయంతో రాజకుమార్తెలకు జ్యురం తగిలింది. ఆస్థానవైధ్యల చికిత్సలతో ఆ

జ్యురు ఏహూ తుం త్యాచేరు. ఒక రాత్రి రాజకు ఒక విచిత్రమైన కల పచ్చింది. ఆ కలలో రాజ తన ఉద్యానవనంలో ఒక పించరంగ్ర ల పింసి వూ శాశ్వత. అపిం వు ను ప్యోభాషిలో రాజులో ఇలా అన్నది:

“రాజా, నేను దేవతా పింసి. నేను ఈ తోటలో ఒక చెట్టు మీద గూడుకట్టి, అందులో రెండు గు తు పేట్టాను. వాటిని పోదిగి పీల్ల లను చేసి, నీ కుమార్తెలకు బమ్మ వూ సంగా ఇద్దవు ను కున్నాను. కానీ, మూడు తు లేసు నీ పిరిచారకులు ఆ గు డ్లను వు ల్లపొదలలో పారేశారు.”

“నేను ఇప్పిందు ఆ గు డ్లను ఎదికి తెప్పి స్తోను,” అన్నాతు రాజు.

“అది ఇప్పిందు సాధ్యం కాదు. అవి చిట్టటువూ; వాటి ను ఉంచి పీల్లలు బయ టికి వచ్చి ఎగిరి పొవటవూ జరిగింది. అవి ఇప్పిందు నీ రాజ్యంలో పిడవు టుగా ఉన్న కొండజిఖరం పీద ఉంటు న్నాలు. ను మౌ

స్వియ ంగా ఆ శిఖరం ఎక్కి, వాటిని తీసు కు వచ్చి, వాటికి ఇంమో ఉండే అహరం పేట్టాలి. అవి తృప్తిపడితే నీకురందు గుఢ్య ఇస్తాలు. అల్ప దేశ్య అనంతరం ఆ గ్ర ధ్య వజ్రాలు గా హూ రిపొతాలు. కొండశిఖరం ఎక్కి ఆ పిర్ లను ను మ్యారాజభవనానికి తీసు కురాగానే నీ పీల్లల జ్యరం తగ్గి బుర్పాతు ఉంది,” అన్నది పించి.

“ఆ కొండశిఖరు నిటార్గ గా ఉంటు ఉంది. దాన్ని ఎక్కుటం అసాధ్యం. ఆ శిఖరం పీ దికి ఎప్పు, ఎన్నతూ ఎక్కి ఉండుట్టు,” అన్నాతు రాజు.

“ను మ్యాఎలా ఎక్కుతావో నాకు తెలీర్చు. కాని ను మ్యా ఆ పిర్ లను తెచ్చేదాకా నీ పీల్లల జ్యరం ఎలాంటి చికిత్సలు చేసేనా తగ్గుట్టు. ఇంకొకటి ఏవు టంట్, గ్ర ధ్య వజ్రాలు గా హూ రినమ్మించు ఒకటి తెల్లగా ఉంటు ఉంది,

ఒకటి గ్ర లాబి రంగ్ర లో ఉంటు ఉంది. శ్వేత, గ్ర లాబి రంగ్ర గల వజ్రాన్ని తీసు కోవాలి. క ష్టీ, తెల్లని వజ్రాన్ని తీసు కోవాలి. అలా చెయ్యకపోతే ఇద్దరికి ప్రిహా దవ్వే,” అని చెప్పి పించి హూ య్య వు ఉంది.

బహిదేమళ్ళ వెంటనే నిద్రలేచి, రాణికి తన కల గురించి చెప్పాడు.

పుర్వాత్మక ఉదయం ఆయ నతన వు ఉంతు లను నిహావేషిరిచి. వారితో తన కల గ్ర రించి చ్యాంచాత్ర. వాళ్ళ ఎప్పి చెమ్మితేపోయార్. రాజు దేవాలయానికి వెళ్ళి దేశుష్టి ప్రార్థించాత్ర.

అణ్ణుత్తూగా దేమణి విగ్రహం కింది ను ఉంచి ఒక ఉండు వు ఇవతలికి వచ్చి, గోడ పీ దికి పొకి, పు శ్శీ గోడ దిగి, రాజుకు సిపీ పింగా వచ్చి నిలిచింది.

రాజమిహిహాత్తు త్ర రాజుతో, “పుహోరాజు, దేమళ్ళ తపు పిట్ల అను గ్రోంచి, తపు కు సిహాయ్ ంగా ఉత్త వు ను పింపాత్ర,” అన్నాతు.

“ఇది నాకు ఎలా సిహాయ్ పిట్ల త్ర ఉంది, శాస్త్రిగార్మా?” అన్నాతు రాజు.

“అదే చూపేంది గద! కోటగోడులలాటివి ఎక్కుటంలో ఉత్త వు లాటిది వు రాకచిలేద్వ. దాని పట్టు అమోఘుం. దాని నడుముకు తాత్ర కట్టి కొండశిఖరం పీ దికి పింపేతే, ఆ తాత్ర పిట్లుకుని పీ ర్ నిశ్చింతగా పేక్కి ఎక్కు వచ్చు,” అన్నాతు రాజమిహిహాత్తు త్ర ఎంతో నవ్వుకంతో.

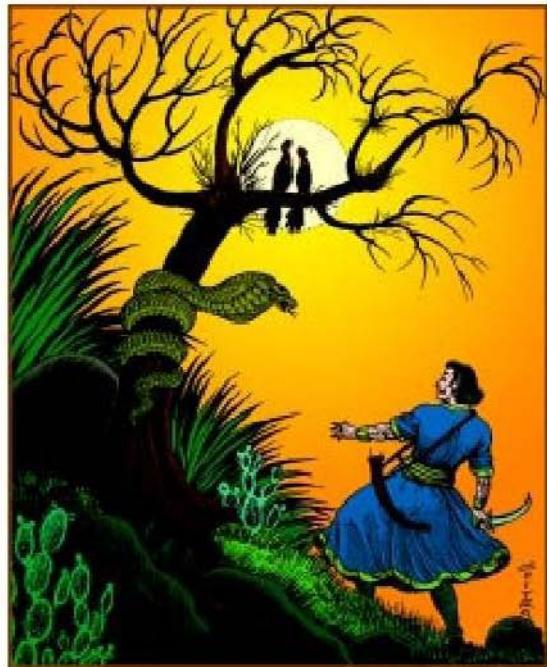
ఎందుకైనా వు ఉంచిదని శిఖరం దిగ్ర వన బలమైనవలలు, రాజుగారు కిందపడితేదెబ్బు

తగలకుండా, ఏర్పాటు చేశారు. ఉత్త వు కు
వు ఒంచి బలమైన తిండి పెట్టారు. ఒక రోజు
ఉదయం రాజు తన ఖద్దవూ, ఆహారవూ,
నీరూ తీస్తి కుని స్వీకులు వెంటరాగా
కొండకు బయలు దేరాడు.

ఉత్త వు నశ్చ వు కు తేలికగానూ,
ద డంగానూ ఉండే తాడు కట్టి, శిఖరం
పీ దికి పింపారు. అది పేళ్ళి చేరగానే ఇద్దరు
స్వీకులు తాడు ను లాగి పిట్టు కున్నారు.
వెంటనే ఉత్త వు రాతిని కర్పు చు కున్నది.
ఇద్దరూ పిట్టి లాగినా ఉత్త వు తన పిట్టు
పదలలేదు. తరవాత రాజు దెష్టధ్యానం చేసి
కుని ఆ తాడు పట్టుకుని పైకి ఎక్కి వెళ్ళాడు.
దిగ్ర వనరాజుగారి వు ను ప్పి లూ, రాణీభయ
పిత్ర తూ నిలబడి ఉన్నారు.

రాజు శిఖరం పీ దికి చేరేసిరికి స్తార్ గ్రాతు
అస్తిప్రించి, పై ర్థచంట్ర తు ఉదులు ఒంచారు.
రాజు తాడు ను ఉత్త వు నశ్చ వు ను ఒంచి
ఉత్తదీసి, దాని కొను ఒక బలమైన కొండ
రాలు కి చిగించాడు. చంద్రకాంతిలో ఆయ
నకు ఒక పొట్టి చెట్టు కనబడింది. దాన్ని
సిపీ పీంచేటప్పిత్తు ఆయ నకు దాని పీ ద
రెండు పట్లలు కనిపించాయి. ఆ చెట్టు మొద
లు ను ఒక రెండు తలల పొపు చు ట్టుకుని
ఉండి, ఆయనను చూసి తన రెండు పట
గలూ విప్పి, నోల్చు తెరచి, కోరలు బయలు
పేట్టింది. రాజు తన కత్తితో బలంగా కొట్టి,
పొపు తలలు నరికేశాడు.

బోపిదేమశ్శ చెట్టు మీది పక్కలనూ,
ఉత్త వు నూ తీస్తి కుని శిఖరం దిగి కిందికి
చేరేసిరికి తెల్లవారమ్మిన్నది. కింద ఉంచగానే,

ఉత్త వు చిత్రంగా రెక్కలు హేంచు కుని,
అకాశంలోకి ఎగిరిపొల్పు ంది. ఆయ న
పిర్ లతో సిహి ఇల్లు చేరు కునే సిరికి రాజ
కుమార్తెలకు జ్వరం పొల్పు ంది. వు ర్మాతు
పిర్ లు రెండు గుడ్లు పెట్టి, మాయమై
పొయ్యా లు.

రాజు ఆ గుఫ్ఫము ఒక వెండిబుట్టులో ఉంచి,
దాన్ని ఇనపపెట్టులో భద్రం చేయించాడు.

అల్లు దేల్చు గడిచాల్చ. జ్యేతా, క ష్టో
పేరిగి, విదిచానేణ్ణవాళ్ళు అయ్యార్. రాజు
ఇనపపెట్టు తెరవగానే దానిను ఒంచి కాంతికిర
ణాలు వెలువడ్డాయి. గుఫ్ఫాస్తానంలో రెండు
వజ్రాలు భగభగా మెరుస్తూ కనిపించాయి.
ఒకటి తెల్లగా ఉన్నది. రెండేది గులాబి
రంగు గా ఉన్నది.

వాటిని రాజు బయ టికి తీలు ఒంచిమ్మితు
రాజకుమార్తెలు ఆక్కడే ఉన్నారు.

రాజు వారితో, “అవుక్కొన్నా, ఈ వజ్రాలు వీకే! ఇవి వీ కు అద ప్పిం కలిగిస్తాయి. ఏ వజం ఎవిది అన్న విషియం వీరు విచారించ కండి. ఇవాళ సాయం టంకాలం వీ కిడ్డరికీ తెల్ల సింహింగిపై లు నూజాల్లో పేట్టి ఇస్తాను. వీరు రోజుా ఆపై లన గపు నెస్తిన్నట్టులు తే, ఏ వజం ఎవరిదో వీకే తెలిసీపోతు ఉది,” అన్నాడు.

ఆ రోజే ఆయ్య న ఆస్థాన బంద్రజాలికుడై వూ యూ పాలు ట్లీ రహిస్యింగా తన అభ్యంతర పుందిరానికి పీలిపీంచి, “వజ్రాలు వచ్చాలు. ఇక నీ ఇంద్రజాలం ప్రయోగించే సమయం వచ్చింది,” అన్నాడు.

“అదంతా మీరే సులభంగా చెయ్యవచ్చు గదా, వు హరాజా! శ్వేతకు ఇచ్చే తెల్ల సింహింగి పై లపాత్రలో కొంచెం ఎరసిరా కలపి, పూల కాదలు అంటు లో పు టిగేటట్టు అపుర్క టప్పే గదా! క్రమంగా పూల రెక్కలు వాటం తట అవే గు లాబిరంగ్ర కు వూ రతాలు. ఇదంతా రెండు రోజులను వు ఉదే వీ కు విచరంగా చెప్పేశానుగా?” అన్నాడు మాయా పాలు త్రు.

“చెప్పావనుకో, అల్ప నా అది నీ చేతి వీ దుగా జిరిగితేనే బాగ్ర ఉటు ఉది గదా!” అన్నాడు రాజు. ఇద్దరూ నమ్మకున్నారు.

ఆ రాత్రి శ్వేతకూ, కృష్ణమారెండు గుత్తుల తెల్ల సింహింగి పై లు పొత్తులతో సిహో అందాలు. పొత్తుల పీద ఇద్దరింగ్రూ స్పిష్టింగా రాసీ ఉన్నాలు. వాళ్ళు ఆ పొత్తులను తపు తవు గదు లలో ఉంచు కునె, పై లన్న శ్రద్ధగా గపు నిస్సింగా వచ్చారు. క ప్లైసు ఇచ్చిన పై లు మొదట ఉన్నట్టే తెల్లగా ఉండి పాయూ లు గాని, శ్వేత కిచ్చిన పై లు పుర్మాటికే రంగు వూ రనారంధ్రించాలు.

ఈ సింగతితెలియ గనే బోపేదేమశు తన కుమార్తెల వద్దకు వెళ్ళి, “అమ్మాయిలూ, ఏ వజం ఎవరిదో ఇచ్చిందు వీ కు తెలిసీంది గద?” అంటూ పిక్కంలో ఉన్న వజ్రాలు వూ పాత్ర. శ్వేత, గు లాబి వజ్రాన్ని తీసి కు నుది. క ప్లై తెల్ల వజ్రాన్ని తీసి కునుది.

వూ యూ పాలు ది వూ టా? ఎంతో గట్టు సిపు సియు తేలిగ్గా పిరిపిగ్గిరించినదు కు అతనికి బోపేదేమశు ఉంచి పు ఉంచి బహీ వూ నవ్వే లభించింది.

అజేయుడు గరుడు!

వజ్రపురి ప్రథాన మంత్రి పుష్పరాజు కొండగుహలోని నరేంద్రదేశ్మణి, దీంపురదేశ్మణి కలుసుకుని సాయమందియగలని మాట ఇచ్చాడు. అక్కడ వరంభుంలో రాజు విశ్రమసింహాడు, నరేంద్రదేశ్మణి ఆను ఎలా రుణమడి ఉన్నాయి మహాంద్రమ్ము తెలియజేప్పాడు.

అతడు నా ప్రాణాన్ని కాపాడాడు.
అలాయి! నాడు నీకు వ్యతిశేషంగా
రుబిష్టూడా?

నా బాయమరిగిగా అతడు విశ్వాపాత్ముడిగా
ఉండాల కదా? కని అతన్ని దురాశఫ్ఱ్లో
పీడిష్టుప్పుడి!

అతడూ, అతడి కమ్మారుడూ
మళ్ళీ రుణమ్ముని నేను ఎలా
విశ్రమించడం? అదురే,
కమ్మార్కొడు ప్రయోగ
బడలికతో ఉంటారు.

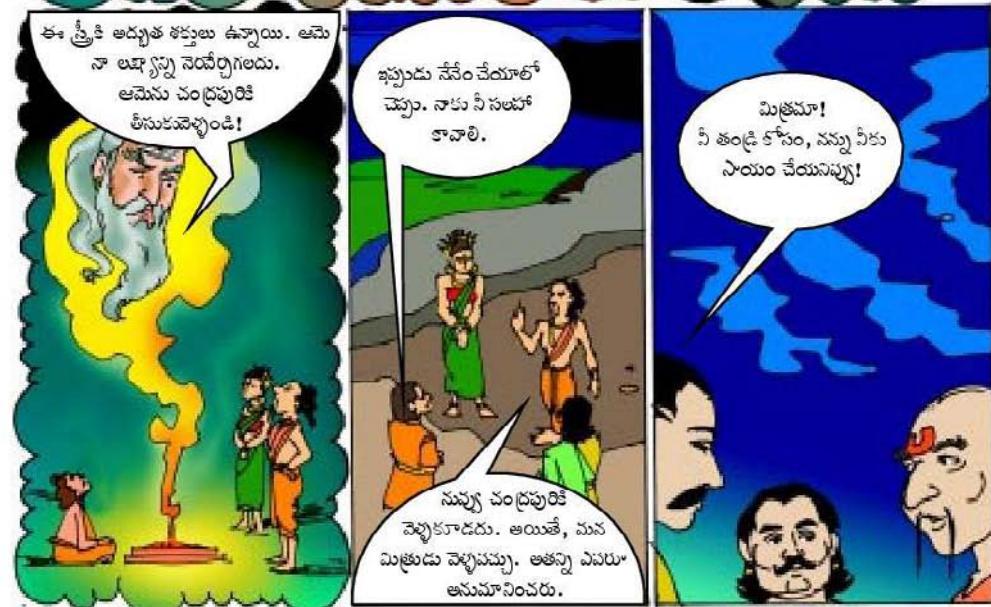
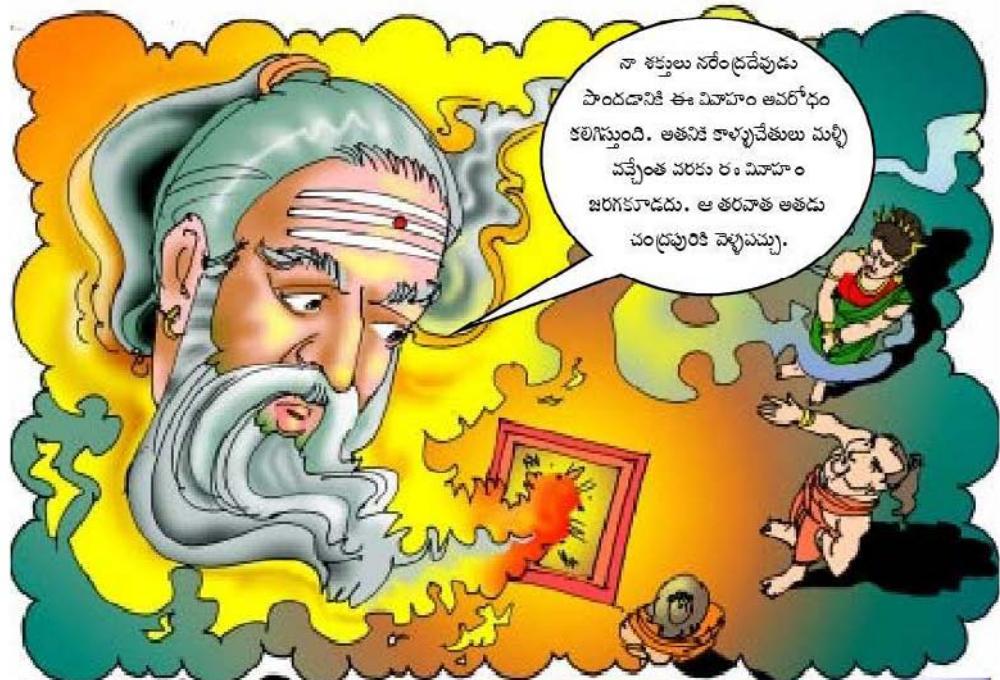
వీరబాహు, విశ్రమసింహుణ్ణీ
విడిదికి తీసుకుచెప్పు.

వీరబాహు లింగి మహాడు.
స్తుండు,
నేనుక సంగతి విస్తారు...

ఏమిటి
వీరబాహు?

....రాజగారి మనమిలు
కొండగుహల గురించి ఆరాతీస్తున్నారు.
నరేంద్రదేశ్మణు అక్కడ ఉన్న విశభుం
గురించి బూళా వాళ్ళారు
తయసునుకుంటాను.

తార్వితాసంత-పండుగ

గుజరాత వీందు గలలో తార్వితార్ సింత వు ఖ్యావైశ్వరీది. వూడు రోజుల పొట్ట బరిగే ఈ సింత వూ వూలు గా అగ్పు-సేష్టేంబర్ వూ సాలలో వెస్తుంది. రాజుకోటుసిప్పి వింలోని తార్వితార్ అక్కడి త్రినెత్రేశ్వర ఆలయా నికి ప్రిసీధి గాంచింది. బ్రహ్మాదేమచు పిరవు శిమళ్లివెయ్యుపుష్టాలతో అర్పించాలను కుని సింకల్వించి వై జ ప్రారంభించాడట. తీరా వై జ వై రుచ్యు సిపు యూ నికి ఒక మెష్యుప తగ్గడంతో బ్రహ్మా తన ‘నేత్రకపు లాన్ని’ సిపు ర్పించాడు. శిమచు దాన్ని డితితో తన వూడవనేత్రంగా స్ఫోకరించాడట. అలా శిమచు ము క్షుంటి అయ్యాగ్యాడనీ, బ్రహ్మా వై జించిన దివ్య స్థిలంలో తార్వితార్ త్రినెత్రేశ్వర ఆలయం వెలసీందని చెబు తార్.

పాండువు ధ్యము తు అర్థను తు వు త్వ్య

య ఠాన్ని ఛేదించి, క్రోపిదిని చేపిట్టిన స్థిలం కూడా ఇదని చెబుతారు. ఆ సందర్భాన్ని మిహస్నిరించు కుని ఆలయ ఎలో ఇదే సిపు య ఎలో ప్రిత్యేక ఉత్సవం కూడా జరు పితారు. ఈ ఉత్సవ సిపు య ఎలో, వోర్డువు నాడు ఆలయ ఎలోని కొలను లో స్నానం చేయడం గంగా నదిలో స్నానం చేసేసంత పివిత్రతను సిపు కూరు స్నిందని భక్తులు విశ్వస్సిస్తారు. అందు వల్ల అరోజు యూ త్రికుల ర్ధీ ఎక్కువగా ఉంటు పది. ఈ ఉత్సవమొబద్ధపగా పండలాడి పు పది స్త్రీలు పాల్గొని వ త్రాకారంలో ప్రిదర్శించే ‘రసిదా’ అనే వు నొహార జానపిద న త్యాలు అందరినీ అలరిస్తారు.

సింతమైదానంలో అందమైన అద్దాలతో అలంకరించబడిన ‘తార్వితార్థభృతీ’ అనే గొట్ట గులను ఈ ఉత్సవ ప్రిత్యేక అక్కడాగా చెప్పావచ్చు. ఈ గొట్ట గుల కింద చివాహానికి సీధ్యంగా ఉన్న బ్రహ్మాచారులు కూర్చుని ఉంటారు. అవివాహాతల్పు స్త్రీలను ఆక్షిస్తారు. దీనిని చూస్తుంటే వు నను ఒకనాటి ‘స్వియ అవరం’ ఆచారం గుర్తుకు వస్తుంది.

గుజరాత, జానపద ఉత్సవంపుదాయాలకు తార్వితార్సంత మచ్చుతునక అని చెప్పావచ్చు.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీచికలు :

3,000 సంవత్సరాల నాటి జీవితం

క్రీ.పి. 900-300 మధ్య మెక్షికన్ ప్రాంతంలో వెలసిన ఓల్డ్ లైఫ్ నాగరికత చాలా అభివ ద్వి చెందినది. వు ఖ్యంగా వారి శిల్పాలు చరిత్ర కారు లకు, మొత్తు పిలిశేధకులకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తిన్నాయి. వాళ్ళ దాదామీఁ 4 టన్నుల బరు మాఱు పేద్దమేద్ద తలలను చెక్కారు. బహు శా అది ఆనాడు ప్రాచు ర్యం పొందిన శ్రీడాకారు ల తలలైషందమఘని భావిస్తిన్నారు.

ఆ తలలకు ఈనాడు అమెరికన్ ఫిషబాల శ్రీడాకారు లు ఉపయోగి

స్టోన్ హెల్ప్ ట్లూ లాంటివి ఉన్నాలు. ఆనాడు ఓల్డ్ లైఫ్ అదిన జాతియ బంతి అట ఆదేస్సిగ్గుత్త తలకు గాయం తగలకుండా దీనిని ఉపయోగించారు. ఈ ప్రాచీన క్రీడలో హెల్ప్ ట్లూ కన్నా, అస్కికరమైనది వాళ్ళు ఉపయోగించిన రబ్బరు బంతి. ‘హీవా’ చెట్టు నుంచి తీసిన రబ్బరుతో తంహా రు చేసిన దాలా పేద్ద బంతి ఇది. ఉత్తరోత్తరా ఈ రబ్బరు ను దుస్తిల తంహా రీకీ, విరిగిన ఎవు కలకు శ్రుచికిత్స చేసి కట్టు వేయడానికి ఉపయోగించేవారు.

ప్రాచీన ఓల్డ్ లైఫ్ రబ్బరు తయారు చేసిన పద్ధతినే కావుండా, దానిని రకరకాలుగా ఉపయోగించడం- ఈనాటి శాస్త్రవేత్తలకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తిన్నది.

మన పరిసరాలు

అద్భుతమైన చేసు

ప్రపించవ్యాప్తింగా ఉష్ణి వు ఒండలాలు, ఉపిఉష్ణి వు ఒండలాలు, సపు శిత్యమై ప్రదేశ జలాలలో నిమ్మించే ‘లయ స్ఫేషు’ ఇటీవల అందరి ద స్ఫేషి ఆకర్షిస్తిన్నది.

ఈ చేపల రెక్కలలో ఉండే ఒక విధమైన విషాస్ని

ప్రిట్యేక చెప్పిధనికి వ్రిత్యాహ్వాయ ంగా ఉపియ్యా గంచే అవకాశం ఉండడవే దీనికి కారణం.

ఈ చేప శరీరం మూడు వైపుల రకరకాల రెక్కలు ఉన్నాయి. వెస్టముకరక్కలలో ఏష్టగ్రంథులున్నాయి. అందు వల్లనే వీటిచేత గాయి పిడినట్లులుతే, వాంతు లు వస్తులు. ఒక్కక్కసారి ప్రాణాపాయం కూడా వాటిల్లుతు ంది. ఈ విపిం వీఁ దే శాస్త్రవేత్తలు ప్రిస్తితం విస్తి తంగా పిరిశేధనలు జరు మెతు న్నారు.

ప్రిట్యేక చెప్పిధ విలు వలు కలిగి ఉండడవే కావుండా, ఆక్యోరియ ంలలో అలంకారం కోసిం పేంచే చెప్పిలు గా కూడా ఉపియ్యా గపిదడం వల్ల వీటికి వుంచి గిరాకి ఉంది.

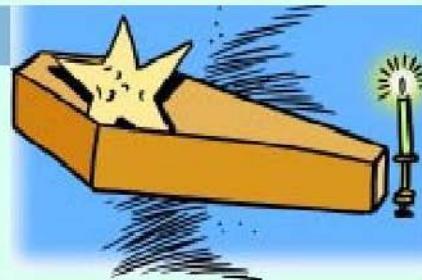

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

నష్టతాల అయ్యా!

మీటు కు మిఱుకుమని మెరినే అనంతకోటి నష్టతాల సిప్పు దాయిం వల్లనే, రాత్రి ఆకాశానికి అయ్యుతమైన నొందర్గొం సిపు కూర్చు తు నుదన్న సింగతి వు నకందరికీ తెలిసీనదే. నిజానికి ఆ నొత్రాలు ఎంతో ప్రికాశవంత మైనవి. దూరం కారణంగా వి బు కు వి బు కువుంటూ కనిపేస్తున్నాలు.

అల్లుటే, వున వున్ ప్పి లకు లాగే ఈ నొత్రాలకూ ఒక రోజు వు రణం వాటిల్లుతు ంది! ఒక నొత్రం ఆయ్యి :ప్రిపూ టాన్ని రెండు విషింధూలు నిర్ణయిస్తాయి. మొదటిది దాని ప్రకాశం; రెండవది దాని బరు మాంత ప్రికాశం ఎక్కువగా ఉంటే ఆంత ఆయ్య మతక్కువ. ఎందు కంటే ప్రికాశానికి సిపు ంగా దాని వుండే శక్తి ఖర్చుమత్తు ంది. అదే విధంగా బరు మాపక్కువగా ఉంటే దాని ఆయ్య : కాలం తక్కువగా ఉంటు ంది. 'బరు మతక్కువ'గా ఉన్న నొత్రం దాదామాక 0 ల్లా సంవత్సరాలు సిజీమంగా ఉంటు ందని ఓ ఆంచనా!

మన దేశం క్యేజ్

స్ఫైరింబర్లో మనదేశంలో పండుగల రాక ప్రారంభమవుతుంది.

ఇష్టపుడు కొన్ని పండుగలను గురించి తెలుపుకుండాం.

1. రాజస్థాన్లో చాలా ప్రిస్టిషన్స్ పింటు గ ఏది?
2. గుజరాత జూగాద్ సిప్పి పింలోని గివార్లో ఏ పింటు గను జరు మిశుంటారు? దాని ప్రోత్సు ఖ్యాత ఏవు టి?
3. ఎవరి జన్మదినాన్ని కార్తీక ప్రిట్టివుగా జరు మిశుంటారు?

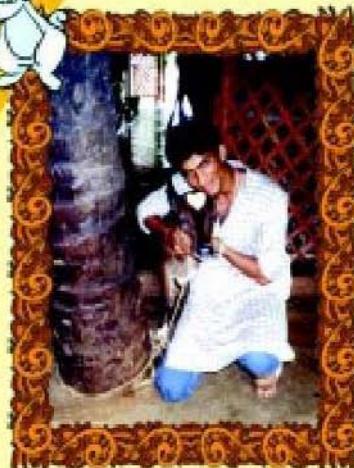

4. పన్చెండ్లోక్కుసౌరి వు హో కుంభమేళా జరిగే నాలుగు ప్రిచేశాలు ఏవి?

5. పిచ్చిపు బెంగాల్లో జనవరిలో జరు మిశునే పింటు గుబరెపి టి?

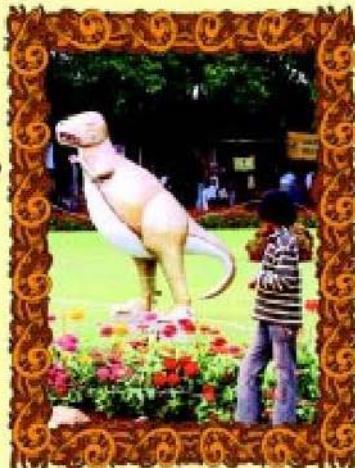
(సిపు ధానాలు 66వచబో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

KALANIKETAN BALU

ఈ ఫోటోలు
ఒక్క
వూటలోగాని,
చిన్నవాక్కంలోగాని
వ్యాఖ్యలు
రాయ గలరా?
రెండు
వ్యాఖ్యలకూ
సింబంధం
ఉండాలి.

MAHANTESH C. MORABAD

వ్యాఖ్యలను కాపెటిషన్ పేట్‌కార్బ్ మేస్ రాసే ఈ నెల 25 వ తేదీలోగా
పూ కు అందేలా ఏంపాలి. పొటీపిలితాలు నవంబర్ 2006 సింవిల్ ప్రైస్ రిస్టోర్.
ఉత్తమమున వ్యాఖ్యలు రూ. 100 బహిర్ము పూ నం.
ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: హంద్రూ వీ., 82, డఫెన్స్ అఫెసర్స్ కాలని,
కూకాట్లు తాంగల్, చెన్నెంట్ - 600 097.

అభినందనలు

జూలై నెల పోటీ ఫలితాలు

ఎం. బాలాజీసీంగ్
ఇం. నం. 8-3-228/642

రహివు త సగర్
హైదరాబాద్ - 500 045

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో: కళాత్మక వ్యాపారం!
రెండవ ఫోటో: జీవనోపాధికి సాపొనం!

సమాధానాలు :

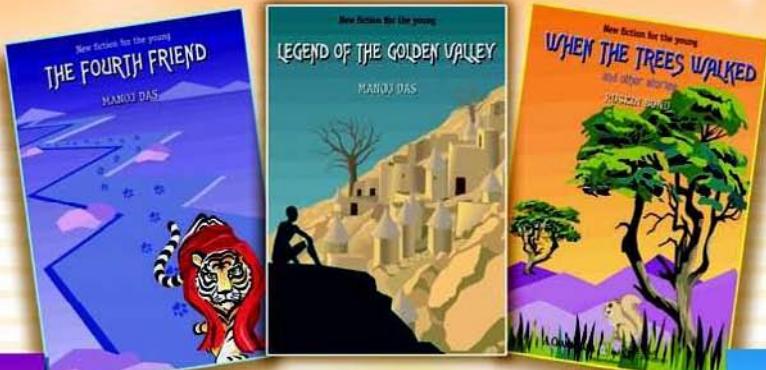
1. తీజ.
2. అర్థసు కు తవిస్తిన పై రిచెస్సన
సిందర్శంగా క ఫ్లోరు అభినందించిన
సందర్భాన్ని మహస్మరించు కుని జరిచు
3. గుర్తునానక.
4. హారిద్వార్, ఉజ్జ్వలు సి, ప్రించూ గ, నాశిక్.
5. గంగాసాగర వే ళ.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited,
No. 82, Defence Officers Colony, Ekkaduthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

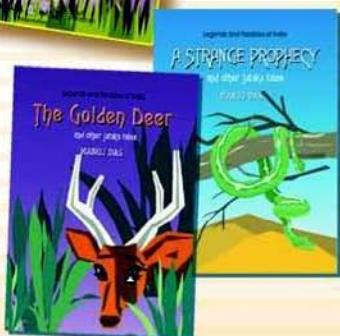
BEST GIFT FOR YOUR DEAR AND NEAR ONES

THREE EXCITING BOOKS FROM
TWO RENOWNED WRITERS FOR CHILDREN
MANOJ DAS AND RUSKIN BOND

Single copy : Rs 50 each : A set of three for only Rs 125

Also four books of
**LEGENDS AND
PARABLES OF
INDIA**
from CHANDAMAMA
Single copy Rs 50 each
A set of four for only Rs 175

INDIA IS A LAND OF STORIES, RICH IN LEGENDS, PARABLES AND MYTHS

Chandamama has enriched many generations of young minds with these stories. The spiritual subtext and moral lessons in these delightful stories continue to fascinate and mould young Indian minds.

Popular Prakashan has co-published these stories to educate, entertain and inspire the growing generation.

CHANDAMAMA

**Popular
prakashan**

FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :

**CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.**

Conditions Apply*

This product is also available without this offer.

nutrine
**MAHA
LACTO**

**THE
BEST
LACTO
IN TOWN**

India's largest selling sweets and toffees.

Watch the Nutrine Maha Lacto TV Commercial on your favourite channels....Write the missing words in the following jingle...

And

WIN EXCITING MAHA PRIZES...

Jingle :

1..2..3..

1..2..3..

Full of Cream Full of Malt Full of Milk
Yeah!..

1..2..3..

1..2..3..

Baseline :

VO : .....

The Best Lacto in Town

Cut this and send your entries

Send your entries to :

NUTRINE CONFECTIONERY COMPANY PVT.LTD.,
2-1235, B.V.REDDY COLONY, CHITTOOR - 517 001
(A.P) nutrinesales@vanl.net